

Werner Gitt

... ve diğer dinler?

dlv

Christliche
Literatur-Verbreitung e. V.
Postfach 11 01 35 · 33661 Bielefeld

Yazar: Müdür, Prof. Dr. Mühendis Werner Gitt Ost Prusya'da Reineck'te 1937 yılında doğdu. 1963'ten 1968'e kadar Hannover Yüksek Teknik Üniversitesinde eğitimini tamamlayarak mühendis diploması aldı. 1968'den 1971 yılına kadar Aachen şehrinde Yüksek Teknik Üniversitesinin Ayar Tekniği Enstitüsünde asistanlık yaptı. İki yıl süren araştırma çalışmasından sonra mühendis olarak Aachen Teknik Üniversitesinde doktorasını yaptı. 1971'den 2002 yılına kadar Braunschweig'da Federal Alman Fizik ve Teknoloji Enstitüsünde (Physikalisch-Technische Bundesanstalt (PTB) İnfomasyon teknolojisi dalında yönetmenlik yaptı. 1978 yılında PTB'nin müdür ve profesörü oldu. İnfomatik, sayısal matematik, ayar mühendisliği konusunun bilimsel soruları ile ilgilenip çeşitli bilimsel çalışmalarını yayınladı. 1984 yılından beri „İncil, Tevrat ve doğa bilimi“ bölümünü misafir doçent olarak Basel şehrinin devletten bağımsız Teoloji Üniversitesinde (STH Basel) temsil eder. 1966 yılından beri eşi Marion ile evlidir. Eylül 1967'de oğlu Carsten, Nisan 1969'da ise kızı Rona doğdu.

Yazarın web sayfası: www.wernergitt.de

O sayfada şunları bulabilirsiniz: konferans tarihlerinin listesi, kompozisyonlar, kitaplar ve de „Cennete nasıl gidebilirim?“, „Yaratan kimdir?“ ve „Yemlik, haç vet taç“ isimli çeşitli yazıları birçok dilde bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz.

1. Basım 2012

© by CLV Christliche Literaturverbreitung
Postfach 11 01 35 · 33661 Bielefeld
www.clv.de

Almancadan Türkçeye çeviri: Jasmin Yıldız
Kapak tasarım: OTTENDESIGN.de, Gummersbach
Dizgi: CLV
Baskı ve cilt: GGP Media GmbH, Pößneck

ISBN 978-3-86699-152-1

İçindekiler

Önsöz	6
6. Almanca baskıya önsöz	9
1. Giriş	10
2. İnsanların icat yeteneklerini kullanması: milyonlarca patent	12
3. Hiç bir patent dairesinde kayıtlı olmayanlar	22
4. İnsanların dinleri: 1000 türlü yol	26
4.1 İnsanların problemi	26
4.2 Din nedir?	29
4.3 Dinlerin kaynağı	34
4.4 Dinlerin belirteçleri:	37
4.5 Dinler Tanrı'dan mı, yoksa insanların icadı mı?	42
4.6 İncil ve Tevrat'ın bakış açısından İslam	44
4.6.1 İslam terör saldırıları	44
4.6.2 İslam'da kutsal savaş nedir?	47
4.6.3 İslam'ın amacı:	48
4.6.4 İslam savaşçılarının ödülü:	48
4.6.5 Komünizm ve İslam – bir kıyaslama	49
4.6.6 Hıristiyan ve Müslümanlar aynı Tanrı'ya mı dua ediyorlar?	49
4.6.7 İslam barışçı bir din midir?	50
4.6.8 Allah kimdir?	50
4.6.9 Kuran İsa Mesih'i Tanrı'nın Oğlu olduğunu inkâr ediyor	51
4.6.10 Kuran İsa Mesih'in çarmıha gerildiğini inkâr ediyor	52
4.6.11 Kuran İsa Mesih'in dirildiğini inkâr ediyor	52
5. Tanrı'dan insanlara yol: Evangelium = Sevindirici Haber	54
5.1 Tanrı'nın teşhisi: İnsanların Tanrı gözüyle incelenmesi	54
5.2 Günahın sonucu: üç kez ölüm	59
5.3 İncil ve Tevrat'ın bakış açısına göre dinler	61

5.4	Tanrı'nın istek beyanı: Sevgi teklifi	65
5.5	Yaşama giden kurtuluş yolu: dönemeçsiz yol	68
5.6	Yaşama giden yol: Tanrı'nın buyruğu	70
5.7	Yaşama giden yol: Golgota'da ödendi	71
6.	Yaşama giden yol: Nasıl gidilir?	76
6.1	Af dilemek: derin değişme	77
6.2	Tanrı'ya dönüş: Tanrı'ya bilinçli yönelme	79
6.2.1	Sonsuz yaşam için Tanrı'ya dönüş gerekli midir?	79
6.2.2	Tanrı'ya dönüş kaç kere olur?	80
6.2.3	Kim Tanrı'ya dönmelidir?	80
6.2.4	Neden Tanrı'ya dönmeliyiz?	83
6.2.5	Ne zaman Tanrı'ya dönelim?	83
6.2.6	Tanrı'ya dönüş pratik olarak nasıl olur?	86
6.2.7	Tanrı'ya dönüşün sonucu nedir?	88
7.	Yeniden doğuş: Tanrı'nın çocuğu olarak doğmak	90
7.1	Yeniden doğuşun işaretleri	90
7.2	Yeniden doğuş hakkında yanlış fikirler	91
7.3	Yeniden doğuşun sonucu	92
8.	Kalpten inanç: Kurtarıcı ip	94
8.1	İnanç türleri	95
8.2	İnancın temeli: İsa Mesih	100
8.3	İnancın safhaları: huzurlu hayat	101
9.	Sevindirici Haber'in diğer dinlerden ne farkı vardır?	106
10.	Sevindirici Haber'siz insanlar: Kurtarıldı yada yitirildi?	108
10.1	Ölümler diyarında bildiri: Ondan sonra bir şans?	108
10.2	Genel af: İstisnasız kurtuluş?	109
10.3	Tanrı'nın merhameti: Sınırsız kavram?	114
10.4	Diğer dinlere inananların mahkemesi: Yargının ölçekleri	115
10.5	Tanrı'nın sözünden yoksun milletler mahvolurlarsa: hangi nedenden?	119
10.6	İsa Mesih doğmadan önce insanlar: Çok erken mi yaşadılar?	121
10.7	Birçok bebekler ve çocuklar: Erken mi öldüler?	123

11. Ne yapalım? Tanrı'ya dönüş veya misyon!	125
12. Gökler (cennet): Amacımız!	134
12.1 Cennet: Baba evi	136
12.2 Gökler (cennet): sonsuz sevginin olduğu yer	137
12.3 Gökler (cennet): artık lanetten uzak	138
12.4 Gökler (cennet): sonsuz sevinç şöleni	139
12.5 Gökler (cennet): batmayan güneş	142
13. Son belirtme	144
İLAVE	147
Ölümden sonra bir kurtuluş yolu daha var mı?	147
Literatür kaynakları	154
İsim listesi	158
Resimlerin kaynakları	160

Önsöz

Biz, dünyanın her tarafında yolların turizme açılmış bir zamanında yaşıyoruz. Böylece de sürekli diğer milletler, kültürler, adetler ve *dinlerle* karşı karşıya geliriz. Bunun dışında günümüzde medyanın da information akışını etkilemede büyük katkısı vardır. Çeşitli dini sistemlere baktığımız zaman, herkesin kendi tarzına göre mutlu olup olamayacağı veya sonuçta bir tek Tanrı'ya giden yolun olup olmadığı sorusu Tanrı hakkında kafamızı kurcalayan eski soruyu gündeme getirir. Çok yerde bu konu büyük bir tutku ve heyecan içinde tartışılır. Bütün sonsuzluk bu sorunun yanıtına bağlı olduğu için, bu konuda şiddetli tartışmaya değer. Burada size, elinizdeki „*Ve Diğer Dinler?*“ kitabı yardımcı olsun. Kitabın böyle seçilmiş başlığı Hıristiyanlığın diğer dinlerden birisi olduğu varsayımını düşündürebilir. Günlük sohbetlerde Hıristiyanlık çabucak din olarak görülür. Okullarda da „din dersi“ olarak geçer, ama Hıristiyanlığa yönelik ders anlamındadır. Eskiden Doğu Almanya'da kiliseler daha açık olarak „Hıristiyanlık bilgisi“ üzerine konuştukları zaman daha belirgin bir dilde farkları birbirinden ayırırlardı.

Sorulara yanıt: Esaslı ve sürekli yöneltilen sorulara bu kitap İncil ve Tevrat'ın temeline dayanan yanıtları vermek ister. Çeşitli dinler Tanrı'ya giden farklı yollar mıdır, yoksa kurtuluş ve sağ salim kalmak sadece Sevindirici Haber'de bulmak mı mümkün? İncil'in Sevindirici Haber'ini duymamış insanlara ne olacak? Ölen bebekler cennete mi gider?

Bir tek Sevindirici Haber'in informasyon kaynağı İncil'dir. Hemen Eski Antlaşma'da yitik insanlar için eşi görülmemiş kurtuluş metodunu gösteren kehanet paragrafları bulunur. Yeni Antlaşma'da ise Tanrı'nın „Sevindirici Haber'i“ İsa Mesih ve O'nun elçileri sayesinde tamamen açıklanır.

Tanrı aşağı yukarı 45 seçkin insanı bize düşüncelerini bildirmek için kullanmıştır. 2. Timoteos 3,16 ayetindeki „Çünkü

bütün yazı Tanrı'dan verildi" ana cümlesi – kısacası hiç bir insan modeli ile tasvir edilemeyen Tanrı'nın bilgiyi iletme yolu – Baba Tanrı'dan (2. Timoteos 3,16), İsa Mesih'ten (Galatyalılar 1,12) ve Kutsal Ruh'tan (2. Petrus 1,21) İncil'in yazarlarına giden yolu işaretler. İsa Mesih Baba'sına dua ediyordu: „Sözün gerçektir“ (Yuhanna 17,17), ve Pavlus kabul ediyordu: „Kutsal Kitap'ta yazılanların hepsine inanıyorum“ (Elçilerin İşleri 24,14) Bu temel kabullere biz de katılarak, İncil'de söylenen bütün sözlerin aşağıda gerçek olduğunu göz önünde tutuyoruz.

Bu kitapta Sevindirici Haber'in ve dinlerin tamamen birbirinden farklı olduğunu ve böylece Sevindirici Haber'i tutarlı olarak diğer dinler grubuna konulamayacağı çalışmalarda açıkça gösterildi.

Okur çevresi: Herkes için geçerli „Din her insanın temel ihtiyacıdır“ (Bölüm 4.2) cümlesinden ve dinler hakkında sorulan temel sorulardan dolayı bu kitap herkese hitap eder: Hayatlarını İncil'e inançla bağlayanlara olduğu gibi, hâlâ Tanrıyı arayanlara da. Hıristiyanları, diğer dinlere mensup olanlar gibi – hangi nedenden olursa olsun – okumaya, bilgi edinmeye ve hareket etmeye davet ediyoruz.

Bu kitap gençlere ve yaşlılara, entellere ve o çevreden olmayanlara da yöneliktir.

Bunun dışında İncil'i bilmeyenlere ve bilen okuyuculara da hitap eder. Sanki herkes içinmiş gibi çok kapsamlı görünmesine rağmen, bir kısıtlama vardır: Eğer şimdiye kadar gittiğiniz yolun doğruluğundan çok eminseniz ve hiç bir zaman davranışınızı değiştirmek istemiyorsanız, o zaman bu kitabı okumayınız. Bu sizin kızmanıza neden olabilir ki, biz bunu istemiyoruz.

Yöntem tarzı: Konrad Adenauer'ın bir sözü vardır: „İnsan derinliğe girebilmek istiyorsa, karmaşık şeyleri basit görmelidir. Onun sözü misali bizi kitabın sonuna kadar yönlendiren bir düşünce götürmelidir. Bu yönlendirme „İcatlar“ ile işaretlidir. Bu düşünce kitabın sonuna kadar göz önünde bulundurulursa, böylece okuyucu planladığı amacına ulaşacaktır.

Bütün Kutsal Kitap'taki sözler olduğu gibi buraya aktarılmıştır ki, okuma akışı durmadan alıntının kaynağına bakmakla engellenmesin. Martin Luther'in tercümesi kuvvetli ve etkili olduğu için tercihen kullanılmıştır. Kolay anlaşılabilirlik ve orijinaline daha yakınlığından ötürü diğer tercümeleler kullanılmışsa, bu alıntının sonunda belirtilmiştir. Literatürün kaynak bilgileri ve alıntılar köşeli parantez ile gösterilmiştir (örneğin; [K3,11]). Kitap yazarının (veya yayınlayanın) isminin başlangıç harfleri ve arkasına bir sayının eklendiği sembolden oluşur. Muhtemelen gelen ikinci sayı ise kaynağın sayfasına işaret eder.

Teşekkür: Yazı işlerini üzerine alan eşime minnettarım. Ayrıca CLV Yayınevinin lektörüne teşekkür borçluyum. Yazma eserini baştan aşağı kontrol ederken yayınevinin verdiği yönergeleri göz önünde bulundurdum.

Bu kitabın bütün okuyuculara inanç soruları hakkında yardımcı olması duamızdır. Arayanlar sayemizde inanca teşvik edilip: „Musa'nın Kutsal Yasa'da hakkında yazdığı, peygamberlerin de sözünü ettiği kişiyi, İsa Mesih'i bulduk“ (Yuhanna 1,45) diyebilirlerse, en büyük amacımıza ulaşılmış oluruz.

Werner Gitt

6. Almanca baskıya önsöz

Şimdi bu kitabın 6. Almanca baskısı bize sevinç veriyor. Okuyuculardan gelen birçok yazılı mektup ve sözlü mesajlardan anlıyoruz ki, bu kitap çok kültürlü ve plüralist toplumda İncil'e yönelen insanlar arasında çok dost buldu. Beni en çok sevindiren okuyucuların bu kitap sayesinde diri bir İsa Mesih'e inanca şahitlik etmeleri oldu. Bu arada bu kitabın İngilizce, Rusça, Çekçe ve Macarca tercümeleri vardır.

Werner Gitt

Braunschweig, Temmuz 1997

Çevirmenden Notlar:

Elinizdeki bu kitabı tercüme ederken şimdiye kadar İslam'da çok kullanılan, „tövbe, emir, iman“ gibi sözlerden insanları köleliğe sürükleyip bin bir türlü kural ve şart getirdiği için kaçındık. Öte yandan, İncil ve Tevrat'ın Türkçe tercümesinden alıntılarda orijinal tercümede olduğu gibi bıraktık. Burada amacımız İsa Mesih'in Sevindirici Haber'i insanların eline kelepçe takarcasına bin bir şart ve emir getiren kurallar sınıfına sokamayız. O, adet yerini bulsun deyip kuralları yerine getirmekten daha çok, insanın sade ve saf kalbi ile inanarak derin değişmesine değer verir. Burada „sevap“ teriminin de İncil'de hiç bir önemi yoktur. Alıntılarda sözü geçen „Tanrı'nın buyrukları“ gibi terimler Tevrat'ın Almanca tercümesinde „Tanrı'nın teklifleri yani „Gebote Gottes“ olarak tercüme edilmiştir. Bu da Tanrı'nın bize özgür irade verdiğini ve asker gibi emir altında olmadığımızı vurgular.

1. Giriş

Bu kitapta Hıristiyan ve diğer dinden olan insanlar arasında şiddetli tartışmalara neden olan sorun etraflıca incelenecektir. Bize en sık sorulan dört soru ile konu taslak olarak belirlendi:

- Bütün insanlar gerçeği arıyorlar. Her din en azından gerçeğin bir parçasını içerebildiği için, onu bütün dinlerde aramalı mıyız?
- Bir sürü din var. Onların hepsi mi yanlış, yoksa bir tanesi mi doğru, ya da onların hepsi sonuçta aynı yola mı götürüyor?
- Bir çok insan İsa Mesih gelmeden önce bu dünyada yaşadı ve o zaman Hıristiyanlığın Sevindirici Haber'i kimseye henüz söylenmemiştir. O eskiden yaşayanlar sonsuzluğu nerede geçiriyorlar?
- Sevindirici Haber'i duyma olanağı olmamış pek çok insan vardır. Onlar buna rağmen kurtarıldı mı, yoksa yitirildiler mi?

Yazar, inanç hakkında konuşmaya gelince, en çok sorulan bu soruları çok sayıda tartışmalardan bilir. Bazı dinleyiciler yukarıdaki soruları kendi inanç kararlarında oyalanmak için Sevindirici Haber'i duyduktan sonra sorarlar. Ama çoğunlukla bunlar İncil ve Tevrat'ta kesin yanıt arayan güzel sorulardır.

Böylece bu „*hassas konuya*“ aşağıdaki şartlar altında dokunmak istiyoruz.

- Tek güvenilir yanıtı sadece Tanrı'nın kendisi verir. Bizim kendi isteğimize uyup uymasa bile, bağımsız olarak İncil ve Tevrat'taki sözleri toplamak istiyoruz. Tanrı'nın sözüne cömertçe bakmak geçerlidir.

- Bütün İncil ve Tevrat Tanrı esinlemesidir (Timoteos 3,16) ve böylece gerçeğin damgasını taşır (Yuhanna,17,17). Ona güvenirse, ayağımızın altındaki sağlam kaya gibidir, aksi takdirde insanların spekülasyonuna güvenmekle kendimizi rüzgârın sürüklediği kuma teslim etmiş gibi oluruz.

Bu kitapta çok sayıda din fenomenini bulucu ruhlu insanların perspektifinden incelemek istiyoruz. İnsanlar bir boşluk keşfettikleri zaman icat ederler ve bir şey yaratırlar. O „boşluğu“ manevi ve (veya) maddi şeylerle doldururlar. Dinler de öyle icattır, yani – göstereceğimiz gibi – insan hayal gücünün o boşluğu doldurmak için doğurduğudur, çünkü bizi Yaratan hakkında bilgiler ve onun karakteri hakkındakiler kaybolmuştur. Bu kitaba koyduğumuz konuya ondan dolayı basitçe „icatlar“ olarak da bakabiliriz. Burada prensip olarak **dört** çeşit **icat** farklarını ele alacağız. Şu iki soruyu göz önünde tutarsak,

- İcadı kim yaptı?
- Ne için icat yapıldı?

Çok kolay anlaşılabilir şekilde problemin çözümünü bulabiliriz.

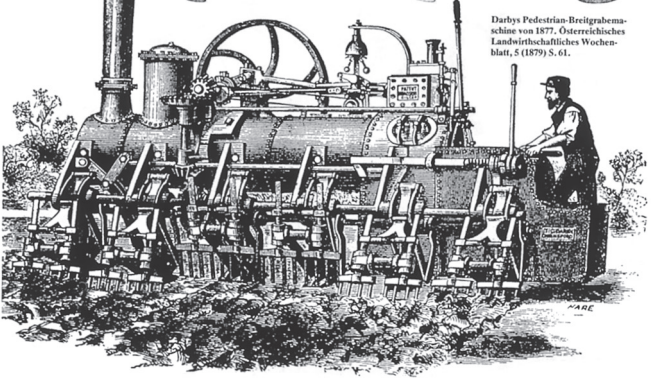
2. İnsanların icat yeteneklerini kullanması: milyonlarca patent

İnsanlar icat etme yeteneğine sahiptir ve bu icat etme hevesleri hemen hemen ölçülemeyecek kadar büyüktür. Her zaman problemleri olduğunda, o konuda derin derin düşünüp bir çözüm yolu ararlar. Münih'deki Alman Patent Dairesinin (DPA) istatistikleri bizde etkili bir izlenim bırakabilir [D1]. DPA'da sadece 1948'den 1989 yılına kadar olağanüstü büyük bir sayıda 2 426 759 tane patent kayıt edilmiştir. Almanların kayıt ettirdiği patent sayısındaki payı ise 1 552 333 patentedir. Münih'de 1989 yılında 41 244 kayıt edilmiştir. Oradaki Alman Patent Dairesinin Kütüphanesi dünyanın teknik dalında en büyük kütüphanesidir. Orada 800 000 cildi kapsayan 1,5 milyon yurtiçi ve yurtdışı patent dokümanı vardır. Kısaca birkaç bilim dalına bakalım:

İnsanların icatları – dünyada derin iz bırakarak değiştiren ve günlük hayatta faydalı olan prensip ve metotları da kapsayan – uçak, bilgisayar ve telefon gibi sansasyonlu şeylerdir. Bir çok icatların ilki eskiden çok hayret uyandırmalarına rağmen, bugün sadece müzeler için belli bir değer taşır. Bu günün tarım tekniği *buharla çalışan pulluk makinesinin* icadı olmadan düşünülemez. *Resim 1* bir çeşit 1877 yılının *buharlı pulluğunu* [H2] gösterir. Bu tonlarca ağırlıktaki canavar, buhar makinesi ile çalışıyordu ve yeni bir tarla sürme yöntemi ile toprağı alt üst edip ve aynı zamanda petekleri ezerek karıştırmakla hünerini gösteriyordu. İnsanların icatçı ruhu bu problemi tekrar tekrar çözmeye uğraştıktan sonra, onun yerini çoktan traktörle çalışan çok sayılı pulluklar aldı.

Tıp: Mikroskobun icat edilmesi ile yepyeni bir temel üzerine oturtulan tıbbın teknik seviyesini düşünelim. Louis Pasteur (1822–1895) ancak geçen yüzyılda mikroskopla incelemesi sayesinde, belli mikroorganizmaların hastalıkların nedeni olduğu sonucuna varmıştı. Robert Koch'un (1843–1919) tüberküloz basili ve kolera mikrobu keşfedip salgın hastalıklara karşı kazandığı zafer, henüz yüz yıldan beridir.

Der Dampf- spatenpflug

Darby's Pedestrian-Breitgrabmaschine von 1877. Österreichisches Landwirtschaftliches Wochenblatt, 5 (1879) S. 61.

Resim 1: 1877 yılının buharlı pulluk makinesi.

Wilhelm Conrad Röntgen (1845–1923) adıyla anılan röntgen ışınlarını keşfettiği zaman, hastalıkların teşhisi konusunda teknik aletlerin kullanımı ile yeni bir zirveye ulaşıldı. Böylece ilk defa ameliyat etmeden iç organları görmek mümkündü. Geçenlerde bir bilim adamı onu şöyle takdir etmişti: „Röntgen’in keşfi sayesinde savaşlarda şimdiye kadar ölen insanların sayısından daha çok can kurtarıldı.“

Tel optiğin icadı sayesinde iç organlarda boşluklar (örneğin mide ve bağırsaklar) direkt gözetlemekle hastalıklı bölgeler diagnoz edilebilirler. Bilgisayar tomografisinin kullanımı ve hatta zararlı röntgen ışısız iç organların üç boyutlu resmini görmesine izin verir. 20. yüzyılın tıbbi acı çeken insanlara eskiden yüzyıllarca sadece rüyasını görebildikleri ilerlemeleri mümkün etti. Sadece birkaç örnek geniş spektrumdan şunları kanıtıyor: yeni diagnoz yardım aletleri, sülfamitlerden antibiotikaya kadar yeni derecede

ilaçlar, mikro şirürjiden, organ nakline, ışın koagolasyonundan lazerle operasyona kadar yeni operasyon metotları. 1968'de ilk kalp naklinden beri dünyada 60 000'den fazla kalp nakli yapılmıştır. 1980 yılında ameliyattan sonra ortalama bir yıl yaşam şansı yüzde 64'den şimdiye kadar aşağı yukarı yüzde 90'a çıkarıldı.

Bilgisayar: Geçen yüzyılın en sansasyonel icatlarından birisi şüphesiz bilgisayardır. Yüksek randımanlı bilgisayarlar bugün birçok hesaplamayı bir saniyede yaparlar. Küçük bilgisayarlar ise daha çabuk, daha kolay kullanışlı, daha ucuz ve daha da küçülmektedirler. Bilgisayarlar bu arada bilimin her dalını, ekonomiyi ve artışla günlük hayatı da fethettiler.

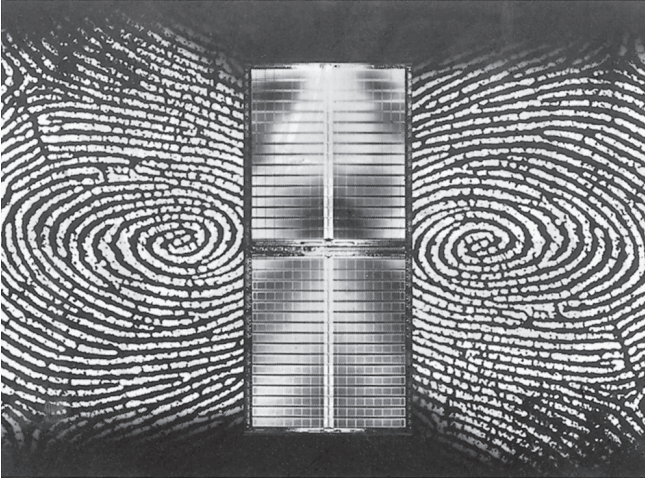
Bilim ve keşif adamı Konrad Zuse (1910–1995) programla çalışan bilgisayarın önderidir. **1936** yılında kendi icadı Z1 bilgisayarını yaptı. Bu sadece mekanik olarak çalışan 0,2 hertz frekanslı hesap makinesiydi. Z1 savaşta harap olmasına rağmen, tasarım planları kurtarıldı. 1983 yılında Bad Harsberg'de Siemens Anonim Şirketi'nin yardımı ile Z1'i yeniden yapmaya başladı. Bu çalışan kopya (*resim 2*) Berlin'de *Trafik ve Teknik Müzesinde* bilgisayar sergisinin en önemlisini teşkil eder. **1941** yılında Zuse Z3 ile ilk elektrikle çalışan 2400 röleli bilgisayarı çalışır duruma getirdi. Bir çarpma o zaman 4 veya 5 saniye sürüyordu.

Diğer ileri giden adım ise elektron tüpünün kullanımı idi. Amerikan ENIAC bilgisayarı **1946** yılında 17.000 elektron tüpü ve diğer inşa unsurları ile çalışmaya hazırды. Otuz ton ağırlığındaki bu bilgisayar çarpmayı 2,8 saniyenin binde birinde hesaplıyordu. **1955** yılında daha küçük transistorlu ikinci nesil bilgisayarlar yapıldı. **1958**'de ise ilk defa entegre edilmiş bir devre gerçekleştirildi. Bunun yanı sıra çığır açan bir icat da devre ve unsurların aynı maddeden yapılmış olmaları idi. Devre unsurlarının her silisin yongasında (= chip) yoğunlaşması sayesinde 3. nesil bilgisayarların doğmasına neden oldu. Son yıllarda devre fonksiyonlarının sayısı chip başına iki yılda bir, iki katına çıktı.

Resim 2: *Alman bulucu Konrad Zuse iki elemanı Schweier ve Saupe ile dünyanın ilk bilgisayarını yeniden yaparken.*

Bugün Braunschweig şehrinin bütün telefon numaralarını bir tek chipin belleğine geçirmek mümkündür. Resim 3 1990 yılında geliştirilen 16 mega bit chipi gösterir. Mikro bilgisayarlar günümüzde yirmi yıl öncesinin salonları kaplayacak büyüklükteki bilgisayarlardan daha iyi iş yaparlar ve bunların minyatürleştirilmelerinin ve hızlandırılmalarının sonu gelecek gibi görünmüyor. Süper bilgisayarlar günümüzde nefes kesici işlem hızına sahiptirler. Bu günün en hızlı bilgisayarı bir saniyede 10 milyardan fazla hesap operasyonu yapma gücüne sahiptir ve bu marka yakında geçilecektir.

Resim 3: 16 megabit chip: 700 daktilo sayfası bir parmak ucunda (Siemens'in basın fotoğrafı 1991)

Bir kriminolog, sadece büyüteçle her insanda farklı olan parmak izlerini tanıyıp analize edebilir. Kıyaslanabilecek büyüklükteki mikrochipin yapısı ise elektron mikroskobu sayesinde görülebilir. 34 milyona yakın yapı unsuru bu 16 megabit Siemens Şirketinin chipine entegre edilmiştir. Bir milimetrekarenin üstüne 240 000 küçük devre ve bellek unsurları yerleştirilmesi gereklidir. En küçük unsurun ölçüsü milimetrenin binde birinin yarısından biraz fazladır. Kıyaslamak için: bir insan saçının teli ondan 100 kere daha kalındır. Bu elektronik yapı taşı dinamik yarı iletken belleklerin en yeni neslini oluşturur.

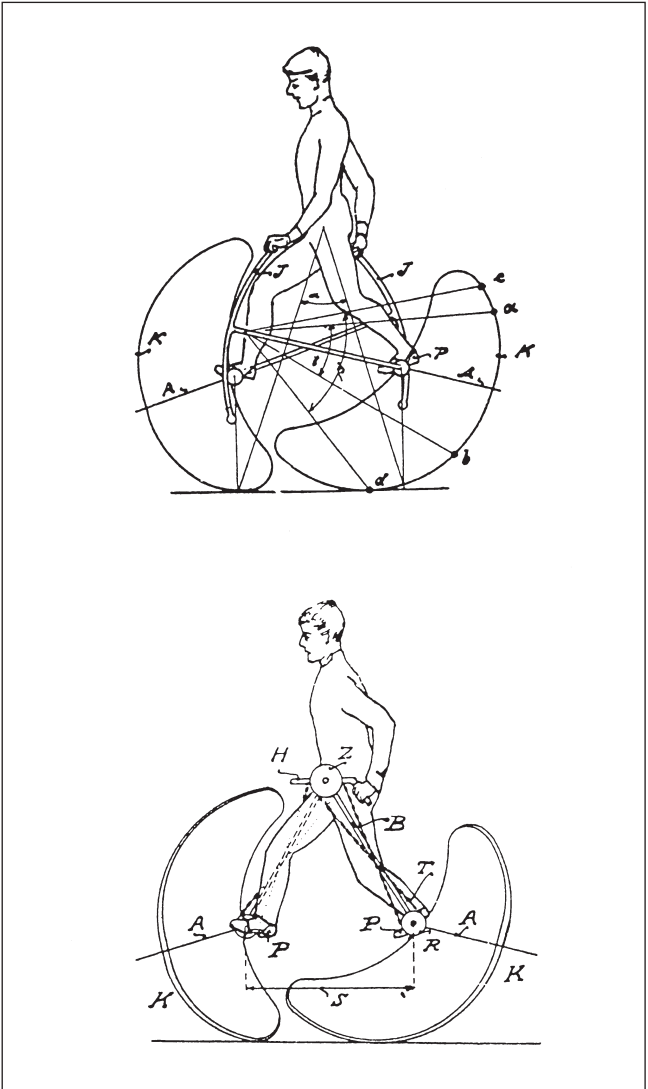
O 16 milyon (tam olarak $16 \times 1024 \times 1024 = 16\,777\,216$) bilgi birimini (bit) belleğinde tutabilir. Bu 700 daktilo sayfasının yazı kapsamına eşittir – bu elinizdeki kitap ise parmak ucu büyüklüğündeki bir yere yedi kere sığabilir.

Bugünün (2004) chipleri 256 mega bit bellek kapasitesine sahiptir, yani yukarıda gösterilenin 16 katıdır.

Tuhafliklar: İnsanların akla gelen fikirleri, bugün tuhafliklar koleksiyonuna ait olup bizim gülümsememize neden olan icatları yaratmıştır. 1910 yılında DRP 235 849 numaralı „çalınmasına ve karıştırılmasına karşı şapka güvencesi“ adında bir patent kayıt edilmişti. Gerekçe şöyle açıklanıyordu: „Bu icatta şapkanın ovuğunda bir baştan öbür yana kadar uzanan ve böylece şapkayı giymeye engel olan bir parça güvenliği sağlar. Gerekirse bu parça şapkayı gardırobun askısına bağlamaya mümkün kılar.“ Bir çok bulucu giderken ulaşılan hızı çok az buldukları için, buna da çare bulmuşlardı. 1903 yılında Leipzigi Robert Michael „viraj ayakkabısını“ yani büyük adım atmak için 152 505 numaralı bir mekanizmanın patent kaydını yaptırmıştı (resim 4). Patent dokümanında şöyle yazar: „Viraj ayakkabısı insanların çabuk ilerlemesi için yürümesine hizmet eder. Acil durumlarda engellerin üstünden geçme olasılığını aletten inmeden sağlar.“ Sonunda Griesheimli Georg Erich Haehnel 1920 yılında gaz motor silindirini ayağının altına bağlama fikri ile çabuk ilerlemeyi sağlamıştı (DRP 353 119). Diğer tuhaf icatların spektrumundan birisi de banyo keyfini arttırmak içindir. Kendi özelliklerini gözler önüne seren resim 5'deki icat Carl Dittmann tarafından 1889 yılında 51 766 patent numarası ile „dalgalı ve salıncaklı küvet“ olarak kayıt edilmiştir.

Bugün bile anlaşılması zor bir icat da Essenli Daniel Keutmann ve August Coutelle'in fikrinden doğmuştur. DRP 142 380 numaralı „saçı ayırma aleti“ olarak 1902 yılında patent kaydını yaptırmışlardır (resim 6). Patent talebini şöyle açıklamışlardı: „Hiç kimsenin yardımı olmadan saçını istediği yerden çabuk ve düz ayırabilme olanağını herkese sağlamak için, yani birbirine paralel olan iki tane doğru çizgi gibi kafanın sağ ve sol yanından saç ayırabilmek“.

Perpetua mobilia: Hatırlatmadan bırakılmayacak gruba ait olan icatlardan birisi de „perpetua mobilia“ dır (Latince, durmadan hareket eden anlamına gelir). Bu kategoriye ait olan bulucular çoğunlukta hayatlarını ve paralarını enerji kaynağı olmadan, durmadan çalışan bir ütöpik makineyi icat etmek için harcamış-

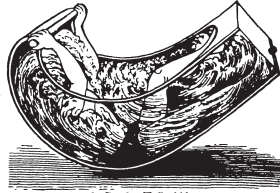
Resim 4: Robert Michael'in viraj ayakkabısı (1903) adımı büyültmek için bir Mekanizma (DRP 152 505).

Dittmann's Wellenbad-Schaukel D. R.-P. 51766

bietet während der heißen Sommermonate die angenehmste und dem Körper zuträglichste Erfrischung. Der Effekt ist

derselbe wie im Seebade und hat den Vorteil der Temperatur- und Wellenschlag-Regulierung.

1. Ruhender Wellenschlag.

2. Starter Wellenschlag.

Gebrauchsanweisung: Man fülle die Schaukel mit 2-4 Eimer Wasser, setze sich möglichst hoch in die Rückenlehne derselben und halte sich mit beiden Händen an der ebenen Wulst; durch Anziehen und Strecken der Beine erzeugt man das Schaukeln und erzielt nach der aufgewendeten Energie bis 12 Sturzwellen in der Minute, die sich drauend über den Körper ergießen. Nässe im Zimmer ist dabei ausgeschlossen.

Dittmann's Wellenbadschaukel ist ein Universalbadeapparat; sie bietet außer dem erfrischenden und nervenstärkenden Wellenbade durch Benutzung des dazu gehörigen Holzbockes auch ein Boll-, Kinder- und vorzügliches Seebad. Der Apparat nimmt wenig Raum ein, ist von verzinktem Flußstahlblech gefertigt und fast unverwundlich. Preis 40 Mark, Verpackung 2 Mark. Ausführliche Prospekte kostenfrei. (1124)

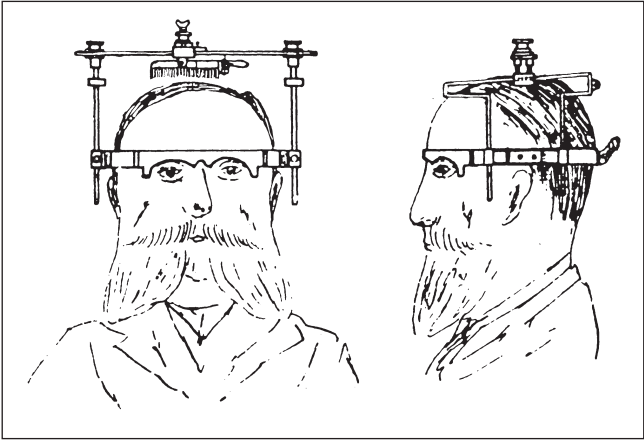
Moosdorf & Hochhäusler, Fabrik sämtlicher Badeapparate, Berlin S. 14, Kommandantenstraße 60.

Resim 5: Carl Dittman'ın dalgalı ve salıncaklı küveti (1889), banyo keyfini arttırmak için (DRP 51 766).

lardı. Eğer bu çeşit makineleri prensip olarak yapmaya mümkün kılmayan temel doğa kanunlarını (örneğin takat düsturu ve entropi düsturu) düşünüp kabul etseydiler, uzun yıllar süren yanılgılara kapılmamış olurlardı. Hâlâ bugüne dek bulucular perpetuum mobile ile sonuçlanan sorularla uğraşıyorlar. Resim 7'de gösterilen Alessandro Capra'nın icat ettiği makine – bir kere harekete geçirildiği zaman – hiç bir enerji kaynağı olmadan sürekli hareket eden bir tekerlektir.

1. çeşit perpetuum mobilenin imkansızlığını fiziğin enerji muhafaza düsturu gösterir. Perpetuum mobilistler, bilime buna rağmen büyük hizmet yapmışlardır: Yılmayan zahmetleri sayesinde doğa kanunları hiç bir insanın zengin fantezisi ile faka basılamayacağını ispat etmişlerdir.

4 çeşit teknik buluşlar: Çeşitli teknik icatların sonuç ve değerlerini göz önünde bulunduracak olursak, o zaman şu bölümlere ayrılabiliriz:

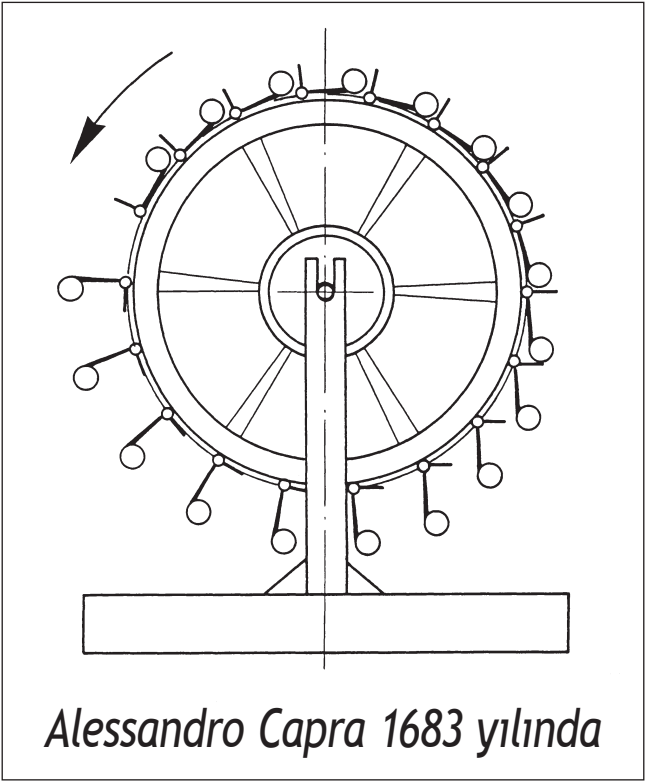
Resim 6: Saçı ayırmak için *Daniel Keutmann* ve *August Cou-telle*'in aleti (1902 DRP 142 380).

1. Çok sayıda teknik buluşlar yaşantımızı kolaylaştırmış ve varlığını daha da güzelleştirmiştir. Tükenmez kalem, telefon, otomobil ve elektrik ışığı günümüzde normaldir.

Bunun için bulucu ruhların etkisini çabucak unuturuz. Tıpta kullanılan alet ve metotsuz hastaneleri düşünmek bugün imkansızdır. Bu spektrum genişler ve Lökoplast dan kalp-akciğer makinesine kadar uzanır.

2. Hiç bir önemli rolü olmayan bugün tuhafıklar kategorisine ait olan icatlar vardır (L1).

3. Mümkün olmayı mümkün yapmak isteyen buluşçu amaçları vardı. Perpetuum mobilistlerin fikri gerçek olması mümkün olmayan düşünceleri gerçekleştirmektir. Oysa bunlar acınacak, ama Julius Robert Meyer'in keşfettiği (1814–1878) takat düsturu sayesinde bildiğimiz önlenebilecek yanılgılardır.

Resim 7: *Alessandro Capra'nın perpetuum mobile hakkında bir fikri (aşağı yukarı 1683).*

4. Son olarak da insanlara yokluk, sefalet, acı ve ölüm getiren icatlar vardır ki, hiç icat edilmeselerdi daha iyi olurdu. Bunlar bütün savaş ve işkence aletleri ve metotlarıdır.

Bu bölümde bulucuları insan olan **birinci** çeşit icatları öğrendik.

3. Hiç bir patent dairesinde kayıtlı olmayanlar

İnsanlara hayret etmeyi yeniden öğretecek kadar çok dahice konstrüksiyon ve konseptler vardır. Biz bunları boşuna patent dairelerinde arayacağız. Bu icatların birçoğuna burada örnek olarak ilginizi çekmek istiyorum:

- Beyin sarsılmasına uğramadan saatte 25 km hızla **alaca ağaçkakanın** gagasıyla ağaca vurduğunu biliyor musunuz? Onun sarsılmayan beyni icat edildi ve böylece başı bile ağrımıyor.
- İleri, geri, yana ve dikey, yukarı ve aşağı hareket edebilen ve havada ilerlemeden durabilen bir kuşun olduğunu biliyor musunuz? **Kolibri** kuşları için bu artistik universal motris havada hareket etmek için icat edildi. Saniyede 80'e kadar çırpma ile onun kanat çırpma frekansı alışlagelmiş alternatif akım frekansını geçmekle %60 arkada bırakır. Kolibriler dakikada 250 kez nefes alırlar ve kalpleri bu zaman içinde binden fazla çarpar.
- Eşek penguenlerinin vücutlarının formu en az akım direncine (kesit yüzeyi bakımından hidrodinamikte direnç emsali c_w gösterilir) sahip olduğunu biliyor musunuz? Öyle ki, direnci optimize edilmiş teknik taşıtlar bile – ne olursa olsun denizaltı, yarış otomobili veya en iyi zeplin konstrüksiyonu – onun yapısıyla yarış edemez. Bu penguenler harika vücutları ile zarif ve çabuk yüzme manevralarının çok az enerji harcamakla üstünden gelirler.
- 10 000 metre derinlikte, yani tamamen karanlıkta yaşayan ve vücutlarında lamba taşıyan, yüzde yüz enerjiyi ışığa çeviren **balıkların** olduğunu biliyor muydunuz? Onlarda, kullanılan enerjinin sıcaklık kaybına uğramadan çeşitli renkte lamba icat edildi. (Teknik lambalar sadece %10 randımına sahiptir.)

- Her yaprakta oluşan **fotosentez** güneş ışığını kimyevi enerji kaynağına çevirdiğini biliyor musunuz? Bu dahice enerji çevirme işlemini hiç bir kimyager veya prosedür teknikeri kopyasını bugüne dek yapamadığını biliyor musunuz?
- **İnsan kalbinin** günde 100 000 kez çarptığını ve 70 yılda 2,5 milyar kez olduğunu biliyor muydunuz? Bunca yıl pompaladığı kan miktarını ölçecek olursak, bir gökdeleni kanla doldurmuş olurdu. Çok sıkça dallanıp budaklanmış 2500 kilometrelik atar, toplar ve kılcal damarların ağı ile bütün vücudu kanla tedarik ettiğini biliyor muydunuz? Öyle ki, bu en azından Paris ile Moskova arasındaki mesafedir. Burada (genellikle) tamiri gerekmeyen ve yedek parçasız bir ömür boyu çalışan pompa icat edildi.
- İnsanların **genomunun** (kalıt madde) 3 milyar genetik harfi içerdiğini biliyor muydunuz? Bu harfleri daktilo ile bir satıra yazsaydık, harf zinciri Kuzey Kutbundan Ekvatora kadar ulaşırdu. İyi bir sekreter dakikada 300 tuşlama hızı ile yılda 220 iş günü, günde 8 saat durmadan çalışsaydı, onun bütün meslek hayatı bu harfleri yazmaya bile yetmezdi ve o tam 95 yıl boyunca onunla meşgul olurdu. Çifte spiralli DNS molekülü olarak bilinen bellek medyumunu sadece milimetreküpün üç milyarda biri kadar hacmi kaplar (3×10^{-9} mm³). Burada en modern bilgisayarların ulaşamayıp desimal kuvvet kadar uzaklarda olan aşırı derecede büyük bir bellek yoğunluğunun gerçekleştiğini görüyoruz. Bu maddenin bellek yoğunluğunu iyice inceleyelim: Toplu iğnenin kafası kadar büyüklükte 2 mm çapında bir maddemiz olduğunu düşünelim. Bu maddeden DNS molekülü çapında bir tel yaptığımızı düşünürsek, telimiz ne kadar uzundur? Tamamına bu uzunluk ekvatorun çemberinin 33 katı olabileceğini tahmin edebildiniz mi?
- Bir bilimsel programcı, taslak ve sistem bakımını hesaba katmayacak olursak, aşağı yukarı günde 40 program kodu hazırlayabildiğini biliyor muydunuz? İnsan genomundaki

sembollerin sayısından yola çıkarsak, bunu programlayacak 8000'den fazla meslek hayatı boyunca aynı proje için çalışan programcı ordusu gerekli olurdu. Hiç bir programcı bir metrelilik gerilmiş DNS ipi üzerinde bu programın nasıl tasarlanabileceğini bilmiyor.

- Canlı hücrelerdeki bellek medyumunun **bilinen en yüksek bellek yoğunluğunu** temsil ettiğini biliyor muydunuz? İnsan genomundaki bilgi sayısının her biri 160 sayfayı kapsayan cep kitabı olarak hesaplayacak olursak, aşağı yukarı 12 000 tirajlı nüshamız olurdu. Hayret ettiren 16 megabit chipdeki bilgi sayısını hatırlayacak olursak (resim 3), insan DNS ipinde bu bilgi sayısının 1400 katı sığıdığı için, burada derin bir saygıda durabiliriz.

Kaç tane cep kitabını bir topluğne kafası büyüklüğündeki DNS hacmine sığdırabileceğimizi sorarsak, bu tam 15 bilyon tane eder. Bu kitapları üst üste koyduğumuzda dünya ve ay arasındaki mesafeden 500 kat yüksek olan bir istif oluşur ki, bu 384 000 kilometre yüksekliktedir. Bütün bu kitapları dünyada yaşayan 6 milyar insana dağıtsaydık, her birimiz 2500 kitap sahibi olurduk. Yukarıdaki icat çeşitlerini inceleyecek olursak, onların imal amacı çok kolay anlaşılabilir. Ama yapamı soracak olursak, yani bu konseptlerin bulucusunu, şüphesiz insanların hiç biri olamaz. Sadece gerçekten tatmin edici bir çözüm geriye kalır: **Onlar Tanrı'nın icadıdır!** (Bu konuda uzun açıklama [G1]).

Tanrı'nın varlığı hakkındaki asıl hükmü O'nun yarattıkları sayesinde sonuca varılabilir ki, bu – ister İncil'in Sevindirici Haber'i sayesinde olsun ya da olmasın – herkesin gözleri önündedir. Birisi bir bedeviye Tanrı'nın var olduğunu nerden bildiğini sormuş. O ise şöyle yanıt vermiş: „Geceleyin çadırımın yanından bir insanın mı, yoksa devenin mi geçtiğini nerden biliyorum? Ben onu kumdaki izlerinden anlıyorum. Kim bu dünyada dolaşır da, Tanrı'nın izlerini göremez?“ Sessizce ve herkese görülen yaratıkların sonucu yoluyla Tanrı'nın varlığını kavramayı Eski Antlaşma şöyle anlatır: „Gökler Tanrı'nın görkemini açık-

lamakta, gök kubbe ellerinin eserini duyurmakta ... Ne söz geçer orada, ne de konuşma“ (Mezmurlar 19,2-4). Bu noktada hiç kimse mazeret bulamaz, çünkü „Tanrı’yı bildikleri halde onu yüceltmediler“ (Romalıları 1,21). Bütün doğa kavimleri kendilerine göre bir tanrıya inançları sayesinde Tanrı’nın varlığına kefil olmuş olurlar. Antik çağın putlara tapan filozofları yukarıdaki sözün gerçek olduğunu onaylamışlardır.

Aristoteles (m.ö. 384–322): „Her ölümlü yaratığa görünmeyen Tanrı eserleri ile görünür.“

Plato (m.ö.427–347): „Bu dünyanın başlangıcı olması gerekir. Bu başlangıcın kaynağı Tanrı’dır.“

Cicero (m.ö. 106–43): „Gökyüzü ile içindeki yıldız ve gezegenler her insandan daha bilgin bir Tanrı tarafından yönlendirildiğini açıkça gösterir.“

Bu bölümde **ikinci çeşit icatlarla** tanıştık. Bunların bulucusu ise Tanrı’dır.

4. İnsanların dinleri: 1000 türlü yol

4.1 İnsanların problemi

Bizim en büyük problemimiz, varlığını önceki bölümdeki sözler sayesinde bilincinde olduğumuz Tanrı'nın ve insanların önünde suçumuzdur. Adem ile Havva'nın ilk işlediği günahtan beri insanlar Tanrı'dan ayrı yaşarlar ve vicdanları bu duruma işaret eder:

„**Kutsal Yasa'dan yoksun uluslar** (İncil ve Tevrat'ta sözü edilen Tanrı'yı bilmeyenler) yasanın gereklerini kendiliklerinden yaptıkça, Yasa'dan habersiz olsalar bile, kendi yasalarını koymuş olurlar. Böylelikle Kutsal Yasa'nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriyle onları ya suçlar, ya da savunur“ (Romalılar 2,14-15).

Gute Nachricht İncil tercümesinde 1982 yılında aşağıda çok önemli ayetler anlaşılır bir şekilde çevrilmiştir:

„Diğer uluslar Tanrı'nın Yasasından habersizler, ama onlar arasındaki insanlar doğal bir histen dolayı Yasanın istediğini yerine getirirler. Onlara Kutsal Yasa bildirilmemesine rağmen, içlerinde taşırlar. Davranışları, Yasanın gerektirdiğini kalplerinde yazılı olduğunu gösterir. Aynısını da vicdanları – yani vicdanlarının sesi ya suçlayarak ya da savunarak – ispat eder.“

Vicdan ile Yaratan sadece Hıristiyanlara değil, Yasadan yoksun olan bütün uluslara da iyilik ve kötülüğün varlığına işaret eden indikatör verdi. Vicdanın Yunanca kelimesi Yeni Antlaşma'da „syn-eidesis“ dir. Bunun anlamı ise „sır ortağı“ dır. Yani o bir insanın yaptığı, düşündüğü her şeyden haberi olan sırdaşdır. Yaratılış düzeninde Tanrı bizi bu unsurla Tanrı'ya benzerliğimizi asilleştirdi. Diğer bakımdan da O bizi ahlâki davranışına hüküm

veremeyen hayvanlardan daha farklı yarattı. İnsanlar yaptıklarından günün birinde sorumlu tutulacaklarını biliyorlar. İncil ve Tevrat'ta günah olarak geçen yanlış davranış bize sıkıntı verir ve böylece insan ile Tanrı arasındaki bozukluğu gösterir. Bu durum her zaman ana problem olarak biliniyordu ve insanlar arasında icat heveslileri

- Tanrı ile aralarını düzeltmek için
- Vicdanlarını yatıştırmak için

işe başladılar. Bu amaca ulaşmak için birçok teşebbüse geçtiler. Birçok çeşitli tanrı tasavvurları bulundu. Bin bir türlü dinde bunun ifade biçimi görülür. Sadece birkaç örneği kısaca ele almak istiyoruz:

Politeizm (yunanca polys = çok; çok tanrılılık): Birkaç veya birçok tanrıya tapmaktır.

Monoteizm (yunanca mónos = tek, tek başına, tek tanrılılık): Burada en yüksek olarak bir tek tanrının varlığı temeldedir. (Aradaki farkı göstermek için monistik ile kutsal üçlük monoteizmi birbirinden ayırmak gerekir [S4]. Evolüsyon teorisinin temsilcileri monoteizmi en yüksek dini gelişme derecesi olarak görürler.

Panteizm (Yunanca pan = bütün, hep, hepsi: bütün tanrı bilgisi): Tanrı kozmos ve doğada olarak kabul edilir, bu da tanrı ve dünya birdir anlamına gelir. Alman *Schopenhauer* panteizmi ateizmin nazik türü olduğunu söylemiştir.

Teizm (Yunanca theós = tanrı; tanrıya inanç): Bu inanca göre dünya dışında ve üstünde her şeyi koruyan ve yöneten bir tek şahsi tanrının varlığına inanılır. Ama o tanrı insanlardan hiç bir şey istemez ve ilişkiyi de aramaz.

Deizm (Latince deus = tanrı bilgisi): İngiltere'de Aydınlatma Devrinden (17–18. yüzyıl) sonra oluşan bu fikir dünyanın doğumunu, kozmosun çark mekanizmasını başlatan bir tanrının var-

lığını ileri sürerse de, şimdi onunla hiç bir ilgisi yoktur. Deizmin ünlü temsilcileri Voltaire, Rousseau ve Lessing'dir.

Ateizm (Yunanca àtheos = tanrısız): Bu bir dünya görüşü (onun için bir din türüdür) ki, hiç bir yaratana kabul etmez. Din bilimi teistik ve ateistlik dinler olarak ayırım yapar (örneğin Hinayana-Budizm'i ve eski Taoizm). Hıristiyan ülkelerde ateizm ona karşı bir akım olarak kendisini gösterir. „Ne öbür dünya vardır, ne de tekrar buluşmak.“ Marxist *August Bebel* elbette şöyle demişti: „Eğer gerçekten Tanrı varsa, yandık.“

New age (İngilizce yeni çağ): Uzak Doğunun dindarlığı ile modern ileri görüş inancını birleştirme uğraşısıdır. New age düşüncesi bütün şimdiki krizlere neden olan zıtlıkların yüksek bir bütünlükte yok olup, insan, doğa ve tanrı ile cennet gibi bir yerde birleşeceğini savunur.

Senkretizm (yeni Yunanca synkretismós = İki kavga edenin üçüncü birine karşı birleşmesi): Çeşitli dinlerin, dünya görüşlerinin ve filozofilerin yepyeni bir görüş olarak birleşmesidir.

İkel *dinlerin görüşüne* göre doğada yaşayan yaratıklar ve güçler, insanların kurban ve geleneksel zeremonileri sayesinde yatıştırılıp büyüye yol açan sözlerle uzak tutulabilirler. Bu tasavvurlar şöyledir:

Animizm (Latince anima = ruh; ruhlara inanç): Doğanın bütünü ruhlu olarak görülür. Animizm birçok cin, ölülerin ruhları ve diğer ruhların varlığını kabul etmekle kendini belirtir. Bu görüş monoteist dinlerde de vardır.

Fetişizm (Portekizce feitiço = sihirli madde): Cansız eşyalara gizli güce sahip oldukları için saygı ve tapmaktır. Modern çağın insanların inandığı muska ve nazarlık (veya mavi boncuk) gibi uğur getiren eşyalar da bu gruba girer.

Totemcilik (Kızılderili dilinde): Bir insan grubunun (veya tek kişinin) doğadaki maddelerle aynı soydan olduğuna inanmaktır. Buna göre insanlar, ya hayvanların, bitkilerin, taşların ya da aletlerin soyundan türemişlerdir. Totem ise bir kabilenin güçlü koruyucusu olarak içten bağlılıkla cisimlendirilmesidir.

4.2 Din nedir?

Din terimini aşağıda çok kullanacağımız için önce ne demek olduğunu kesinleştirelim. Onun bu konuda çok çeşitli tanımlaması olduğu için dinin ne olduğu hakkında kesin karara varmalıyız. Din fenomeni, birçok tanımlamalarda bunun ne kadar karmaşık bir kavram olduğunu gösterir [B3, 5]. Eski Romalıların yarattığı *religio* kelimesi *Cicero*'ya göre titizce önemli bir şeye dikkat edip özenlice tanrılara karşı vazifesini yerine getirmek demektir. Yunancada *eusebeia* kelimesi (tanrı korkusu, dindarlık) de aynı rolü oynar. Arapça ve yeni Farsçada *din kelimesi* yasal yönünü vurgular. Hint dilinde *dharma* (Sanskrit) kelimesi ise veya *dhamma* (Pali) „neye uyulması gerektiğini“, yani yasayı demek ister. Çince *ciao*, japonca *kyo*, Kore dilinde *hak* sözcükleri ise „bilgi“ anlamına geldiğine işaret eder.

Bugünkü din bilimine göre dinin tanımı?

Thomas Schirrmacher „Marksizm – halkın uyuşturucu maddesi“ adlı eserinde [S2] din bilimlerinin doğurduğu din tanımlamalarından bahseder. Ona göre din bilimi sınırları içinde herkes için geçerli ve zorunlu din tanımı yoktur. Tersine din bilimcisi *Christoph Elsas* yüzlerce din tanımını toplayıp yan yana koydu. Din biliminin kıyaslamasına göre, hiç bir din diğer dinlere dinin genel kavram örneği olarak seçilip hizmet edecek durumda değildir. Dinlerin spektrumu o kadar geniştir ki, sadece birkaç benzer yanlarını bulmak mümkündür. Aşağıda dört din kavramı bütün dinler için açıklandı (S2, 46-47):

- (1) „Dinin spesifik fonktionu dünya ufkunun bilirsizlik ve bilinemezliğini belirlik ve belirlenebilirliğe götürmekle, bilin-

meyen unsurların temelden azalmasına hizmet etmektedir“ (Niklas Luhmann).

- (2) „Her düşünce unsurlarının bağlantısı dindar bir sistem olarak (hareketler, ifade ve eşyalar) açıklanır ki, insanlara daha da basitleştirilemeyen dünyasının açıklamasını ve davranışı için saptırılmayan ölçek fonksiyonunu yerine getirir (Ulrich Berner).
- (3) „Her din, yaşamı ve dünya tarihini ana sorular olarak basitleştirir. Bunlar sadece kabul edilen önem ve değerlerdir, ama dinin nerden geldiğini ve özelliklerini açıklayamaz (Thomas Schirrmacher).
- (4) Din, bir biçim insan varlığının anlam nedenine bağlantısıdır. Anlam veren neden ise çeşitli dinlerde, ya dünya içini, ya da dışını kapsayan unsur olarak anlaşılır (H. R. Schlette, G. J. Bellinger [B3, 5]).

4.1 bölümünde tanıtılarak tasavvurları aşan bu geniş ifadelerden sonra genel bir sonuca varılabilir:

Din her insanın temel ihtiyacıdır!

Rus din eleştirmeni *Nikolai Berdjajew* buna benzer bir formül söylemişti: „İnsan tedavi edilemeyecek kadar dindardır.“ Bizden daha yüksek bir birinin varlığı veya dua ve seremonilerin pratikte uygulanması (1) den (4) e kadar olan tanımlamalarda din için gereksiz şartlardır. Onun varlığı belli bir sistemi din olarak kabul etmeye yeter.

Herkes, içinde yaşadığı dünya için bir açıklamaya ve uymak istediği kurallara gereksinim duyar. Bu dinin bir belirti noktasıdır [B3, 5]. İnsanlar, dünya görüşlerinden dolayı tutarlı bir hayat sürmeye başladıkları anda din başlar ki, o andan itibaren hayatlarına anlam veren ortak değer ve amaçları onların yaşamına norm olarak şekil verir.“ Bu anlamda sırf Hıristiyanlık değil,

nitekim Marksizm de dinin türsel bir çeşidi olarak görülebilir. Marksist de şüphe edilemeyen inanç öğretisine inanır, yani maddenin sonsuza dek varlığına, işin insanlar için yaratıldığına ve tarihin diyalektik ilkesi komünist topluma neden olacağına inanır. Buna benzer temel emin dünya görüşlerini Almanya’da Hitler’in nasyonal sosyalizmde de görebiliriz ki, o sistem de bir dini temsil eder [S3]. Hitler hep bizden daha üstün bir yaratılışın „yazgısından“ bahsederdi. Devlet gençlik lideri *Baldur von Schirach’ın Hitler’e* inancını düşünecek olursak, dua biçiminde olduğunu anlarız [R2,42].

„Çok duyduk sesinin sedasını
Eller kavuşup, dinlerdik sessiz,
Her sözün ruhumuza girişini.
Son gelecek, biliriz hepimiz!
Çile ve zorluktan kurtaracak bizi.
Ne ki, bir yıl devir değişimi!
Engel olan yasa ne ki,
Bize verdiği inancın temizi,
Akar genç kanımızdan belirleyici.
Tek yol ve amaç sensin, Lider!“

Sanat da dinin yerini alabilir. *Richard Wagner* (1812–1883) dışarıdan Hıristiyan gibi ifade edilmiş, ama içeriği bakımından onunla hiç bir ilgisi olmayan kendi inancını şöyle yazmıştı [W1, 62-63].

„Tanrı’ya, Mozart’a ve Beethoven’a ve de aynı derecede öğrencilerine ve elçilerine inanıyorum; Kutsal Ruha, bir tek bölünemeyen sanatın gerçeğine inanıyorum; Tanrı’dan kaynaklanıp bize gelen ve aydınlanmış bütün insanların kalbinde yaşayan sanata inanıyorum; bir kere yüksek sanatın yüce tadına bakıp zevk alanlar, ömür boyu ona bağlı kalıp hiç bir zaman inkâr edemediklerine inanıyorum; herkesin sanatla mutlu olduğuna inanıp ondan dolayı herkesin sanat için açıktan ölmesine izin verilmesi gerektiğine inanıyorum; ölmekle çok mutlu olacağıma inanıyorum; bu dünyada

uyumsuz sesler çıkaran akor olduğuma, ama öldükten sonra harika ve berrak olarak çözüleceğine inanıyorum.

Bu dünyada kötü kalplilik ve aç gözlülükten dolayı bütün yüksek sanatla tefecilik yapanların, onu kirleten ve şerefini ayaklar altında çiğneyenlerin kıyamet gününde lanet edileceklerine inanıyorum; sonsuza dek onların müziğini dinlemeye yargılanacaklarına da inanıyorum.

Buna karşı yüksek sanatın sadık yanlıları güneşli ve bulutların kokulu sedaları ile göklerin dokusu ile yenilenip, armoninin tanrısal kaynağı ile sonsuza dek birleşeceğine inanıyorum. Bana merhamet dolu alın yazısı düşün! Amin!“

Dinin İncil’e göre tanımlaması: Aşağıdaki incelememizde dini din bilimlerinin kıyaslayan tanımlamalarını bir yana bırakarak İncil’in anlam belirlemesine karar veriyoruz. Biz bunu dinleri kendi sübjektif yönden değil, İncil’in bakış açısından kararımızı vermek istediğimiz için yapıyoruz (5.3 bölümüne bakınız). „Dinler“ kelimesi İncil’de ve Tevrat’ta direkt yoktur, ama tematiği titizce açıklanmıştır. O konuda önemli bir söz Mezmurlar 96,5 ayetinde yazar:

„Halkların bütün ilahları bir hiçtir,
oysa gökleri yaratan RAB’dir.“

İleride göreceğimiz İncil ve Tevrat’ın sözlerini göz önüne alarak dini şöyle tanımlayabiliriz:

(İncil ve Tevrat’tan türetilmiş) din tanımlaması (D1):

İncil ve Tevrat’ın bakış açısına göre bilinçli ya da bilinç altında Yaratan Tanrı’nın yerine geçen bütün

- Her türlü – nasıl olursa olsun – ulusların Tanrı tasavvuru ve
- Bütün arkası şüphelenip araştırılmayan inanç ilkeleri, düşünce sistemleri ve davranış normları dindir.

Bu tanımlamadan sonra **(D1)**, bundan sonraki incelemelerimizde hep bunu göz önünde tutacağız. İncil ve Tevrat'ın Tanrı'sına ve de İsa Mesih'e inanç „din“ grubuna girmez. İsa Mesih'in Sevindirici Haber'i hiç bir zaman din ile karıştırılmamalıdır. Hıristiyanlığın kendi tarihinde tamamen din olarak ortaya çıktığını belirtmek istiyoruz. İnançlılara, bir din gibi donakalmış kilisenin uygulamalarından geri dönüp Martin Luther'in 95 tezindeki Sevindirici Haber'e çağrısı da böyledir. „Hıristiyan“ adı altında belirtilerine göre bir çok tarikat da az ya da çok din yolunu tutar.

Hangi sistemi dinden sayabiliriz? Aşağıdaki üçe ayırım bize sınıflandırmayı kolaylaştırabilir.

1. Alışıl gelmiş anlamda dinler: Sistemleri genel yaygın fikre göre din olarak sayabiliriz, çünkü orada resmen tanrılar, ruhlar, rahipler ve tapınak vardır. Dua ve törenler orada önemli rol oynar (örneğin İslam ve Hinduizm).

2. Felsefik sistemler de genelde tanrılara tapınılmaz, ama İncil ve Tevrat'ta adı geçen Yaratan'ın yerini açıkça almışlardır (örneğin Marksizm, nasyonal sosyalizm, antroposofi). Evolüsyon teorisi de **D1** tanımlamasına göre din kademesine girer, çünkü Yaratan yaşamın kaynağı olarak görülmez, tersine O'nun yeri başka bir açıklama ile doldurulmuştur. Biyolog *Sir Julian Huxley* şöyle yazar:

„Tanrı'yı doğaüstü bir yaratık olarak reddetme fikri şahsen beni ruhen rahatlatması çok büyük ... Darwinizm yaratan Tanrı fikrini mantıki açıklamalar sahasından uzaklaştırdı.“

Bu anlamda *Eduard Ostermann* çok sayıda evolüsyon teorisinin temsilcilerinin alıntıları sayesinde bu dine inancını dile getirmiştir. [O2, 50-51]. Evolüsyon bilgisinde mutasyon ve seleksiyon, tesadüf ve gereklilik, sonsuz zaman dilimi Tanrı'nın yerini alan yedek tanrıdır. Yeremya 10,11 ayeti böyle putlara işaret eder: „Yeri ve göğü yaratmayan bu ilahlar, yerden ve göğün altından da yok olacaktır.“

3. Göze ilişmeyen dinler bize ilk bakışta din gibi görünmeyip, aksine bireysel yaşam stili olarak görünür. İsa Mesih'in sözünü ettiği Süryanicede zenginlik ve lüks anlamına gelen „Mammon“ kelimesi de bunlardan biridir.

Luka 16,13 ayetlerinde İsa Mesih şöyle der: „Siz hem Tanrı'ya, hem paraya (Mammon) kulluk edemezsiniz. „Mammon kelimesi burada Tanrı'ya alternatif olarak piyasaya çıkar. İncil ve Tevrat'ta sözü geçen Tanrı'ya inancın yerini para sevgisi ve materyalizm alır. Böylece bu sistem de yukarıda tanımlanan **D1** açıkça din sınıfına girer. Din – başka sözle – İncil ve Tevrat'a rakip olandır. Neye tamamen güveniyorum? Hangisi hayatımın anlamının kaynağıdır? Kalbim neyi seviyor? Hayatımın esaslı kararları nereden kaynaklanıp çıkar? Neyi her şeyden çok seviyorum? Nereden davranışım için oryantasyon alıyorum? İsa Mesih: „Hazineniz neredeyse, kalbiniz de orada olacaktır“ der (Matta 6,21).

Para dini, Eski Antlaşma'da da önceden anlatılır. Eyüp buna ait soruları sorar: „Eğer umudumu altına bağladım, saf altına ‚güvenim sensin‘ dedimse, servetim çok, varlığımı bileğimle kazandımsa“ (Eyüp 31,24-25).

Eyüp de paranın yaşayan Tanrı'ya yedeklik yaptığını anlar. Onun tutumlu sözü: „Bu da yargılanacak bir suç olurdu, çünkü yücelerdeki Tanrı'yı yadsımış olurdum“ (Eyüp 31,28).

4.3 Dinlerin kaynağı

Dünyada herhangi bir dinin olmadığı kültür ve uygarlık yoktur. Böylece bir soru kafamızı kurcalayabilir: „Din nereden çıktı?“ Bunun açıklamasını iki ayrı bakış açısından inceleyeceğiz:

1. Evolüsyon teorisi açısından bakış: Çeşitli dinlerin oluşması bu görüşe göre yaradılışın oluşması gibi gelişme sürecinin sonucu olarak görülür. Buna göre başlangıçta ruhlara ve güçlere inanan politeizmden zamanla monoteizme (Yahudi, Hıristiyan-

lık ve İslam) geçildiği ileri sürülür. Evolüsyonun genelde geçerli bir prensip olarak kabulü dinlerin oluşum düşüncesine de aktarılır. İleri sürülen şartlar tarihe bakılarak kanıtlanamaz, çünkü çok tanrılı dinler sadece ilkel kültürde değil, aksine birçok kültürün – uygarlık derecesinden bağımsız – tarihinde politeist ve mono-teist mezhepler durmadan değişmiştir (örnek: Mısır, Ninova).

2. İncil ve Tevrat'ın bakış açısına göre inceleme: İncil ve Tevrat'a göre Tanrı insanlara üç temel bilgi vermiştir (resim 8):

- Çünkü Tanrı'ya ilişkin ne varsa gözlerinin önündedir; Tanrı hepsini gözlerinin önüne sermiştir (Romalılar 1,19-21).
- Böylelikle Kutsal Yasa'nın yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder (Romalılar 2,15).
- O her şeyi zamanında güzel yaptı. İnsanların yüreğine sonsuzluk kavramı koydu (Vaiz 3,11 Züricher İncil tercümesi).

Bu genel bilgi insanların icat yeteneğini kullanmaya epey heveslendirdi ve kendi yollarından dine götürdü. Havva ve Adem'in çocukları *Kayin* ve *Habil'in* hayatlarında da insancıl din yolu ile tanrısal yol arasındaki fark görülür. *Kayin* kendi kafasına göre Tanrı'ya hizmet etmek isteyen birisi idi ve böylece onu ilk dinin yaratıcısı olarak görebiliriz. *Kayin* hiç bir zaman evolüsyon teorisinin tezine göre politeist bir din yaratmamıştı. Kardeşi *Habil* ise Tanrı'nın istediği gibi davranan ve Tanrı'yı hoşnut eden bir inanca örnek birisi olarak bilinir (İbraniler 11,4). İnanç zincirimiz *İbrahim*, *Nuh* ve *Hanok'tan* ilk insanlara kadar ulaşır. Bu da Tanrı'nın hoşnut olduğu inancın başlangıçtan beri varlığını ve böylece monoteizmin evolüsyon teorisinin iddiası ile hiç bir ilgisi olmadığını gösterir. Buna paralel olarak dinler insan fikri olarak icat edilmiştir. *Kayin* gerçek Tanrı'ya kurban sunmasını vermesine rağmen, Tanrı ondan hoşnut kalmamıştı (Yaratılış 4,5). İbraniler 11,4 ayetine göre *Habil'in* Tanrı'ya *Kayin'dan* daha iyi bir kurban sunması inancı sayesinde olmuştur. Bu bağlantıya göre dinlerin oluşmasının iki yolunu birbirinden ayırabiliriz:

<p>Kutsal Kitap dışındaki üç bilgi kaynağı</p>	<p>insancıl işaretler (kaynak: insan)</p>	<p>İncil ve Tevrat'taki sözler (kaynak: Tanrı)</p>
<p>Yaratılış eserleri 1</p> <p>Tanrı'nın yaratığı</p>	<p>Aristoteles: „Ölümlü yaratıklara görünmeyen Tanrı, eserleri sayesinde görünür.“ Cicero: „Göküzü ve yıldızlar Tanrı tarafından yönlendirildiklerini en güzel açıklarlar.“</p>	<p>Romahlılar 1,19: „Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir.“ Mezurlar 19,2-3: „Gökler Tanrı'nın görkemini açıklamakta, gökkubbe ellerinin eserini duymakta.“</p>
<p>vicdan 2</p> <p>Tanrının kanununun yaratığı</p>	<p>İnsanların birçok dinleri</p>	<p>Romahlılar 2,15: „Böylece Kutsal Yasa'nın gerektirdiklerini yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleri ile onları ya suçlar ya da savunur.“</p>
<p>kalp 3</p> <p>sonsuzluğun yaratığı</p>	<p>Kızıldeniz: sonsuz av yeri Grekler: mutular adası Babililer: gümüş gökyüzü ülkesi Müslümanlar: lüks hayat</p>	<p>Vaiz 3,11: „O her şeyi zamamında güzel yaptı. İnsanların yüreğine sonsuzluk kavramını koydu.“</p>

Resim 8: Her insana verilen üç bilgi kaynağı: yaratılış eserleri, vicdan ve kalp.

2A. Kolektif oluşma: Tufandan sonra insanlık *Nuh* ailesinden başlayıp bütün dünyaya dağılmıştı (Yaratılış 10, uluslar haritasına bakınız). Dejenere, sosyal ve kültürel çöküm, temeldeki Tanrı ilişkisinin değiştirilmesi ve kendi ilave ve icatları, uzaklığın getirdiği izolasyon da kendi dinlerine şekil vermişti (halk dini, kabile dini). Eski Antlaşma birçok Tanrı'nın sözünden yoksun ulusların dinleri ve adetleri hakkında canlı bir izlenim bırakır. Kenanlılar (sırf onlar değil) berbat bir din icat etmişlerdi ki, kendi çocuklarını yakarak kurban edip ilahlarına tapıyorlardı (Yasanın Tekrarı 12,31).

2B. İcat yoluyla oluşma: Diğer dinlerin kaynağı kurucusudur. Örneğin İslam ve Budizm gibi. Onların eski dinlerinin özelliklerinin bir kısmı yeni dine alınmıştır. Geniş spektrumlu İncil'deki gerçekleri yanılı ve çökertmeye dayatan Hıristiyan tarikatları da kurucuları yoluyla oluşmuştur (kurucuların dini).

İlkel dinlerin (kabile dinleri) isimleri bilinen kurucuları, temele dayanan kitapları ve böylece yazılı inanç kuralları yoktur. Din-dar yaşam büyücü hekim, büyücü, şaman veya rahip, nesilden nesile taşınan ve bir kısmı gizli bilgi olarak saklanan sözlü inançlardan ibarettir. Kabile dinlerinde (ilkel dinlerde) diğer ulusların başka ilahlara tapmaları ve diğer dine inanmaları kabul edilir. Kurucusu olan dinler ise her ulusa hakim olma çabası içindedirler.

4.4 Dinlerin belirteçleri:

Her zaman ve dünyanın her yerinde insanlar tasavvur gücü ve icat yeteneklerini dinlerin oluşması için kullanmışlardır. Sonuç olarak bir tane değil bir sürü din oluşmuştur. Dinlerin kaynağı her şeyden önce insanların yaratma gücünün eseridir. Diğer bir bakış açısı da buraya mutlaka eklenmelidir: Bu düşük dünyada amacı insanlara yalan söylemek ve onları ayartmak olan şeytanın etkisi önemsenmemelidir. Onun yalanları: „...dedi mi?“ (Yaratılış 3,1) ve „Tanrı gibi olacaksınız“ (Yaratılış 3,5) ilk günaha sebep olmuştur. Herkesi kendine göre Tanrı'ya değil de,

aksine yitikliğe götüren dini yola saptırmak için o yalancı şeytan neler yapmaz?

İçindekiler bölümünde sözü geçen 1000 din çok az tahmin edilmiş sayı olabilir. Bu durumda bir soru ortaya çıkar: Bu kadar farklı dinler arasında en azından bir tanesi doğru din var mı, yoksa hepsi mi yanlış? Bu soruyu sonra araştıracağız.

Dinlerin önemli belirteçlerini şimdi bir inceleyelim. Tanınmış İncil bilirkişisi *Wilhelm Pahls* üç tane dinin bir çok din için geçerli karakteristik işaretlerini şöyle sayar [P3]:

Dinlerin

- İnsanlarla
- İnsancıl hükümlerle
- Eşyalarla (nesnelere) ilgisi vardır.

Bu karakteristik yanları teker teker inceleyelim:

1. İnsanlarla: Dinlerin kurucuları ve ünlü temsilcileri çok takdir edilen otorite sahipleridir. Onlar resimleri, heykelleri ve yayımlanan yazıları ile adeta saygı yağmuruna tutulurlar. Bu *Muhammed*, *Buda* ve örneğin mormon tarikatının kurucusu *Josef Smith* için de geçerlidir. İlkel kabile dinlerinde ise bu önderlik rolü büyük hekim ve rahiplere verilmiştir.

2. İnsancıl hükümlerle: İnsanların Tanrı'nın beğenisini kazanmak için uydurduğu kurallar, törenler ve zeremoniler pek çok ve çok yönlüdür. *Doğurganlık* ibadetinde çocukları kurban etmek alışlagelmiş din pratik uygulaması idi. Amerikalı arkiologların hesabına göre Karthago'da M.Ö 400 ve 200 yılları arasında Topet'de 20 000'den fazla çocuk Baal tanrısına kurban edilmişti. *İsraili Ferisiler* kendileri o kadar çok kural uydurmuşlardı ki, insanlar bu kurallar sayesinde eli kolu bağlanmış köle haline gelmişlerdi. Ama onların kuralları Tanrı'nın Sina Dağında verdiği kolay buyruklar gibi kurtarmak ve korumaktan çok uzaktaydı. İsa Mesih onlara: „Böylece kuşaktan kuşağa aktardığınız

törelere Tanrı'nın sözünü geçersiz kılıyorsunuz. Buna benzer daha birçok şey yapıyorsunuz“ (Markos 7,13) demişti. Diğerleri ise insanları köle yapan ve onur kırıcı insanlık dışı ceza çekme yöntemlerini uydurmuşlardır. Ve hatta İncil'in içindekileri meşru olarak değiştiren ve böylece insanlara ceza olarak „Vaterunser (Baba'mız)“ adındaki duayı okumaya zorlayan dini pratik yöntemler vardır. Biz bunları reddediyoruz, çünkü İncil duayı Tanrı'ya, Baba'ya sevgiyle, övgüyle, rica ile, başkası için ricada bulunmakla ve teşekkürle yapılmasını öngörür, ama asla ceza ve merasim talimatı olarak dua edilmez.

3. Eşyalar (nesnelere): Din adına insanlar çok büyük nesnelere yapmışlardır ki, bugün bile dünyanın en büyüklerindedir. Japonya'nın Kyoto ve Nara şehrinde insanların yaptığı zahmetlerin derin izlenimlerini görmek mümkündür. Nara'da (710–784 yılları arasında Japonya'nın başkenti) 58m uzunlukta, 51m genişlikte, 49m yükseklikte dünyanın en büyük ağaçtan yapılmış *Todaiji Tapınağı* vardır. Bu binada dünyanın en büyük bronz heykeli bulunur (16,2m yüksekliğinde, 437 ton bronzdan, 130kg altın ve 75kg cıvadan yapılmış). Böylece dünyanın en

Resim 9: Dünyanın en büyük ağaçtan yapılmış binası: Nara'da Budistlerin *Todaiji Tapınağı* (Japonya).

büyük bronzdan Buda figürüdür (resim 10). Kyoto'da Horyuji Tapınağında diğer 1000 Buda heykelleri ile beraber tapınılan bin tane eli olan Kannon vardır (resim 11).

Japonya'da 220 000 dini tesisler (Schinto Sandıkları, Budist tapınakları) ve aşağı yukarı iki milyon dini işlerde çalışan insanlar vardır. Dini kült bu ülkede çok büyük rol oynar ve halkın büyük bir kısmını sarmış durumdadır. Birçok kült yerlerinde insanların tütsü çubuklar ve mum yaktıkları ve heykellerin veya buna benzer şeylerin önünde saygıyla eğildikleri görülür.

Resim 10: Dünyanın en büyük bronzdan heykeli: Japonya'nın Nara kentinde Todaiji tapınağındaki Buda heykeli.

Resim 11: *Japonya'nın Kyoto kentinde Sanjusangendo tapınağının bin Buda heykellerinden bir görüntü.*

Bizim de Hıristiyan batı Avrupa'da eşyalar dinde büyük rol oynar. Bir haç kıymığına sahip olmak ya da önemli insanların mezarlarını ziyaret etmekle vicdanları rahatlatılır. (Bütün haç kıymıklarını toplayacak olursak, bir ormandaki tahta miktarına sahip olmuş olabiliriz.)

Bütün dinler (alışlagelmiş anlamı ile) esas problemi, yani insanlar ve Tanrı arasındaki ilişki bağının koptuğunu, anlamışlar ve buna insancıl yönde yanıt arıyorlar. Bu yanıt: **dindir!** Din insanlardan kaynaklanan yoldur. Dinler bir ulusta rayına oturduğu zaman, çoğunlukta dinin ahlâki talepleri halkın adeti veya töresi haline gelir. Tanınmış rahip Heinrich Kemner, İsa Mesih'e inanmaya çağıran aktivist ve Krelingen'de Geistliches Rüstzentrum'un (ruhi güçlenme merkezi) kurucusu şöyle demişti: „Din ve adet koruyucu güce (yaşam etiği açısından) sahiptir, ama (cehennemden) kurtarıcı gücü yoktur.“ Dini adetler çeşitli ülkelerde çok farklıdır:

- Japonlarda Budist ve Şintoist adetleri
- Hintlilerde Hinduist adetleri
- Müslümanlarda İslam adetleri
- Animistlerde kabile dini adetleri
- Hristiyan Avrupa’da ise Hristiyan adetleri vardır.

Vicdanı uyuşturmak için açıkça ritüel ve mekanizmaları geliştirmiş olan Hristiyan dini de vardır. Birisi örneğin karnavalda (Almanya’da şubat ayında) bilerek Tanrı’nın buyruklarına karşı davranırsa ve karnavalın bittiği Çarşamba günü kiliseden kül alıp haç şeklinde başına döktürürse, rahat vermeyen vicdanını din ile (hatta Hristiyan dini ile) uyuşturmuş olur. Tanrı’nın gözünde bu dindarlıkla boyanmış sahte bir davranıştan başka bir şey değildir, çünkü onun Tanrı’ya inancı kalbini kökten değiştirememiştir.

4.5 Dinler Tanrı’dan mı, yoksa insanların icadı mı?

Burada örnek olarak birkaç dini seçip çeşitli dini pratik davranışları tanımak istiyoruz.

Japonya: Her Japon evinde ölülere hürmet edilen ve tapınılan bir sunak vardır. Ölülerin ölüm günlerinde ruhlarının oraya, eve gelip kaldığına inanırlar. Onlara iyi bakmak için pirinç tanelerini koyarlar, çünkü cehennemde durumları berbatır. Sadece ölüm günlerinde geri dönebilirler. Bu günü kutladıktan sonra, hasırdan kayıklar ateşe tutuşturulup denize verilir. O zaman da ruhlar bu dünyayı terk edip cehennem yolunu boylarlar.

Hindistan: 1,14 milyar Hintlilerin %82’si Hinduist dinindedir. Bu dinde pek çok tanrılara, ruh ve cinlere tapınılır. Hinduistler ruh göçüne inanırlar, yani öldükten sonra bir kere daha doğduklarında başka bir yaratık olarak bu dünyaya geleceklerine inanırlar. Bu dünyada değerini gösteremeyen insanlar, ikinci kez dünyaya gelişlerinde maymun veya sıçan olarak dünyaya gelir. Hindistan’da misyoner olarak çalışmış birisi yoksulların geceleyin büyük şehirlerin trafik adalarında küçük çocukları ile yat-

tıklarını anlatmıştı. Böyle yatıp uyumaya uygun olmayan yeri neden seçiyorlar? Otomobil gürültüsü ve egzozdan çıkan gazları mı seviyorlar? Tabii ki, hayır! Trafik adalarında sıçan yok da ondan. Diğer yerlerde uykuda iken sıçan vücutlarını kemirir. Hindistan'da nüfusun 8 katı kadar sıçan vardır, ama bu pisboğaz hayvanlar öldürülemez, çünkü onlar sıçan olarak yeniden doğmuş insan olabilirler. Azgın oburca iştahlarını kesmek için özellikle uyuyan çocuklara saldırıp vücutlarını kemirirler. Din adına kabul edilen böyle şeyler çok iğrençtir. Bir ülkenin en büyük mevcut hayvan sayısını Arjantin'in Pampa'sında değil, dünyanın %20 öküz sayısına sahip olan Hindistan'da buluruz. Bu da dünya rekorudur. Nüfusu artmış halkın beslenmesi için çok gerekli olan öküzler de dini nedenlerden dolayı öldürülmez.

Kuzey Kamerun: Kötü ruhları yatıştırmak için bebekleri sıkıca tutup ağızlarına ve gırtlaklarına kaynar su dökülür. Bu acı işkence çocukların haşlanması, çoğu kez de ölümü ile sonuçlanır.

Bu birkaç örnek dinlerin berbat karakterini de gözler önüne koyar. Böyle taleplerin Tanrı'dan gelip gelemeyeceği sorusu kafamıza gelir. Bu ve bunun gibi talepler asla ve hiç bir zaman İncil ve Tevrat'ın Tanrı'sı, İsa Mesih'in Baba'sından gelemez, çünkü „Rab çok şefkatli ve merhametlidir (Yakup 5,11) ve „Tanrı sevgidir (Yuhanna'nın 1. Mektubu 4,16).

Diğer dinlerin hepsi **D1** tanımlamasına göre yakından incelediğimiz zaman, Tanrı'dan gelmediği anlaşılır. Şunu bilelim ki:

Bütün dinler insanların icadıdır!

Girişte sözünü ettiğimiz dört icat çeşidinden üçüncü çeşit icatları öğrendik. İki çeşidi açıkça insanlardan (teknik icatlar ve dinler) kaynaklanır. Diğerini ise açıkça Tanrı'dan kaynaklanır. (yaratılış eserleri). Gelecek bölümlerde genişçe dördüncü icat: **Sevindirici Haber** üzerinedir.

4.6 İncil ve Tevrat'ın bakış açısından İslam

Zamanımızda İslam herkesin dilindedir. Batı Avrupa Devletlerinde pek çok Müslüman yaşar. İslam'ın kiliseler tarafından kabul edilen Tanrı'ya götüren öbür yol olduğu izlenimi çok yerde görülebilir. Braunschweig protestan katedralinin rahibi ile imam kilisede birlikte bir ibadet düzenlemişlerdi. Papa 6. Mayıs 2001 yılında Suriye'de Omayyade Camisini ziyaret ettiği zaman, orada Kuran'ı öpmüştü. Almanya'da en büyük camilerden birisi hizmete açıldığı zaman, Protestan kilisesi camiye büyük bir avize hediye etmişti. Gazete okuyucuları böyle haberleri duyunca, şu sonuca varabilir: „Bütün dinler sonuçta aynıdır. Kime inancımız, kime dua etmemiz hiç bir rol oynamaz.“ Gerçekten bu doğru mu?

Biz İslam dinini İncil ve Tevrat açısından incelemek istiyoruz. Bunu İncil ve Tevrat'ın gerçek olduğu şartından yola çıkarak yapıyoruz. İsa Mesih Yuhanna 14, 6 ayetinde kendi şahitliğini yapar: „Gerçek Ben'im.“ Yuhanna 17,17 ayetinde ise İsa Mesih Baba'sına şöyle dua eder: „Sözün gerçektir.“ Pavlus ise Elçilerin İşleri 24,24 ayetinde: „Kutsal Yasa'da ve peygamberlerin kitaplarında yazılı her şeye inanıyorum.“ Bunlar elimizdeki kullanacağımız güçlü argümanlardır.

4.6.1 İslam terör saldırıları

11. Eylül 2001'den beri İslam konusunda televizyon programlarında, basında ve şahsi sohbetlerde çok düşünülür. 11. Eylül 2001 yılında *World Trade Center'in* ikiz kulelerine iki uçak, üçüncüsü ise *Pentagon'a* çarpmıştı. Saat 8:47'de kaçırılmış American Airlines'ın Boeing 767 uçağı saatte 850 kilometre hızla kuzey kuleyi delmişti. Böylece 63 000 litre uçak benzini patlamıştı. Saat 9:02'de teröristlerin elindeki ikinci jet de güney kulenin aşağı yukarı 60. katına çarpıp ateşten top gibi alevlenip sönmüştü. 350'den fazla itfaiye işçileri ikiz kulelere koşmuşlardı, ama sadece çok az insan ölümden kurtulabilmişti. 56 dakika boyunca zarar gören güney kulesi 1000 derece sıcak

cehennem ateşine dayansa da, 80. katın olduğu yükseklikte bina ince dal gibi kırılıvermişti.

Bu iki gökdelende 192 000 ton çelik – 27 Eyfel Kulesi yapmaya yetecek kadar çelik – kullanılmıştı. Üç bine yakın insan feci bir şekilde orada hayatlarını kaybetmişlerdi. Bir ekonomi uzmanı sadece maddi zararı hesaplayarak 1000 milyar olduğunu tespit etmişti. Dünya tarihinde hiç bir zaman tek bir olay bu kadar zarara yol açmamıştı. Bu Birinci Dünya Savaşının neden olduğu zarar ölçüsündedir. New York’lu itfaiye işçisi şöyle demişti: „Kayıpların nerede olduğunu biliyoruz. Kürelerimizde, çizmelerimizin pençesinde, maskelerimizin filtrelerindedir.“

İsrail’den gelen bir haber de şöyle idi: „Heyecandan çarpan kalpleri ile insanlar otobüslerde oturuyorlar ve her yolcuyla şüpheleniyorlar. Otobüsten indikten sonra nihayet sakinleşiyorlar. Buna rağmen hayat işe gitmekle, alışveriş etmekle devam ediyor. Ama bir dahaki iki ayak üstündeki bomba, ya asker kıyafetine bürünmüş, ya da Ortodoks Yahudi veya hamile kadın kıyafetinde her zaman patlayabilir.“

11. Mart 2004 yılında Madrit’in Atocha tren istasyonunda Müslümanlar büyük bir ateş cehennemi düzenlemişlerdi. Saat 7:40’da titizlikle planlanmış, aynı anda on tane tahrip kalıbı ile hazırlanmış bavullar patlamıştı. Birkaç saniye içinde orası ateş püsküren, şiddetli sıcakın patlattığı ölüm kapanına dönüşmüştü. 192 kişinin ölümüne ve 1000’den fazlasının ağır yaralanmasına neden olan bu olay, İspanya tarihinin en büyük terör saldırısı idi. İspanya medyası bu konuda şöyle diyordu: „Amerikalılar için 11 Eylül ne ise, bizim için de 11. Mart odur.“

İslam teröristlerinin saldırıları genellikle Hıristiyanların da hata yaptıklarından ötürü affedici bir tutum ile karşılanır. Hemen Haçlı Seferleri ve Kuzey İrlanda’da terör saldırıları dile getirilir. Bu eylemlerin ikisi de fenadır. Burada gözden kaçan tek şey ise: „Haçlı Seferleri ve insanları cadı diye tarihte öldürenler İncil’in içerdiği sözlerin tam tersine hareket etmişlerdir. Tanrı’nın mah-

keme gününde onlar hak ettikleri hükmü alacaklardır. İslam teröristleri ise 11 Eylül 2001 ve 11 Mart 2004'te Kuran'ın içindeki sözlere uygun olarak davranmışlardır. Aynısı de İsrail'de çok sayıda intihar saldırısı yapanlar ve oradaki birçok insanı ölüme sürükleyen teröristler için de geçerlidir.

Mohammed Atta American Airlines 'in bir uçağı ile World Trade Center'in kuzey kulesine çarpmıştı. Diploma tezinin ön sayfasına Kuran'dan bir ayet yazmıştı: „Benim duam, kurbanım, hayatım ve ölüm dünyanın Rabbi Allah'a aittir.“ Tam bu sözünü 11. Eylülde gerçekleştirmişti. Kuran kutsal savaşta ölenlere cenneti vaat eder. Nasıl bir yanılığ – o cehenneme giden bir uçuştur!

İntihar saldırısı yapan *Mohammed Atta* vasiyetinde şöyle yazmıştı: „Cenaze merasimimde hiç bir murdar yaratık, yani hayvan ve kadın ... istemiyorum. Mezarımda da murdar yaratık istemiyorum. Her şeyden önce murdarların en murdarı hamile kadınları.“ Ne kadar fena düşünceler bu insanın kalbinde yatıyor! 11 Eylül'ün teröristleri Allah adına 180 sayfalık terörün kullanma kılavuzunu yazmışlardı. Birinci sayfa şöyle başlar: „Tarihte hiçbir zaman ne geçmişte, ne de gelecekte İslam devleti barışçı görüşmelerle ve heyetlerin birlikte çalışması sonucu kurulmadı ve kurulmayacaktır. İslam devletleri kalemle ve silahla, sözle ve mermi ile, dil ile ve dişle kurulacaktır. (kaynak: der Spiegel dergisi Nr. 49, 3.12.2002, sayfa 128).

İntihar saldırıları çok az insanın yaptığı iş mi? Djama-al-İslama şöyle bildirir: „Bir milyar Müslüman vücutlarını bombaya çevirmeye hazırdır.“ (kaynak: ethos Nr. 5/2002, sayfa 19).

Ocak 2002'de İslam din adamları Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta bir konferans için buluşmuşlardı. Sonuç açıklama olarak şöyle denmişti: „Kutsal savaşçıların gerçekleştirdiği Siyonist düşmanlara karşı intihar saldırıları meşrudur. Bu Kuran'a ve peygamber Muhammed'e dayanır.“ Açıklamada İsrail Devletinin de yok edilmesi istenmişti. İlaveten de şunlar yazılı idi: „İntihar saldırısı

şehitliğin en yükseğidir ve cennete götürür.“ (kaynak: Mitternachtsruf, Nr 5/Mayıs 2002, sayfa 14).

4.6.2 İslam’da kutsal savaş nedir?

(Kaynak: Bekenntnisbewegung „Kein anderes Evangelium“, Westfalen-Lippe, Regionale Information Nr. 97, Ocak 2002, sayfa 15–32)

Arap dilinde „mücadele ve savaş“ anlamına gelen beş tane kelime vardır. Onlardan biri olan *kifah* terimi Kuran’da kullanılmamıştır. *Kifah* kelimesi fikirsel ve düşüncesel mücadele anlamına, yani sözler ve argümanlarla tartışmak anlamına gelir. Böyle bir fikirsel mücadeleyi Pavlus yapmıştı. 2. Timoteos 4,7 şöyle der: „Yüce mücadeleyi sürdürdüm, yarışı bitirdim, imanı korudum.“

Diğer dört kelime ise Kuran’da bulunur ve silahla mücadele anlamına gelir:

1. Jihad: Bu Allah için görev faaliyetine geçip çabalamak anlamına gelir, ki zahmet ve fedakarlıkla birleşiktir. Bu kelime Kuran’da 28 kez geçer ve Müslümanların İslam’a inanmayanlara karşı kullandıkları uzmanlık tanımını haline gelmiştir. Silahla mücadeleyi içine kapsar.

2. Qital: Bu kelime Kuran’da 33 kez geçip elde silah ile mücadele anlamına gelir. Burada amaç düşmanı şiddetle yenmek ve gerekirse yakın mücadelede öldürmektir. Öldürülme riski burada göze alınır. Örneğin Sure 2,191: „Onları nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları yerden (Mekke’den) siz de onları çıkarın. Zulüm ve baskı adam öldürmekten daha ağırdır.“

3. Hiaraba: Bu kelime 6 kez Kuran’da geçer ve Allah ve Muhammed’e karşı mücadele anlamına veya Müslümanların İslam’ın kanunlarını reddedenlere savaş ilânı anlamına gelir. Örneğin Sure 5,33: „Allah’a ve Resulüne savaş açanların ve

yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya çalışanların cezası; ancak öldürülmeleri yahut asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi yahut o yerden sürülmeleridir.“

4. Fi Sabil Allah: Bu terim Kuran’da 45 kere geçer ve „Allah yolunda“ veya „Allah için“ anlamına gelir. Örneğin Sure 3,13: „Bir topluluk Allah yolunda çarpıştıyordu. Öteki ise kâfirdi.“

Bütün bu bulunanlar gösteriyor ki; Kuran’da kutsal ve intellektüel mücadeleden söz edilmiyor, aksine kanlı savaştan: „Savaş, hoşunuza gitmediği halde, size farz kılındı. Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz“ (Sure 2,216). İslam fundamentalistleri Kuran’a göre radikal yiğit değildirlir’; daha çok liberal, orta sınıftan hümanist dünya görüşlü Müslümanlar, Allah’ın öfkesi onların üstüne olduğu için, Kuran’da sadakatsiz korkaklar ve isyancılar olarak hor görülür.

4.6.3 İslam’ın amacı:

Müslümanların savaşlarının en son amacı İslam’ın dünya egemenliğine yardım etmektir. Kuran’da bu misyon emri iki yerde yazılıdır:

Sure 2,193 ve 8,39: „Hiçbir zulüm ve baskı kalmayınca ve din yalnız Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın.“

Sure 48,28 (ve 61,19): „O, Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderendir. (Allah) o hak dini bütün dinlere üstün kılmak için (böyle yaptı). Şahit olarak Allah yeter.“

4.6.4 İslam savaşçılarının ödülü:

Öldükten sonra Müslüman savaşçılar dünyasal keyifli cennet bahçelerine gideceklerini umarlar. Bu bahçeler 124 kez anlatılmıştır. Örneğin Sure 55,54+56+57: „Onlar astarları kalın ipekten olan döşeklere yaslanırlar. Bu iki cennetin meyveleri (zahmetsizce alınacak kadar) yakındır ... Oralarda bakışlarını sadece

eşlerine çevirmiş dilberler vardır. Onlara eşlerinden önce ne bir insan, ne bir cin dokunmuştur.“

Müslüman katliamcılar 11. Eylül 2001 yılında kaçırdıkları yolcu dolu uçaklarla New York'da Dünya Ticaret Merkezini ve Washington'daki Pentagon Binasını hedef aldıkları zaman, Kuran'a göre Allah için ve İslam'ın bakış açısından tamamen meşru olarak davranmışlardı. Suçlular Kuran'ın vaatlerine göre Allah'tan yaptıkları (kötü) eylemleri için büyük bir ödül alacaklarını bekliyorlardı. Burada açıkça görülüyor: Kuran'ın Allah'ı İsa Mesih'in Baba'sı olamaz.

4.6.5 Komünizm ve İslam – bir kıyaslama

Geçen yüzyıl iki ideolojiden, Komünizm ve nasyonal sosyalizmden sarsılmıştı. İkisi de dünya egemenliğini amaçlıyordu. İslam da o sistem gibi 21. yüzyılda dünya egemenliğine aday çıkmış görünür. 11. Eylül 2001 ile İslam tarafından batı dünyasına hunharca ve yanlış anlaşılması imkansız bir savaş açıklaması yapıldı. *Walter Rominger* o konuda şöyle yazar:

„Şehit (değiller!) olarak bu kutsal savaşta kahramanca ölenlere (ama onlar kahraman değil tutkun yobazlar!) İslam'da cennet keyfi vaat ediliyor ... Bu nedenden dolayı İslam komünizmden daha tehlikelidir. Çünkü İslam onun için mücadele etmeye ve ölmeye değer bir öbür dünya vaat ediyor. Komünizm ise bu dünyada ölümle sona erdiği için İslam'ın getirdiği motivasyon gücüne sahip değildir.“ (Kaynak: *Walter Rominger: Gefährlicher als der Kommunismus, Zeitschrift Erneuerung und Abwehr, Nr. 3, Mart 2002, sayfa 17-18.*)

4.6.6 Hıristiyan ve Müslümanlar aynı Tanrı'ya mı dua ediyorlar?

Bir doğum günü partisinde geçenlerde bir Müslüman bana: „Hepimiz aynı Tanrı'ya dua ediyoruz“ demişti. „Bunu çabuk kontrol edebiliriz“ diye yanıtlamıştım. Ona sordum: „Sizin Tan-

rı'nız İsa Mesih'in Baba'sı mı?" – „Hayır, asla! Allah'ın oğlu yoktur! Bu çok kötü bir Allah'a küfretmektir.“ – „Görüyor musunuz, benim Tanrım ise Mesih'in Baba'sı. O zaman sizin Allah'ınız benim Tanrı'm olamaz.“

John Ashcroft: Birleşik Amerikanın adalet bakanı şöyle demişti: „İslam dininin Allah'ı oğlunun Allah için ölmesini emreder. Hıristiyanlık ise Tanrı'nın kendi Oğlunu bize olan sevgisinden dolayı yollayıp bizim için ölen bir Tanrı'ya inançtır. Bu aynı Tanrı olamaz!“ (Kaynak: Alman dergisi *Perspektive* 05/2002, CV Dillenburg)

4.6.7 İslam barışçı bir din midir?

Bu soruyu yanıtlamak için Kuran'ın üç süresini göz önüne almanızı istiyoruz.

Allah yollunda mücadele edenlerin, ölenlerin ve öldürülenlerin mekanı cennettir“ (Sure 47,5)

„Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım. Şimdi vurun boyunlarının üstüne. Vurun, onların bütün parmaklarına“ (Sure 8,12).

„Allah Katında canlıların en kötüsü, şüphesiz inkar edenlerdir. Onlar artık inanmazlar“ (Sure 8,55).

Bunun tersine İsa Mesih bir dağ vaizinde şöyle der: „*Düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Baba'nızın çocukları olasınız*“ (Matta 5,44-45).

4.6.8 Allah kimdir?

Allah eskiden aşağı yukarı 360 çöl ruhlarından birisi olarak Mekkeliler ay tanrısı olarak ona taparlardı. Ay sembol olarak bugün her camiye ve Müslüman ülkelerin bayraklarını süsler. Muhammed Allah'ı bir tek tanrı olarak ilan etmişti. İslam Allah'a boyun eğmek anlamına gelir. Müslüman ise ömür boyu boyun eğendir.

İncil ve Tevrat, Tanrı'nın insanları kendi suretinde, yani insanları kendine benzer olarak yarattığını bildirir. „Nerdeyse bir tanrı yaptın onu, başına yücelik ve onur tacını koydun. Ellerinin yapıtları üzerine onu egemen kıldın, her şeyi ayaklarının altına serdin“ (Mezurlar 8, 6-7). İsa Mesih bize Tanrı'yı bizi seven Baba olarak tanıttı. Bu İslam'da tamamen bambaşkadır: Allah insanlara hiç bir zaman benzer değildir. O yanına yaklaşılamaz birisidir. Cennet için de bu geçerlidir. Muhammed Allah'tan hiç bir vahiy almamıştır, çünkü Allah yanına yaklaşılmazdır. Onun için Muhammed Cebrail'in Kuran'ı yolladığını söyler. İncil ve Tevrat'ta ise Tanrı hep insanlarla konuşur. Sık sık şöyle anlatılış şekillerine orada rastlıyoruz: „Rab Musa'ya“ (Mısır'dan Çıkış 14,1) veya „Rab bana şöyle seslendi ...“ (Hezekiel 7,1).

Allah'a insan sadece köle olarak gidebilir – beli bükük durumda. Biz ise Tanrı'mıza bir çocuğun babasına gelmesi gibi gideriz: „Çünkü size yeniden korkuya sürükleyecek kölelik ruhu almadınız, çocukluk ruhu aldınız bu ruhla ‚Abba; Baba‘ diye sesleniriz“ (Romalılar 8,15).

4.6.9 Kuran İsa Mesih'i Tanrı'nın Oğlu olduğunu inkâr ediyor

İsa Mesih'in Tanrı olması Hıristiyan inancının ana temellerinden biridir. İsa vaftiz olurken gökyüzünden bir ses ona sesleniyordu: „Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum“ (Matta 3,17). İsa Mesih onlara: „Siz ne dersiniz, ben kimim?“ Petrus'un yanıtı: „*Sen yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin*“ (Matta 16,16).

İncil ve Tevrat açıkça belirtir ki; Tanrı'nın Oğlu'nu inkâr edenleri Hıristiyanlara karşıt olarak belirtir. 1. Yuhanna 2,22-23: „*İsa'nın Mesih olduğunu yadsıyan yalancı değilse, kim yalancıdır? Baba'yı ve Oğul'u yadsıyan Mesih karşıtıdır. Oğul'u yadsıyanda Baba da yoktur; Oğul'u kabul edende Baba da vardır.*“

Kurtuluşumuz tek Tanrı'nın Oğlu'na inanca bağlıdır: „Tanıklık da şudur: Tanrı bize sonsuz yaşam verdi, bu yaşam O'nun

Oğlu'ndadır. Kendisinde Tanrı Oğlu bulunanda yaşam vardır, kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayanda yaşam yoktur“ (1. Yuhanna 5,11-12). Kuran ise İsa'yı Tanrı'nın Oğlu olarak yadsır. Örneğin Sure 9,30 şöyle yazar: „Hıristiyanlar ise, «İsa Mesih Allah'ın oğludur» dediler. Bu onların ağızlarıyla söyledikleri (gerçeği yansıtmayan) sözleridir. Onların bu sözleri daha önce inkar etmiş kimselerin söylediklerine benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl da haktan çevriliyorlar!“ Bu hangi sonuca götürür? Kuran'dan İsa Mesih'e karşıt bir ruh konuşuyor.

4.6.10 Kuran İsa Mesih'in çarmıha gerildiğini inkâr ediyor

1. Korintliler 2,18 ayetine göre çarmıh sözü bizim için bizi kurtaran Tanrı kuvvetidir. İsa Mesih'in çarmıha gerilmesinin kurtuluşumuz olduğunu Pavlus 1. Korintliler 2,2 ayetinde dile getirir: „Aranızdayken, İsa Mesih'ten ve O'nun çarmıha gerilişinden başka hiçbir şey bilmemeye kararlıyım.“ Bu İncil'in ana sözü Kuran'da inkâr edilir. Sure 4,157 Muhammed'in kendi görüşü İsa Mesih'in çarmıha gerilişini öğretir: „Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara öyle gibi gösterildi. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, bu konuda kesin bir şüphe içindedirler. O hususta hiçbir bilgileri yoktur.“ İslam'ın iddiasına göre İsa Mesih'in bir dublörü çarmıha gerildi ve İsa gizlice kaçırıldı ve böylece çarmıha gerilmekten kurtarıldı.

4.6.11 Kuran İsa Mesih'in dirildiğini inkâr ediyor

İslam bilgisine göre İsa Mesih çarmıha gerilmedi ve böylece dirilmiş olamaz. İncil'e göre ise O'nun dirilmesi inancın temelidir. Bunu 1. Korintliler 15,14+17-19 ayetlerinde okuyabiliriz: „Mesih dirilmemişse, bildirimiz de, imanımız da boştur. Mesih dirilmemişse imanımız yararsızdır, siz de hâlâ günahlarınızın içindediniz. Buna göre Mesih'e ait olarak ölmüş olanlar da mahvolmuşlardır. Eğer bu yaşam için Mesih'e umut bağlamışsak, herkesten çok acınacak durumdayız.“

Müslümanlarla sohbetlerde İsa Mesih'in Kuran'da adı geçtiği iddia edilir. O ise Kuran'da sadece bir peygamber ve bizim gibi ölümlü birisidir. İncil'in İsa Mesih hakkında temelde öğrettikleri Kuran'da direkt inkâr edilir ve de indirekt reddedilir. Hıristiyanlar için İsa Mesih inancın en önemli şahısıdır. İsa Mesih Tanrı'nın Oğlu'dur (Matta 16,16), çarmıha gerildi (Matta 27,31), dirildi (Luka 24,34), tek kurtarıcıdır (Elçilerin İşleri 4,12), O Mesih'tir (Luka 2,11), O Baba'ya giden tek yoldur (Yuhanna 14,6), O cennete açılan tek kapıdır (Yuhanna 10,9), O Tanrı'nın günahımızı taşıyan Tanrı Kuzu'sudur (Yuhanna 1,29), her şey onun aracılığı ile var oldu (Yuhanna 1,1+3; Kolosseliler 1,16-18), O rablerin Rabbi, kralların Kralı'dır (Vahiy 17,14), O, A (Alfa) ve O (Omega), başlangıç ve son Ben'im demiştir (Vahiy 21,6), Oysa Mesih, ölmüş olanların ilk örneği olarak ölümden dirilmiştir (1. Korintliler 15,20), O'nun kökeni öncesizliğe, zamanın başlangıcına dayanır (Mika 5,2) ve O sonsuza dek yaşar.

İncil ve Tevrat'ın Tanrı'sı tektir ve ondan dolayı Mezmurlar 96,5 şöyle yazar: „Halkların bütün ilahları bir hiçtir, oysa gökleri yaratan Rab'dir.“ Bu bütün insanların hayalinde yarattığı tanrılar için geçerlidir ve buna Allah da dahildir. Putlar sadece hayalde yaşadıkları için, ne yardım edebilir, ne de kurtarabilirler. Peygamber Yeşaya 41,29 ayetinde şöyle yazar: „Halkın putları yalnızca yeldir, sıfırdır.“

5. Tanrı'dan insanlara yol: Evangelium = Sevindirici Haber

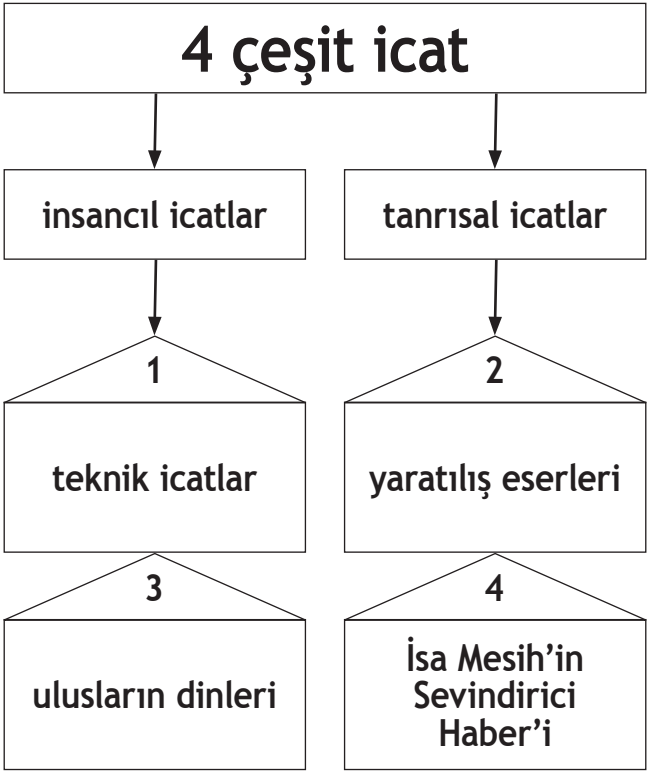
Evangelium (Yunanca euaggélion = sevindirici haber, iyi haber; İsa Mesih'in Kurtuluş Haber'i, İsa Mesih'in Sevindirici Haber'i) Tanrı'nın insanlara hediye ettiği İsa Mesih yoluyla kurtuluş yoludur; din ise insanların icadıdır ve böylece din sahte kurtuluş yoludur. İnsanların icat ettiği din yolu yanılgıya, Tanrı'nın yolu ise Baba'nın evine götürür. Tanrı bizi sevdiği için kendi planına göre kurtarmak ister. Evangelium, yani İsa Mesih'in Sevindirici Haber'i insanların uydurduğu bir din yolu değildir, aksine Tanrı'nın bize sunduğu kurtuluş yoludur.

Böylece şimdi dört icat kategorisi tanımış olduk. Bunu resim 12' de bir kere daha anlaşılır şekilde gösterdik.

Sevindirici Haber'in anlamı, eşsizliği ve kabulünü gelecek bölümde yeterince ele almak istiyoruz. En önemli şart ise Tanrı'nın insanlar hakkında teşhisine kulak vermektir.

5.1 Tanrı'nın teşhisi: İnsanların Tanrı gözüyle incelenmesi

Belki biz kendimiz hakkında güzel bir yargıya varmış olabiliriz. Bazı şairler de bizi bu konuda destekleyebilirler. Goethe'nin dediği gibi: „İnsan asil, yardımsever ve iyidir.“ Hümanizmin dünya görüşü ki, bu Lessing, Kant ve Hegel tarafından geliştirilmişti, temel algıdan yola çıkarak insanların özü ve karakteri iyi olduğunu kabul eder. Fransız filozof Jean-Jacques Rousseau (1712–1778) düşünceleri sadece filofiyi etkilemedi, nitekim onun insanlar hakkındaki görüşü bugüne dek psikolojinin, pedagojinin ve toplumun temelini teşkil eder. „İnsanlar yaradılışlarına göre iyidir ve ona yabancı olan bir şey onu berbat etmezse, sonuç olarak öyle kalır“ sözü ondan kaynaklanır. İnsanlar hakkındaki bu fikri Marksizm filofisinde de buluruz. Burada ideal koşullar altında, yani komünizmle insan harika bir toplum yaratabileceği varsayılır. 9 Ekim 1989 yılından beri çok etkili bir şekilde komünizm ideolojisinin eski Doğu Almanya'da çökü-

Resim 12: Dört icat çeşidinin kısa özeti ve eser yaratıcısı

şünü gördük. Rheinische Merkur gazetesinin yorumcusu Heimo Schwilk baş makalesinde 6.4.1990 tarihinde olayları isabetli bir şekilde şöyle anlatır:

„Bütün yanılığlar tükendiği zaman, karşımızda son hissedar olarak bir hiç oturur“, diye Bert Brecht alay etmişti. Şimdi ise onun kendi politik yanılığları bir hiçe teslim edildi. Bütün kurtuluş ideolojilerini ve politik ütopyaları yüzyılın sonunda harcamış olan fikirlerin girdabına bakıyoruz. Suya

düşen ideolojileri kurtaracak bir idrak kayığı görünürlerde yok. Bütün savaşlar bittiği ve hep gerçek zafer kazandığı zaman, yeni bir intellektüel mütevazılık kendisini gösterir. „Eğer bir şeye yemin edeceksem, en iyisi bir hiçe yemin ederim.‘ *Martin Walser’in* bu sözü onun hayal kırıklığını gizleyememişti. Onun yeni bir milli kimlik idealleri Alman Markının dünyevi bir hücumu sonucunda yok olmuştu.“

Ne kadar çok ideoloji ve filsofilerin bize yanlış bir insan izlenimini verirlerse, o kadar çok acele gerçek insan izlenimini ararız. Biz yanıtı Yaratan’dan alamazsak, kimden alabiliriz? Teknik alanda da bir mühendis karmaşık bir makinenin fonksiyon ve niteliklerini en iyi açıklayandır. İnsanların „desinatörü“ ise Tanrı’dır. O kendine benzer, O’nunla sohbet eden yarattığı „kendi suretinde“ yaratmıştı (Yaratılış 1,26). İnsan yaratıldığı zaman yeteneklerle donatılmıştı, sorumluluk verilmişti (Yaratılış 1,28), ve ona Tanrı’nın partneri olarak büyük bir çapta özgürlük verilmişti. O Tanrı ile baş başa idi ve hiş bir eksikliği ve günahı yoktu.

Kendimize ve diğer insanlara bakacak olursak, doğruca söylemeliyiz ki, görkem ve şanla donatılmış, ilk yaratılıştaki Tanrı’ya benzerliğinin izlerini insanlarda bulamıyoruz. *Karl Barth* İnsanların özellikleri hakkında şöyle yazmıştı:

„Hep erken gelir, yada çok geç,
Nöbet tutması gerekirken, hep uyur,
Sakin olması gerekirken, hep heyecanlanır.
Konuşması gerekirken, hep susar,
Susmanın iyi olduğu yerde, nutuk atar.
Ağlaması gerekirken, hep güler.
Sakince gülmesi gerekirken de, hep ağlar.
Kuralın geçerli olması gerekirken, hep bir istisna yapmak ister.
Özgürlük seçeneği olduğu halde, hep bir kanuna boyun eğer.
Dua etmenin faydalı olduğu yerde, hep uğraşır durur,
Çalışmanın faydalı olduğu yerde ise, hep dua eder.

Kavganın gereksiz ve de zararlı olduğu yerde, hep kavga eder,
Masaya yumrukla vurmak yerine, hep sevgi ve barıştan söz eder.
Akıllıca bir söz söylemek gerektiği yerde,
Ağzında inancı ve Sevindirici Haber'i sakız gibi çiğner;
Kendisini ve diğer insanları Tanrı'nın eline teslim edeceği yerde,
hep akıllılık eder.
Bu temelden ters insanı
Tanrı kendi Oğlu İsa Mesih gibi sevip,
O'nu bizim için ölüme teslim etti ki,
Her şey yeniden uygunluğunu bulsun.“

İnsanın ona hediye edilen özgürlüğü suiistimal etmesi ile çok ağır ve müthiş şeyler olmuştu. Şeytanın aldatıcı teklifi: „İyi ile kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız“ (Yaratılış 3,5) sözüne kanıp ilk günahı işlediği zaman, insan Tanrı ile birliğini, bunun yanında ona hediye edilen Tanrı'ya benzerliğini kaybetmişti. İnsanın bu günkü durumunun açıklaması Tanrı'nın teşhisi olarak İncil ve Tevrat'ın çeşitli bölümlerinde anlatılmıştır. Bozuk durumumuzu çeşitli yazıların aydınlatması iyidir:

- Yaratılış 8,21: „İnsan yüreğindeki eğilimler çocukluğundan beri kötüdür.“
- Krallar 8,46: „Günah işlemeyen tek kişi yoktur“
- Ezra 9,6: „Ey Tanrım, yüzümü sana çevirmeye utanıyorum, sıkılıyorum. Ey Tanrım günahlarımız başımızdan aşkın. Suçlarımız göklere ulaştı.“
- Ezra 9,15: „Senin önünde durmaya hakkımız olmadığı halde, suçlarımız içinde önünde duruyoruz.“
- Eyüp 14,4: „Kim temizi kirliden çıkarabilir? Hiç kimse!“
- Eyüp 15,15-16: „Tanrı meleklerine güvenmiyorsa, gökler bile onun gözünde temiz değilse, haksızlığı

- su gibi içen iğrenç, bozuk insana mi güvenecek?“
- Mezmurlar 14,3: „Hepsi saptı, tümü yozlaştı, iyilik eden yok, bir kişi bile!“
- Mezmurlar 38,5: „Çünkü suçlarım başımdan aştı, taşınmaz bir yük gibi sırtımda ağırlaştı.“
- Mezmurlar 53,4: „Hepsi saptı, tümü yozlaştı, iyilik eden yok, bir kişi bile!“
- Mezmurlar 90,8: „Suçlarımızı önüne, gizli günahlarımızı yüzünün ışığına çıkardın.“
- Mezmurlar 143,2: „Kulunla yargıya girme, çünkü hiçbir canlı senin karşında aklanmaz.“
- Vaiz, 7,20: „Çünkü yeryüzünde hep iyilik yapan, hiç günah işlemeyen doğru insan yoktur.“
- Yeşaya 1,5-6: „Baş büsbütün hasta, yürek büsbütün yaralı, bedeniniz tepeden tırnağa sağlıksız.“
- Yeşaya 64,6: „Hepimiz murdar olanlara benzedik, bütün doğru işlerimiz paçavra gibi.“
- Yeremya 17,9: „Yürek her şeyden aldatıcıdır, iyileşmez. Onu kim anlayabilir.“
- Yerem.30,12-13+17: Rab diyor ki; senin yaran şifa bulmaz. Beren iyileşmez. Davanı görecekimse yok, yaran umarsız şifa bulmaz. Ama ben seni sağlığına kavuşturacak, yaralarını iyileştireceğim diyor Rab.“
- Nahum 1,3: „Suçlunun suçunu asla yanı koymaz.“
- Matta 15,19: „Çünkü kötü düşünceler, cinayet, zina, fuhuş, hırsızlık, yalan yere tanıklık ve iftira hep yürekten kaynaklanır.“
- Romanlılar 3,23: „Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı.“
1. Yuhanna 1,8: „Günahlarımız yok dersek, kendimizi aldattırız, içimizde gerçek olmaz.“

İncil ve Tevrat'ta Tanrı'nın bize yaptığı teşhiste insanlar hakkındaki bütün hümanist, Marksist ve diğer ideolojik görüşleri yanlış olarak reddeder ve insanları Tanrı'nın benzeri olarak

onurlu, serbest iradeli ve sorumlu yarattığını gösterir. İnsanlar ne yazık ki, ilk günahıtan beri Tanrı'nın gözünde düşük durumdadır. Böylece insan varlığından beri Tanrı ve insanlar önünde haksızlık yapma eğilimindedirler.

5.2 Günahın sonucu: üç kez ölüm

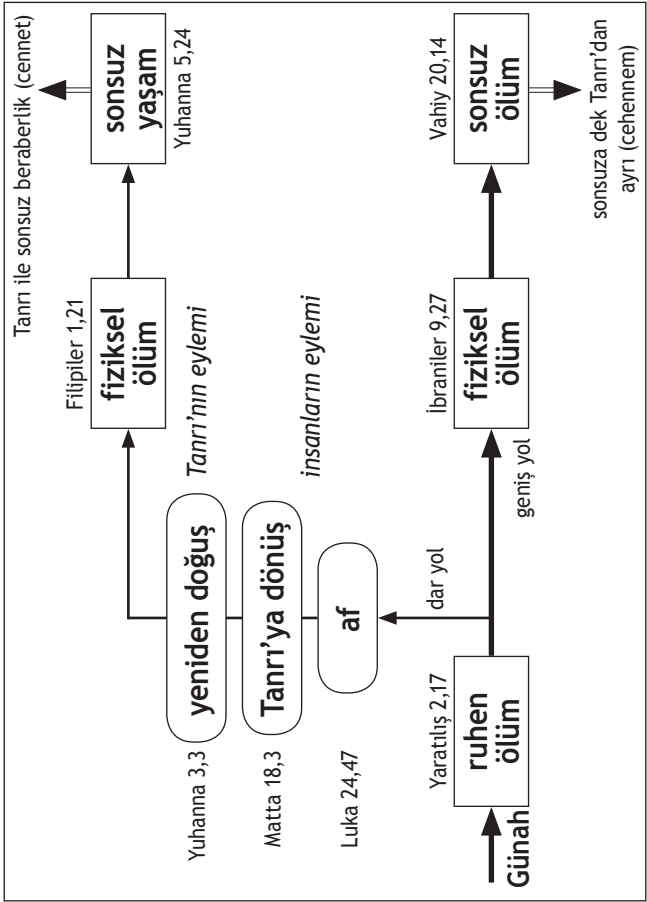
Tanrı kutsaldır ve temizdir. O ışıktır ve ondan dolayı onun genel hüküm kararı günahkâr insan için: ölümdür. İlk insana (Adem'e) şöyle demişti: „Ama iyiyi ve kötüyü bilme ağacının meyvesinden yeme, çünkü ondan yediğin gün kesinlikle ölürsün“ (Yaratılış 2,17). Ama insan asiliği yüzünden ölüm hattına girmişti: „Çünkü günahın bedeli ölümdür“ (Romalılar 6,23). Bu ölüm hattı *resim 13'de* özetle üç kez ölümün açıklaması gösterilmiştir. İlk günahıtan beri bu üç ölüm bütün insanlığın yakasına yapışmıştır.

1. Ruhen ölüm: İlk günahın sonucu olarak insanlar *ruhen ölmüştü*. Bu Tanrı ile beraberliğin sona ermesi demektir. Adem'in işlediği ilk günahından beri bu güne kadar bütün insanları da Tanrı'dan koparmıştır. „**Bir tek insan** aracılığıyla günah, ölüm de günah aracılığı ile dünyaya girmişti. Böylece günah bütün **insanlara yayıldı**. Çünkü hepsi günah işlemişti“ (Romalılar 5,12). Bu ölümden İsa Mesih Matta 8,22 ayetinde şöyle bahseder: „Bırak ölüleri (ruhen ölüleri) kendi ölülerini (fiziksel ölüleri) kendi gömsünler!“ Pavlus şöyle yazar: „Sizler bir zamanlar işlediğiniz suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz“ (Efesliler 2,1). Bununla Pavlus onların ruhen ölü olduğundan söz eder ki, herkes doğuştan beri bu durumdadır.

2. Fiziksel ölüm: Günahın ikinci etkisi ise fiziksel ölümdür: „Toprağa dönüncüye dek ... çünkü topraksın, topraktan yaratıldın“ (Yaratılış 3,19). Yukarıda Romalılar 5,12 ayeti de ruhen ölümün sonucu olarak *fiziksel ölüme* işaret eder. Bu da vücudun organlarının fonksiyonunun sona ermesi ile sonuçlanır. Ama böylece varlık yok olmadı (Luka 16,19-21). Sadece dünyasal ilişkileri sona erdi. „Sevgileri, nefretleri, kıskançlıkları çoktan

bitmiştir. Güneşin altında yapılanlardan bir daha payları olmayacaktır“ (Vaiz 9,6). Evolüsyon teorisine göre bu ölüm insanların gelecek nesillerin daha iyi gelişimi için çok önemli rol oynayan şarttır. Bu konuda W. Tanner [T1] şöyle der: „Ölümün icadı evolüsyon vitesini epey hızlandırdı. Bizi yeteri kadar teselli etmese de bilinmeli ki, ölüm olmasaydı, biz insanlar da olmazdık. Böyle sözlere açıklamayı mikrobiyolog R. W. Kaplan [K1,236] şöyle yapar. Cinsel süreçli organizmalarda programlanmış ölümün bir fonksiyonu daha vardır. Sınırlı yaşam süresi ve böylece sınırlı cinsellik genlerin nesiller arasında değiş tokuşunu kısıtlar, yani „eski moda“ atalar ile ilerici gelecek nesiller arasındaki gen değiş tokuşu. Yaşlanmak ve ölüm geriye melezleşmeye engel olur ve böylece evolüsyonun ilerlemesini destekler. Program haline gelen yaşlanmak ve ölmek her yaratık için acılı olmasına rağmen, – özellikle insanlar için – ama o soyumuzu yaratan evolüsyonun bedelidir.“ Yukarıdaki ölüm hakkındaki açıklamada İncil ve Tevrat’ın şahitliğine göre ne kadar büyük bir yanılığ vardır.

3. Sonsuz ölüm: Her şeyin ölümden sonra bittiğini öne süren materyalist dünya görüşü İncil ve Tevrat’ın sözlerine göre yalan olarak foyası meydana çıkar. Marksist August Bebel bu konuda pek emin değildi: „Eğer Tanrı varsa, yandık!“ Ölüm zincirinin üçüncü halkası ise *sonsuz ölümdür*. İbraniler’e Mektup 9,27 ayetinde ölümden sonra kıyamette yargılanmayı şöyle açıklar: „İnsanın bir kez ölmesi, sonra da yargılanması kaçınılmaz olduğu gibi, Mesih de birçoklarının günahlarını yüklenmek için bir kez kurban edildi.“ Tanrı’nın yargılamasında İsa Mesih aracılığı ile kurtarılmayı kabul etmeyenler için de şöyle der: „Diri Tanrı’nın eline düşmek korkunç bir şeydir“ (İbraniler 10,31). Tanrı’nın öfkesi onun üzerindedir, çünkü: „İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklamayı sağladı“ (Romalılar 5, 18). İncil varlığın kayboluşunu bir çok sözlerle açıklar: „ikinci ölüm, ateş gölü (Vahiy 20,24) sonsuz ateş (Matta 25,41), sonsuz felaket (2. Selanıklılar 1,9), ıstırap yeri (Luka 16,28), böceklerin ölmediği, ateşin sönmediği yer (Markos, 9 44) cehennem yeri (Matta 11,23).

Resim 13: Üç kez ölüm (geniş yol) yaşam çizgisi (dar yol).

5.3 İncil ve Tevrat'ın bakış açısına göre dinler

Aklımıza bir soru gelebilir: „Bu ölüm hattından çıkış yolu var mı?“ İnsanlar o konuda çok kafa yorup icat yeteneklerini kullanarak ki, biz bunu önceki bölümlerde açıkladık, dinlerde bin bir çeşit çözüm uydurmuşlardır. Çok yaygın, ama yanılığdan başka

bir şey olmayan, bütün dinlerin amaca ulaştırdığı kanısı vardır. Alman yazar *Lessing* bir „Nathan der Weise“ adlı bir piyesinde bu fikri işlemiştir. Onun tanınmış piyesinin „Ringparabel (yüzük parabeli)“ bölümünde bir Hıristiyan, Yahudi ve Müslüman dialoğa girerler ve sonuçta yazar bütün dinlerin aynı kurtarıcı güce sahip olduklarını inandırmak ister.

Yanlız benzetme: Bütün dinlerin eşit değerinde olduğu aşağıdaki tasavvur örneğinde açıklanmıştır. Buna göre Tanrı çok yüksek bir dağın zirvesinde, insanlar ise dağın eteğinde oturmaktadır. Dağın çeşitli yönlerinden insanlar Tanrı'ya ulaşmak için zirveye çıkmaya uğraşırlar. Birisi bir yönden Budizm ile diğeri İslam'la, öbür diğeri ise Hinduizmle yola koyulurlar. Akla gelen her yol tutulur. Dostane ve toleranslı bir dille bir gözetleyici şöyle der: Dağın hangi yönünden çıkışın hiç bir önemi yoktur. Sonunda hepsi dağın zirvesinde buluşacaklar. Bu tasavvur doğru mu? Bu gerçeğin açıklaması mı? Tanrı ise bu konuda şöyle der: Hangi yönden yola koyulursa koyulsun, bu dağın zirvesine hiç kimse kendi gücüyle çıkamaz. „Yaklaşılmaz ışıktaki yaşayan, hiç bir insanın görmediği ve göremeyeceği Tanrı, Mesih'i belirlenen zamanda ortaya çıkacaktır“ (1. Timoteos 6,16). Tanrı zirveden yola koyulup İsa Mesih'de dağın eteğine indi. Lukas 1,78-79 ayetinde isabetlice şöyle anlatır: „Çünkü merhametli Tanrı'mızın yüreği merhamet doludur. O'nun merhameti sayesinde, **yücelerden doğan Güneş** (İsa Mesih), karanlıkta ve ölümün gölgesinde yaşayanlara ışık saçmak ve ayaklarımızı esenlik yoluna yöneltmek üzere yardımımıza gelecektir.“

Herhangi bir din bizi kurtarabilecek olsaydı, onu Tanrı çoktan söylemiş olurdu. Bu İncil'in hiç bir yerinde bildirilmemiştir. Daha çok insanların kültlerini ve eşyalara tapmasını bütün dinlerde putperestlik, puta hizmet ve büyücülük olarak açıklar. Putperestlikte yaşayan ve göze görünmeyen Tanrı'nın yerine görülebilen insan, hayvan ve uzaydaki yıldızlara (gök cisimlerine) ve onun resimlerine tapınılır (Yasanın Tekrarı 4, 16-19). Tanrı kendi şanını hiç bir puta vermez (Yeşaya 42,8), ondan dolayı puta tapan hüküm giyecektir:

„Put yapmayacaksınız. Oyma put ya da taş sütun dikmeyeceksiniz. Tapmak için ülkenize putları simgeleyen taş koymayacaksınız. Çünkü Tanrı'nın Rab benim“ (Levililer 26,1).

Yeşaya 41,29 ayetinde bütün dini çabaların faydasız olduğu tespit edilmiştir:

„Hepsi bomboş, yaptıkları da bir hiç. Halkın putları yalnızca yeldir, sıfırdır.“

Thomas Schirrmacher dinleri İncil ve Tevrat'ın bakış açısından isabetli bir şekilde formüle eder [S2, 28]: „Bütün dinler İncil ve Tevrat'a göre ateist dinlerdir, çünkü tanrıları uyduruktur ve gerçekten var değildir.“

Yeni Antlaşma'da evlilik İsa Mesih ve cemaat arasında içten beraberliğin bir benzetmesidir (Efesliler 5,23-25). Evliliğin zıttı ve tahrifi zina, ahlâk dışı cinsel ilişki ve fuhuştur. Aynı şekilde puta tapmak Tanrı'ya karşı işlenen sapık davranış, zina, ahlâk dışı cinsel ilişki (Hezekiel 23,27) ve fuhuş (Hosea 5,4; Vahiy 17,5) olarak açıklanır. Birçok puta tapmayı içeren dini yollar bizi cennete götürebilir mi? Yeni Antlaşma'da puta tapmanın günahı Tanrı'nın katından uzak olanlar olarak isimlendirilir.

„Günahkârların Tanrı Egemenliği'ni miras almayacağını bilmiyor musunuz? Ne fuhuş yapanlar Tanrı'nın Egemenliği'ni miras alacaktır, ne **puta tapanlar**, ne zina edenler, ne oğlanlar, ne oğlancılar, ne hırsızlar, ne de açgözlüler, ne ayyaşlar, ne sövücüler, ne de soyguncular“ (1. Korintliler 6,9-10).

„Benliğin işleri bellidir. Bunlar fuhuş, pislik, sefahat, **putperestlik**, büyüçülük Böyle davrananlar Tanrı'nın Egemenliği'ni miras alamayacaklardır“ (Galatyalılar 5,19-21).

„Alçaklar, büyüçüler ... ve **putperestler** hepsi dışarıda kalacaklar“ (Vahiy 22,15).

„Ama korkak imansız ... **büyücü ve putperest** ..., onların yeri kükürtle yanan ateş gölüdür. İkinci ölüm budur“ (Vahiy 21,8).

„Oraya murdar hiç bir şey ... **girmeyecek**; yalnız adları Kuzu'nun yaşam kitabında yazılı olanlar girecek“ (Vahiy 21,27).

Bütün dinler yitik insanlığın çölde parlayan serabıdır. Susuzlara hiç bir zaman su kaynağının serabı yardımcı olmaz. Aynı şekilde insanların hayal ürünlerine tolerans fikri insanları yıkıma götürür: „Öyle yol var ki, insana düz gibi görünür, ama sonu ölümdür“ (Özdeyişler 14,12). İnsanlar neden hep yanlış yolları tercih ederler? *Peter Bamm*'ın bu soruya yanıtı şöyledir [B1]: „İnsanlar onları yıkıma götüren şeylere tapmayı çok severler.“

Dinler hakkında *Lutz v. Padberg* aşağıdaki sonuca varır [P2, 44]:

„İncil ve Tevrat'ın bulumundan yola çıkılacak olursa, diğer dinleri ‚harika kurtuluş yolu‘ olarak tanımak yanıltıcı bir öğretilerdir, çünkü onların konsepsiyonu Hıristiyanlığın aksinedir ... İnsanların onlara verilen sadece insanlık pozisyonuna isyanı ve Tanrı gibi yüce olamaması (Yaratılış 3,22) İncil ve Tevrat'taki insan ve Tanrı tasvirini sapıttırmasına yol açar. İnsanlar Tanrı'nın gerçeğini kabul etmek istemezler. Onun için de yaratılışı tersine çevirirler ve içeriğini tamamen sapıttırır. Onlar Tanrı'nın benzeri olmak istemezler, aksine Tanrı'yı kendilerine benzetirler. Bu dinlerin kaynaklanmasının başlangıcıdır ki, ondan ötürü bazı Hıristiyan inancından kayma parçaları içeriğine alır. Çünkü onların oluşması Pavlus'un söylediği gibi, Tanrı'ya ilişkin ne varsa gözlerinin önündedir“ sözü öncelik etmiştir (Romalılar 1,19).

Sonuç: İncil ve Tevrat'ın ışığında, nasıl olurlarsa olsun, dinler (Tanım D1, bölüm 4,2) sonsuz ölümden kurtuluş hakkında perpetua mibilia, yani durmadan hareket eden olarak önümüze çıkarlar. İnsanlar teknik açıdan perpetua mobilyayı takat düş-

туру¹ sayesinde yenmeye çalıştılsa da, bu mümkün olmadı. Aynı şekilde dinler hakkında insanlar aynı zaman ve zorluk zahmetleriyle – bilerek ya da bilmeyerek – perpetuum-mobilistler gibi Sevindirici Haber’i yenmek istediler. Ama o da mümkün değildir, çünkü İsa Mesih: „Benim aracılığım olmadan hiç kimse Baba’ya gelemmez“ (Yuhanna 14,6) demiştir.

5.4 Tanrı’nın istek beyanı: Sevgi teklifi

Yaratılanları gözetmekle *Tanrı’nın var olduğu* kanısına varabiliriz. Daha yakından baktığımız zaman, yaratılan eserlerdeki amaca uygunluk ve gerçekleşen fikir zenginliği sayesinde çok bilgin ve kudretli bir Tanrı’nın varlığı kanısına varabiliriz. Tanrı’nın diğer karakter yapısını doğada göremeyiz. Burada biz, Tanrı bize başka yoldan bilgi verip vermediğini, kontrol etme gereksinimindeyiz. Gerçekten Tanrı’nın bu bilgisini elimizdedir: Tanrı’nın bize açıkladığı sözü İncil ve Tevrat olarak elimizdedir. O Tanrı’nın **tek** yazılı bilgisidir ve sadece İncil ve Tevrat O’nun yetkisi ile verilmiştir (2. Petrus 1,20-21; 2. Timoteos 3,16). *Resim 14’de* anlaşılır bir şekilde kutsal Tanrı ile günahkâr insanlar arasındaki uçurumun O’nun sayesinde nasıl aşıldığını gösterir. Tanrı’nın bilgisini bizim ve Tanrı hakkındaki bütün önemli soruları yanıtlar. Sadece ve sadece burada gerçekten nereden geldiğimizi, ne için yaşadığımızı ve nereye gideceğimizi öğreniyoruz. Tanrısal bilgi İsa Mesih’in Sevindirici Haber’i sayesinde zirveye ulaşır. Bunun karşısında insanlardan kaynaklanan bilgiler din şeklinde ortaya çıkar. Bütün dinler Kutsal Tanrı arasındaki uçurumu köprüleyebilecek menzile sahip değildirler. Din ve Sevindirici

1 **Takat düsturu:** Bu önemli doğa kanunu ki, bu enerjinin korunması kanunu olarak da tanımlanır, 1842 yılında alman doktor Robert Meyer (1814–1879) tarafından formüle edilmiştir ve gözetlenebilen dünyada enerji ne yaratılabilir, ne de yok edilebilir. Bu düstur aksiyom değildir, aksine diğer doğa kanunları gibi tecrübe düsturudur. Her kimyevi ve fiziksel reaksiyonda sistemin ve çevresinin toplam enerjisi ve böylece uzayın toplam enerjisi sabit kalır. Enerji ne yok edilebilir, ne de ilave-ten üretilebilir, bilakis diğer formlara çevrilebilir. Takat düsturu imkânsız perpetuum mobile olarak tanımlanabilir. Bir kere harekete geçirilmekle enerji vermeden sonuza dek çalışan bir makine yapmak imkânsızdır.

Haber arasındaki zıtlıklar *resim 14'de* bilgiyi okurlarının farklı yönleri ile gösterilmiştir. Tanrı bize, kendisinin günahtan nefret eden adaletli bir Tanrı olduğunu ve günahın kaçınılmaz hükmünü kanunen sonsuz ölüm olarak koymuştur. Ama O aynı zamanda sevginin (1. Yuhanna 4,16) iyiliğin (Ağıtlar 3,22) ve merhametin Tanrı'sıdır (Efesliler 2,4), ki insanların sonsuza dek yitikliğini istemez. Tanrı maksadını bize çok kez şöyle açıklar:

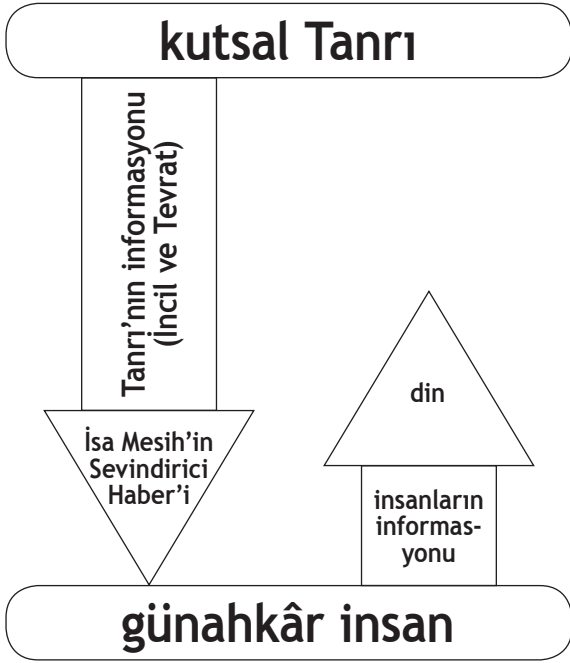
„Onları fidyeye kurtaracağım ölümler diyarının elinden. Ölümden fidyeye kurtaracağım. Felaketin nerede, ey ölüm? Yıkıcılığın nerede, ey ölümler diyarı? Hiç pişmanlık duymayacağım“ (Hosea 13,14).

„Ben kötü kişinin ölümünden sevinç duymam, ancak kötü kişinin kötü yollarından dönüp yaşamasından sevinç duyacağım. Egemen Rab böyle diyor“ (Hezekiel 18,23).

„O bütün insanların kurtuluşu gerçeğin bilincine erişmesini ister“ (1. Timoteos 2,4).

„Nitekim İnsanoğlu (İsa Mesih) kaybolanı arayıp kurtarmak için geldi“ (Luka 19,10).

Bunlar Tanrı'nın açıkça maksat beyanıdır. İnsan çabası ile cehennem, ölüm ve şeytan yenilemediği için Tanrı kendisi fedakârca ve tasavvur edilemeyen sevgisiyle bunu üzerine almıştır. Günahlarımızın hükmü Golgota'da çarpiya gerilerek yerine gelmiştir. İsa Mesih, Tanrı'nın Oğlu, insan ve Tanrı arasındaki uçuruma girdi. Hiç bir insan bunu yapamazdı, çünkü sadece o aramızda tek günahsızdı ve bundan dolayı onun kurban olması Tanrı'nın adaletine uygundur. Günahın bedeli külçe altınla, gümüş definelerle, elmaslarla ve insanların eylemleri ile ödenemezdi, bilakis onun bedeli pahası biçilemeyecek kadar olan İsa Mesih'in kanı idi! Eğer Golgota'da çarpiya gerilme dışında bir başka kurtuluş yolu olsaydı, Tanrı bize o yolu gösterirdi. Ucuz bir çözüm yolu olsaydı, O biricik Oğlu'nun (Matta 3,17) çarpiya gerilip kurban edilmesine izin vermezdi. Burada hiç bir dinin Tanrı'nın gerçek-

Resim 14: *Din ve Sevindirici Haber arasındaki büyük fark. Dinin ve Sevindirici Haber'in bilgi kaynakları birbirinden tamamen farklıdır.*

leştirdiği bu eylemin yerine geçemeyeceğine sizlere işaret etmek istiyoruz. O'nun ölümü ve dirilmesi ile Tanrı bizim kurtuluşumuz için yapılması gerekli olanı yaptı. Zafere İsa Mesih sayesinde **ulaşmıştır**. „Ey ölüm zaferin nerede? Ey ölüm dikenin nerede?“ (1. Korintliler 15,55).

Eğer Oğlu'nu feda etmesiyle, hangi şartlar altında Tanrı'nın sevgisine daha çok pay biçerdik?

- Bütün insanların kendilerinin kurtarılması ile mi?
- Yoksa sadece bir tek kişinin kurtuluşu kabul etmesi ile mi?

Şüphesiz ikinci noktada sevgi daha büyük olmalıdır. Tanrı bu konuda kimin kurtuluş yolunu seçeceğini başlangıçtan biliyordu (Efesliler 1,4). Bir keresinde *Bezzel'in* söylediği söze katılalım ki, o Tanrı'nın ölçülemeyecek kadar büyük sevgisiyle bir tek kişinin kurtuluş planını kabul edeceğini baştan bilse bile, Oğlu'nun kurban olmasına izin verirdi. İncil kurtulanların sayısının çok olacağını bildirir (Vahiy 7,9). Buna kıyasla insanlığın küçük bir kısmını teşkil eder (Matta 7,13). Bundan başka bir şeyi İncil'in şahitliğinde bulamayız. İncil bunu çok tarafsız bir şekilde yorumlar. Birçok İncil ve Tevrat'ın bilirkişileri bu konuda *Tanrı'nın sevgisini* sınırlamamak için esrarengiz açıklamalarda bulunurlar. Biz Tanrı'nın harikulade sevgisini, sadece yüzdesi küçük bir insan kesimi Sevindirici Haber'i kabul edeceğini bilmesine rağmen, kurtuluş programını gerçekleştirdiği zaman hissediyoruz. Tanrı'nın genel af düşüncesine, çarmıha gerilme ile yapılan zahmetlerin faydası olmadığına dair fikirlere katılamıyoruz.

Tanrı'nın sevgi gayesi, sevgi eylemi ve İsa Mesih'e olan bağlılığın sonsuz yaşam yerimizle ilişkili olduğu Yuhanna 3,16 ayetinde özetlenmiştir. Bundan dolayı *C.H. Spurgeon* bu ayeti İncil'in Kutup Yıldızı olarak tanımlamıştır. „Çünkü Tanrı dünyayı o kadar sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki O'na inananların hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun.“ Böylece resim 13'de ölüm hattının yanında Tanrı'nın gerçekleştirdiği yaşam hattı da vardır. Birçok, Tanrı'da birleşen yaşam hattının olup olmaması ya da bir tek hattın olması sorusu ortaya çıkabilir. Bu soruyu kendi insancıl spekülasyon ve hayallerimizden uzak tutmak için, Tanrı'nın bize verdiği informasyona dikkat edilmelidir.

5.5 Yaşama giden kurtuluş yolu: dönemeçsiz yol

İncil, İsa Mesih yoluyla yaşama giden eşi benzeri görülmemiş, inançla çığır açan kurtuluş yolunun gerçekleşmesine şahitlik ederek bütün insandan kaynaklanan kurtuluş konseptasyonlarını yitirime götüren yanılğı yolları olarak işaret eder. Kurtulu-

şun sadece ve sadece İsa Mesih sayesinde olması birçok insanın rahatını kaçırdı. Sonuçta aşağıda ara sıra söylenen itirazlara bir göz atalım:

- Diğer dinlerden olan insanlar da inanç konusunda ciddidir. Doğrulukla dualarını ve kurbanlarını yerine getirirler ve dinlerine tamamen güvenirler. Tanrı bunu da görmelidir. Eğer Tanrı sevecen bir Tanrı ise bunları takdir etmeyecek mi?
- Biz dinler arasındaki uyuşmaya gayret ederiz. Friedrich der Große'nin (1712–1786) dediği gibi: „Herkes kendi tarzına göre mutlu olsun“ fikrini savunuruz. Sevindirici Haber ise diğer yolları kabul etmeyip sadece özel münhasırlık yetkisini sürdürmekle en toleresizdir.

Bu ve bunun gibi düşünceler insancıl tasavvurlardır ki, burada onların iyi niyeti itiraz edilemez. Ama burada iyi niyet değil, temel bilgi önemlidir. Bu durumu karın ağrısından dolayı doktora giden bir hasta ile aydınlatalım. Doktor onu apandisit iltihabı olarak teşhis eder ve iyileşmenin tek yolu olarak ameliyatı öngörür. Hastanın papatya çayı içmek, spalt hapı yutmak, üç gün dinlenme tatili ve hemen karın masajları yapmak gibi doktora bu teklifleri de kabul ettirmesi fikrine ne diyebiliriz? Hastanın iyi niyetle sunduğu fikirleri yabana atmak toleresiz değil mi? Hasta ameliyat edilmezse, papatya çayını ona güvenerek içse bile, mutlaka ölecektir. Burada sadece doktorun temel bilgisinden kaynaklanan tedavi yaşamasına yardımcı olacaktır.

Tanrı'da da böyledir. O günah konusunda tek temel bilgisi olanıdır. Rab ve doktor olarak bir tek çare yolu olduğunu – ki bu İsa Mesih'in Sevindirici Haber'idir – bize bildirir. Bu eşsizlik ve özelliği İncil ve Tevrat'ın çeşitli bölümlerinde gözler önüne serilmiştir.

„Ben, yalnız ben Rab'bim. Benden başka kurtarıcı yoktur“
(Yeşaya 43,11).

„İman edip vaftiz olan kurtulacak, iman etmeyen ise hüküm giyecek“ (Markos 16,16).

„Oğul’a iman edenin sonsuz yaşamı vardır. Ama Oğul’un sözünü dinlemeyen yaşamı görmeyecektir. Tanrı’nın gazabı böylesinin üzerinde kalır“ (Yuhanna 3,36).

„Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altından insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek **başka hiçbir ad** yoktur“ (Elçilerin İşleri 4,12).

„Kendisinde Tanrı Oğlu bulunanda yaşam vardır, kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayanda yaşam yoktur“ (1. Yuhanna 5,12).

„İsa, yol, gerçek ve yaşam Ben’im dedi. Benim aracılığım olmadan Baba’ya **kimse** gelemmez“ (Yuhanna 14,6).

„Çünkü **hiç kimse** atılan temelden, yani İsa Mesih’ten başka bir temel atamaz“ (1. Korintliler 3,11).

Eğer bu net ve açık sözlere rağmen, başka bir kurtuluş yolu söyleseydik, kendimiz Tanrı önünde suç işlemiş olurduk. İsa Mesih’in bu kesinlik talebi Eski Antlaşma’nın ilk buyruğunun tutarlı bir devamıdır (Mısır’dan Çıkış 20, 2-3). Tanrı bize açıkça sadece **bir tek yaşama giden yolun** olduğunu söylüyor. Sonsuz yaşama giden yolu kaybetmek tehlikeli olduğu için geniş yollara göz gezdirmek katilce bir aptallıktır. Hediye edilen *tek* kurtuluş teklifi için minnettar olup bu yolu itaat ve inançla kat etmek istiyoruz.

5.6 Yaşama giden yol: Tanrı’nın buyruğu

Tanrı’nın istek beyanı bizi sonsuz yaşama götürmeye yardımcı olmaktır. Sonsuz yaşam veya sonsuz ölüm bizim kararımıza bağlıdır ki, Tanrı bizim sonsuz yaşamı seçmemizden çok istediği şey yoktur: „Önünüze yaşamla ölümü, kutsamayla laneti koyduğuma bugün yeri göğü size karşı tanık gösteriyorum. Yaşamı

seçin ki, siz de çocuklarınız yaşayacaksınız“ (Yasanın Tekrarı 30,19). Kısacası: cennet ve cehennem meselesidir bu. Sonsuz yaşama çağrı „kutsal bir çağrıdır“ (2. Timoteos 1,19) ve O'nun yerine getirilmesini istediği buyruğudur: „İman uğruna yüce mücadeleyi sürdür. Sonsuz yaşama sımsıkı sarıl. Bunun için çağrıldın“ (1. Timoteos 6,12). Bu buyrukla Tanrı Oğlu İsa Mesih'i bu dünyaya yolladı: „Beni gönderen Baba'nın kendisi ne söylemem ve ne konuşmam gerektiğini bana buyurdu ... O'nun buyruğunda sonsuz yaşam olduğunu biliyorum“ (Yuhanna 12, 49-50). Bu çağrı üzerine *Heinrich Kemner* [K3,11] şöyle yazar: „Tanrı çağırıldığı zaman aklın membranı değil, kalbin membranı hareket eder.“ Tanrı'nın çağrısı, bize kaçınılmaz askerlik çağrısı olmalıdır, çünkü burada sonsuzluklar tartışma konusudur. İnsan, bu dünyada yanlış karar verdiği sürece öbür dünyada fikir değiştirme şansı yoktur. Bir saniyede kaybedilene sonsuzluk geri getirmez. Bütün insanlık Tanrı'nın sevecen çağrısına itaat ediyor mu? Yuhanna 3,19 ayetinde insanların serbest irade yoluyla verdiği kan ağlatıcı trajik durumunu şöyle açıklar: „Dünyaya ışık geldi, ama insanlar ışık yerine karanlığı sevdi.“ Tanrı'nın acil çağrısı ise: „Dar kapıdan girmeye gayret edin“ (Luka 13,24). İnsanların çoğu ise lanete götüren ölüm hattında gezerlerse de (resim 13) Tanrı acil ve ciddi uyarı ile çağırır: „Dar kapıdan girin. Çünkü yıkıma götüren kapı geniş ve yol enlidir. Bu yolu bulanlar azdır“ (Matta 7,13-14). Altıncı bölümde, dar kapıya nasıl gidilir konusunu içeren önemli soruları ele almak istiyoruz.

5.7 Yaşama giden yol: Golgota'da ödendi

Tanrı İsa Mesih'in çarmıhında kendisi en aşağıya bize eğildi. Burada Tanrı günahı hükmetti. Dünya tarihinin en büyük kurtuluş aksiyonu burada gerçekleşti. Tanrı'nın Oğlu O'nun katını terk edip hizmetkâr görünüşüne girdi: „Kul özünü alıp insan benzeyişinde doğarak ululuğu bir yana bıraktı. İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh üzerinde ölüme böyle boyun eğip kendini alçalttı“ (Filipiler 2,8). *H. W. Beck* isabetlice olayı şöyle anlatır [B2, 61]: „Çarmıhta herhangi bir başarısız rolünü başarıyla oynamadı – örneğin bir çok ideoloji ve ütopyaya şehit

önderliği için! Hayır! Çarmıhtaki adam iltibasa sebebiyet vermeyen Tanrı'nın kendisi idi. Tarihi olaydan yedi yüz yıl önce Tanrı peygamber Yeşaya yoluyla her şeyden haberdar eder:

„İnsanlarca hor görüldü, yapayalnız bırakıldı. Acılar adamıydı, hastalığı yakından tanıdı. İnsanların yüz çevirdiği biri gibi hor görüldü, ona değer vermedik. Aslında hastalıklarımızı o üstlendi. Acılarımızı o yükledi. Bizse Tanrı tarafından cezalandırıldığımızı, vurulup ezildiğimizi sandık. Oysa *bizim isyanlarımız yüzünden onun bedeni deşildi, bizim suçlarımız yüzünden o eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza ona verildi. Bizler onun yaraları ile şifa bulduk.* Hepimiz koyun gibi yoldan sapmıştık. Her birimiz kendi yoluna döndü. Yine de RAB *hepimizin cezasını ona yükledi*“ (Yeşaya 53,3-6).

Bu sözlerle Tanrı ile insanlar arasındaki günahın neden olduğu uçurumun ne kadar büyük olduğu görülür. Sadece bir tek insan ki, Tanrı'ya övgüler olsun, bu uçuruma girdi ve bunu bize sevgisinden dolayı yaptı. Çarmıhta Mesih dünyanın günahları ile özdeşleşip, onları üzerine yüklenmekle gerçekleştirdi. Görülüyor ki, günahı baştan savmanın başka bir ucuz çözüm yolu yoktur. Günaha karşı icat edilebilecek – saç dökülmesine veya baş ağrısına karşı olduğu gibi – hiç bir şey yoktur. Günahlarımıza karşı sadece bir **tek** çözüm yolu vardır. Tanrı bütün günahları İsa Mesih'e yükledi ve bu olanak sayesinde onlardan kurtulalım. „Tanrı, günahı bilmeyen Mesih'i bizim için günah sunusu yaptı. Öyle ki, Mesih sayesinde Tanrı'nın doğruluğu olalım“ (2. Korintliler 5,21). Tanrı'nın Oğlu'nun aksine hepimiz günahı bilmekle kalmayıp günah da işleriz. Ama İsa Mesih günah sunusu oldu. Bu demek ki, bizim bütün günahlarımız ona yükledi ve bizim yerimize o cezamızı çekti. Sadece bu yolla tüm günahların ödenmesi yapıldığı için, Tanrı açısından Mesih'in çarmıhı sayesinde hediye edilen doğruluk geçerlidir. Golgota çarmıhı böylece Tanrı'nın bütün insanlara en son teklifidir. Tanrı'nın bedeli bizim için pahası biçilemeyecek kadar yüksekti ki, en değerli Oğlu İsa Mesih'i verdi. Altın ve gümüş fidyeye ola-

rak tartışma konusu değildi. „Biliyorsunuz ki, suçsuz ve lekesiz kuzuyu andıran Mesih’in değerli kanının fidyesi ile kurtuldunuz“ (1. Petrus 1,19). Eşsiz ve benzerliksizliği ile kurtuluş eylemi bir tek şahıs Mesih’e bağlıdır. Bunu şöyle bir şekilde formüle edebiliriz: „İsa Mesih’e EVET demekle sonsuzluğu kazanır, O’na HAYIR ile sonsuzluğu kaybederiz. Bizim kaderimizi kapsayan işte bu iki sözdür. Dünyada Tanrı’nın mahkemesinde bizi O’nun hükmünden kurtaracak sadece **bir tek yer vardır** ki, o da çarmıhtır:

- Hiç bir yerde kurtuluş yoktur!
- Hiç bir yerde kurtulmak mümkündür!
- Hiç bir yerde mutluluğa kavuşamayız!

Sadece günahlarımızın bilinci ile çarmıhın değeri fark edilebilir. Kutsal Ruh bizi günahkâr olarak ispatlar (Yuhanna 16, 8-9).

Bir açıklama Golgota’da kurtuluşu anlamamıza yardımcı olabilir. Afrika’nın çayırlarında ve kuzey Amerika’nın steplerinde kuru mevsimlerde ara sıra feci yangınlar olur. Alevler müthiş bir hızla ilerleyerek önüne gelen bütün hayvan ve insanı yok eder. Alevlerin yaklaştığını görünce ne yapmalıdır? Ateş yakıp yanıp sönmüş bir yerin oluşmasına neden olmaktadır. Alevler geldiği zaman yanık yerde alevleri besleyecek hiç bir şey yoktur. Kıvılcıklar boşlukta uçarlar. Bunun benzeşimi çarmıhın yanık bıraktığı yerdir. Tanrı günaha orada hükmetmiştir ve bir adaletli bütün adaletsizler için ilk ve son olarak acıları üstüne yüklenmiştir. Golgota sığınak yeridir. Tanrı’nın adaletli mahkemesi oraya sığınan günahkârları günahlarından sorumlu tutmaz.

Çarmıhta

- Mesih yoksul oldu ki, zengin olalım;
- Mesih yurtsuz kaldı ki, yurtlu olalım;
- Mesih acılarımızı üzerine yükledi ki, özgür olalım;
- Mesih susadı ki; artık hiç susamayalım;
- Mesih kepezeliğimizi taşıdı ki; O bizim adaletimiz olsun.

Çarmıh haberinde Tanrı aklımızı memnun etmez, inanmamızı kolaylaştıracak görülebilir işaret isteğimizi de yerine getirmmez. Sadece orada Tanrı'nın kurtarıcı kudreti teklif edilir. „Çarmıhla ilgili bildiri mahva gidenler için saçmalık, biz kurtulmakta olanlar için ise Tanrı gücüdür“ (1. Korintliler 1,18). Çarmıhın altında bütün dünya bilinliğimiz erir. Burada dinler ve filosofiler sayesinde insanların kurtuluş çabası boşadır. *Heinrich Kemner* isabetlice şöyle formüle etmişti: „Eğer insan İsa Mesih'in çarmıhı altında dürüstçe ve gerçekten Tanrı'ya ulaşırsa, bir dakika içinde dünyanın bütün bilimlerinin aklın alabileceği şekilde öğretisinden daha fazla Tanrı hakkında bilgiye sahip olabilir. Tanrı bilimi akla karşı değildir, ama akıldan üstündür.“ Mesih'in çarmıhında Tanrı mümkün olan tek kurtuluş yolunu gerçekleştirdi ve son-suza dek işaretledi. Bazı insanlara Tanrı'nın bu kurtuluş yolu aptallık olarak görünse de, onun kurtarış gücü onu kabul edenler için değişmez. İki Eski Antlaşma'da geçen hadiseyi Tanrı'nın verdiği **tek kurtuluş yolunu** anlamaya yardımcı olsun ve aynı şekilde aklın alabileceği açıklamanın gereği olmadığını göster-sin.

1. Nuh'un gemisi: Eskiden, insanların inançsızlığından ötürü yaklaşan Tanrı'nın hükmünden önce, dünyayı kaplayan tufana karşı Tanrı bir tek kurtuluş yolu teklif etmişti: Nuh'un gemisi. Kendimizi o zamanda bulmuş hissedelim. Nuh Tanrı'nın hükmünden kurtulmak için önlemler aldığını söylediği zaman bütün insanlar ona acınacak bir tebessümle yanıt vermişlerdi. Koskoca gemisini bir limanda değil, bir ormanın yakınında inşa etmişti. Alışılmamış bir konstrüksiyonla ne küreği, ne de yelkeni vardı. Yapım nedeni, inşa yeri ve tasarımını insanlar büyük bir aptallık olarak algılamışlardı. Ama sonra tufan gelmişti. Nuh'u krite edenler kendi başlarına çare aramakla meşguldüler: kendi kayıklarına binmiş, ağaçlara ve evlerin çatısına tırmanmış, dağ-lara kaçmış olsalar da, kurtuluş hiç bir yerde yoktu: „... bütün canlılar yok oldu“ (Yaratılış 7,21). Sadece Tanrı'nın seçtiği yolda kurtuluş vardı. Çarmıh da da aynı şekildedir: Sadece bu yol kurtuluşa götürür. Diğer yollar yitikliğe götürür. İnsanların çoğunun neyin doğru olduğu kanısında olması sorusu önemli

değildir. Nuh'un gemisinde çok insan kurtarılmak için yer bulabilirdi, ama buna rağmen sadece çok az, yani sekiz kişi kurtulmuştu. Çarmıhın kudreti o kadar büyüktür ki, **bütün** insanlar onun sayesinde **kurtarılabilirler**. Ama Sadece Yeni Antlaşma'nın gemisine „**binenler**“ kurtuluş bulacaklardır.

Yukarı asılan yılan (Çölde Sayım 21): İsrail halkı Mısır'ı terk ettikten sonra çölde giderken Tanrı'ya karşı homurdanıyordu. Tanrı onların kampına zehirli yılanlar yollamıştı. Böylece onların çoğu öldüğü için dehşet büyük, yılanlar da durmadan ölüme sürüklüyordu. Tanrı'nın kurtuluş yolu ölüm adaylarına çok basitti: „Bir yılan yap ve onu bir direğin üzerine koy. Isırılan herkes ona bakınca yaşayacaktır“ (Çölde Sayım 21,8). Bunu diğer sözlerle söyleyecek olursak: Yaraya ve tehlikeye bakmayın, sadece Tanrı'nın size uyguladığı işarete bakın. Sadece demirden yapılan yılanı bakmakla panzehir verilmişti. Bu işarete Tanrı kendi sözüyle rehin koyduğu için kurtuluş ve yardım vardı. Bazıları alay edip böyle bir önlemi mantıksız bulmuşlardı. Yılan zehrine karşı kendi metotları: soğuk bandajlar, yarayı dağlamak, zehirli kanı akıtmak. Ama kendilerinin bütün akıllıca metotları yardım getirmemişti. Onlar ölmüşlerdi! Diğerleri ise Tanrı'nın sözüne itaat ederek demirden yılanı bakarak hayatta kalmıştı.

Bu olaydan 1500 yıl sonra İsa ile *Nikodim arasında* bir konuşma geçer. İsa demirden yılanın çarmıhın gölgesi olduğunu açıklar. „Musa çölde yılanı nasıl yukarı kaldırdıysa, İnsanoğlu'nun da öylece yukarı kaldırılması gerekir. Öyle ki, O'na iman eden herkes sonsuz yaşama kavuşsun“ (Yuhanna 3,14-15).

Bizim için geçerli: İsa'nın çarmıhına bakalım! Sadece orada sonsuz yaşam vardır. Orada geçerli bedel ödendi. Sadece bu para biriminin Tanrı'da değeri vardır. O Tanrı'nın koyduğu kurtuluş işaretidir. Heinrich Kemner şöyle vurgular (Erv. Stimme, 8/1979): „Tanrı'nın çarmıhtaki elleri herkesi davet eder. Ama O'nun düğün şölenine, doğrulukla Tanrı'nın Oğlu'nun hükmüne insan kendisini teslim etmekle ulaşır.“

6. Yaşama giden yol: Nasıl gidilir?

Tanrı kurtuluşa götüren şartları yaratmakla kalmayıp nasıl kurtuluş yolunu bulabileceğimizi açıkça söylemiştir. Ama yine insanların yaratıcı gücü kendini gösterip yeni yeni kurtuluş metotları uydurmuşlardır:

- Bazı insanlar sadece kilisenin bahtiyar ettiğini iddia ederler. Oraya üye olanların ve seremonileri izleyenlerin cennete gideceğine inanılır. Yeni Antlaşma'nın sözlerine göre gerçek cemaat, Mesih'in vücudu, bütün yeniden doğmuş Hıristiyanlardan oluşur. Bunun kiliseye üye olmakla hiç bir ilgisi yoktur. Şüphesiz her inançlı oturduğu şehirde Hıristiyan cemaati ile toplanmak isteginde bulunabilir. Orada diğer inançlılarla Yeni Antlaşma'nın prensiplerini yerine getirirler. Tabii ki, bu da İncil'e danışmakla olur.
- Tarikatların en bilinen belirteçleri üyelerinin kurtulmuş olduğu reklamını yapmalarıdır. Arayanların bazıları ayar-tılmakla tarikata üye olmak ve onun belli şartlarını yerine getirmekle cennete gideceklerine inanırlar.
- Diğer insanlar ise vaftiz, son akşam yemeği (İsa Mesih'in), çocukların Hıristiyan cemaatine kabul törenlerini cennete götüren bilet olarak görürler. Bu ise büyük bir yanılgıdır. Vaftiz ve son akşam yemeğine asla karşı değiliz, çünkü vaftiz İsa Mesih'in inançlılara koyduğu itaatkarlık adımı, son akşam yemeği kutlaması ise Hıristiyan topluluğunun önemli bir eylemidir. Vaftiz ve son akşam yemeği hiç bir zaman kurtuluşu etkilemezler.
- İyi eylemler Tanrı'yı hoşnut eder (2. Timoteos; Jakobus 2,17), ama onların kurtarıcı güçleri yoktur (2. Timoteos 1,9). Birisi ölmek üzereyken son akşam yemeği töreni için rahibi yanına çağırmıştı. Sonra misyon için büyük bir bağışta bulunmuştu. Ve böylece sonsuza dek kalacağı yer hakkında

karşısına hiç bir zaman cehennem çıkabileceği aklının ucundan bile geçmiyordu. Burada iyi eylemler ve son akşam yemeğinin kurtarıcı gücü olduğu yaygın fikirlendirir.

Yukarıda saydığımız örnekleri – Hıristiyanlığın işareti olsa bile – dinler grubuna kaydetmeliyiz. Dinlerin yolu değil, sadece Sevindirici Haber’in kurtarıcı gücü vardır. İncil’in mesajını iyice incelemekle Tanrı’nın bize gösterdiği kurtuluş yolunu göstermek istiyoruz. Sonsuz yaşama giden yol her Sevindirici Haber’i duyana resim 13’de olduğu gibi üç safhada işaretlenmiştir ki, bunun için hiç bir dolambaçlı ve yedek yol yoktur. Onlar özetle Tanrı’dan af dilemek, İsa Mesih ile inançlı ilişki kurmak ve ruhen yeniden doğmak olarak açıklanabilir. İnsanlar onları yıkıma götüren günahlarının farkına vardıldıktan sonra, Tanrı’dan af dilemek ve İsa Mesih’e inançla bağlanmak kurtuluşa giden yoldur. Tanrı ise buna karşılık olarak ruhen yeniden doğmasını hediye eder. Çok sayıda kiliseye üye olan Hıristiyanlar olsa da, hiç bir zaman İsa Mesih’e inançla bağlılığı ve ruhen yeniden doğumu tanımamış insanlar vardır. İncil’in şahitliğine göre onlar kurtarılmış değildir. İsa Mesih onlara mahkeme gününde: „Sizi **hiç** tanımadım, uzak durun benden, ey kötülük yapanlar“ (Matta 7,23) dediği zaman büyük bir hayal kırıklığı yaşayacaklar. Onun için Tanrı’nın bize gösterdiği kurtuluş yolunu inceleyelim.

6.1 Af dilemek: derin değişme

Halk arasında „tövbe“ etmek olarak da bilinen af kelimesi, daha sade ve dejenere olmadığı için burada kullanmak istiyoruz. Yeni Antlaşma’da adı geçen af dilemek (Yunanca metanoia) derin şahsiyet değişimi, itinalı fikir değişimi, eski dünya görüşünün, fikrin ve beklentilerin arındırılması anlamına gelir. Bu içten gerçekleşen derin değişme İncil’de bahsedilen yitik oğulda şöyle görülür: „Kalkıp babamın yanına döneceğim, ona, Baba diyeceğim, Tanrı’ya ve sana karşı günah işledim“ (Luka 15,18). Af dilemenin özelliği, etki ve önemliliğini anlayabilmek için İncil’de adı geçen sözlere bir bakalım:

Af dilemenin temeli Tanrı'nın iyiliğine dayanır. „Tanrı'nın sınırsız iyiliğini hoşgörüsünü, sabrını hor mu görüyorsun? Onun iyiliğinin seni tövbeye (Tanrı'dan af dilemeye) yönelttiğini bilmiyor musun?“ (Romalılar 2,4). Tanrı af ile sonsuz yitiklikten bizi kurtarmak istiyor (2. Petrus 3,9). Tanrı'nın Katına sadece af dileyenler çıkabilir. Onun için Tanrı'dan af dilemek O'nun bize emridir (Matta 3,2; Elçilerin İşleri 17,30). Tanrı biricik Oğlu İsa Mesih'i bu dünyaya yolladı ki, günahkârlar af dilesin (Luka 5,32). Ondan dolayı İsa Mesih'in ilk vaazı şu sözlerle başlar: „Tanrı'dan günahlarınızdan ötürü af dileyin ve Sevindirici Haber'e (Evangelium'a) inanın!“ (Markos 1,15).

Tanrı'dan af dilemek özgür ve şahsi isteğe dayanan bir karardır (Luka 15,18). Tanrı'dan af dilemek sonsuz yitiklikten kurtulmak için önemli bir adımdır. „Tanrı'dan af dilemezseniz, hepiniz mahvolacaksınız“ (Luka 13,3). Tanrı'nın isteği kurtarıcı isteğidir: „Bazılarının düşündüğü gibi Rab vaadini yerine getirmekte gecikmez; ama size karşı sabreder. Çünkü kimsenin mahvolmasını istemez, herkesin af dilemesini ister“ (2. Petrus 3,9). Buna karşı gelenler, *Ludwig Thimme'nin* söylediği gibi, o zaman fark edecekler: „Tanrı'dan af dilemeden ve ruhen derin değişme yaşamadan cehennemden kurtuluş yoktur.“

İrlandalı şair *C.S. Lewis* Tanrı'dan af dilemenin gerekliliğini şöyle açıklamıştı [L3,18]: „En ileri görüşlüsü Tanrı'dan ilk af dileyendir.“ Yanlış başlatılmış bir ödev ne kadar erken yeniden hesaplanırsa, o kadar çabuk sonuca varılır ... Bu dünyanın şu günkü haline bakacak olursak, bize epey açıkça insanların büyük bir hata yaptıkları kanısını verir. Yanlış yoldayız ve geri dönmemiz gereklidir. Geri dönmek ilerlemeye giden en kısa yoldur. Tanrı'dan af dilemek İsa Mesih'e bağlılık ilişkisinin ilk şartıdır ve mahvolmaya götüren geniş yoldan ayrılıp dar yaşam yoluna giriş kapısıdır. Af dilemekle Tanrı önünde yitikliğe götüren durumumuzu anlarız ve İsa Mesih'e işlediğimiz günahları itiraf ederiz (1. Yuhanna 1,8-9). Böylece O'nun bağışını bütün günahlarımız için kazanırız. Af dilemek bilinçli olarak kendi iradesini bırakıp Tanrı'nın isteğine yönelmektir. Eğer af dilemek

kalptense, o Mesih'e bağılığa dönüşür. „Öyleyse, günahlarınızı silinmesi için tövbe edin (Tanrı'dan af dileyin) ve Tanrı'ya dönün“ (Elçilerin İşleri 3,19).

6.2 Tanrı'ya dönüş: Tanrı'ya bilinçli yönelme

Af ve Tanrı'ya dönüş birbirleri ile iç içedir. İkisi de beraber bir tamdır ki, Tanrı'ya dönüş ilk olarak Tanrı'ya yönelmedir. Luka 15'de yitik oğlun benzetmesinde olduğu gibi bu olay 20. mısırada açıklanır. „Böylece kalkıp babasının yanına döndü. Kendisi daha uzaktayken babası onu gördü, ona acıdı, koşup boynuna sarıldı ve onu öptü.“ Tanrı'ya bir tek adımla dönenlere Tanrı bin adım ile koşar. Tanrı'ya dönüş her zaman Tanrı'nın kabulü ile bağımlıdır. Herkes buna davet ediliyor. İstisna olmadığı için Heinrich Kemner'in sözü [K2, 11] bu konuda şöyle idi: „Tanrı'ya olduğun gibi: kötü düşüncelerle, namussuz hayatınla ... Ruhunun düşmanından, posadan dönerek yitik oğul gibi O'na yönelebilirsin!“

Tanrı'ya dönüş hakkında çok yanlış anlaşılmalara olduğu için, sonsuz yaşama götüren ikinci adımda temel sorular yoluyla açıklamak istiyoruz:

6.2.1 Sonsuz yaşam için Tanrı'ya dönüş gerekli midir?

Tanrı'ya dönüş İncil ve Tevrat'ın şahitliğine göre ölüm hattından kurtulmak için yapılması gereken bir eylemdir. Eski Antlaşma'da şu yazılıdır:

„Kötü kişi işlediği bütün günahlardan dönerse ... *Kesinlikle yaşayacaktır*“ (Hezekiel 18,21).

„Ben kötü kişinin ölümünden sevinç duymam, ancak kötü kişinin kötü yollarından *dönüp* yaşamasından sevinç duyuyorum. Egemen Rab böyle diyor“ (Hezekiel 18,23).

„Öyleyse günahınızdan *dönün* ve yaşayın!“ (Hezekiel 18,32).

İsa Mesih de Tanrı'ya dönüş olmadan **hiç kimsenin** Tanrı katını görmeyeceğini öğretir: „Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz“ (Matta 18,3). Tanrı'ya dönüş yaşam için önemli bir eylemdir. Bunu kaçırınlar sonsuz ölümün pençesinden, yani cehennemden kurtulamazlar.

6.2.2 Tanrı'ya dönüş kaç kere olur?

Bazı insanlar Tanrı'ya dönüşün her gün olması gerektiğini, diğerleri ise yılda bir kere, yada hayatlarında birkaç kere olması gerektiği kanısındadırlar. Size göstereceğimiz gibi Tanrı'ya dönüşten sonra yeniden ruhen doğuş gerçekleşir. Fiziksel doğum nasıl bir kere gerçekleşiyorsa, ruhen doğum ve Tanrı'ya dönüş de insan hayatında bir kez gerçekleşir. Birisinin inancının azalması ile zayıflığını fark edip geri dönüşe eğilirse, Tanrı Mesih'e *yeniden yönelme* ile olur. Ama bu af dilemektir, Tanrı'ya tekrar dönüş değildir. Yegâne Tanrı'ya dönüş radikal bir tecrübedir ki, onu anlatamamak ve ne zaman ve nasıl olduğunun farkına varamamak mümkün değildir (Luka 15,20; 1. Selanikliler 1,9; 1. Petrus 2,25; Elçilerin İşleri 26,12-18). İnançlı bir ailenin çocukları küçüklükten beri İncil ve Tevrat bilgisi ile büyürler ve onları kabul ederler. Tanrı'ya dönüş kendilerinin ilk adımı günün birinde gerçekleşir, çünkü Tanrı'nın torunları değil, çocukları vardır. Böyle durumlarda Tanrı'ya dönüş büyük radikal bir olay olarak hissedilmez, ama inançlılar bütün kalpleriyle İsa Mesih'e ait olduklarının şahitliğini yapabilirler.

6.2.3 Kim Tanrı'ya dönmelidir?

Bu soru çok önemlidir, çünkü o bizi düelloya davet eder. Çok yaygın görüş şöyle der: Tanrı'sızlar, ateistler, nihilistler (yokçular), komünistler, ruh çağırınlar (büyücüler), animizmciler, evolyoncular, zinacılar, masonlar, ispiyonlar, eşkıyalar, büyücüler ve katillerin Tanrı'ya dönüşünün gerekli olduğu söylenir, ama asla kiliseye gidenlerin, rahiplerin, kilise önderlerinin, Protestanların, Katoliklerin, bağımsız kiliseye gidenlerin ve Tanrı'dan

korkanların v.s.Tanrı'ya dönüşü gerekli olduğu bilinmez. İncil ve Tevrat'a göre istisnasız **bütün insanların** Tanrı'ya dönmesi gerekir. Yani yukarıda saydığımız bütün gruplar ve daha niceleri de. Tanrı'ya belli bir inancı olanların da dönüşü gereklidir. „Cinler bile de inanır, ama titrerler (Yakup 2,19)“ ama onlar kurtuluşa giden sonsuz yaşamdan cennette paylarını alamayacaklardır.

Bir rahip birçok dinleyicinin önünde ilahiyat fakültesini bitirdiğini ve uzun yıllar bir kilisede hizmet ettiğini söylemişti. Günün birinde vaaz hazırlığı için İncil'i okuduğu zaman, Tanrı'nın sözleri onu öyle etkilemişti ki, diz çökerek Rab İsa Mesih'e bütün hayatını teslim etmişti. O an o rahibin Tanrı'ya dönüşü idi ve ondan sonra kurtarılmış birisi olarak vaazları da bambaşka idi. Halk dilinde söylendiği gibi o cemaatine taş yerine ekmek veren olmuştu.

Duaları gerçek olanların Tanrı'ya dönüşü olmamış olabilir. Tanınmış İncil ve Tevrat bilirkişisi Wilhelm Pahls denize açılan bir genç adamdan söz etmişti. İnançlı annesi genç adama veda ederken: „Eğer tehlike ile yüz yüze kalırsan, Tanrı'ya dua et!“ diye tembih etmişti. Genç adam uzun zamandan beri gemide çalışıyordu. Bir fırtına esnasında güvertede çalışırken yalpalanan gemiden denizin köpüklü sularına hiç kimse fark etmeden düşmüştü. Güvertede de onu gören hiç kimse yoktu. Çaresizliğinde Tanrı'ya bağırarak yardım istemişti. Ve o anda olağanüstü bir şey olmuştu: Geminin yelkenleri faça etmiş ve genci arama aksiyonu başlamıştı. Sonunda gerçekten denizden çıkarılıp ölümden kurtarılmıştı. Genci kurtarma aksiyonu nasıl başlamıştı? Genç adamın denize düşmesini bir bahriyeli lombozdan görünce, olayı kaptana bildirerek aramaya başlamışlardı. Tanrı, genç adamın ona bağırışını mucizevi şekilde yanıtlayarak onu boğulmaktan kurtarmıştı. Boğulmaktan kurtulmuştu, ama sonsuzluğa dek kurtarılmış mıydı? Hayır! Genç adam epey sonra bir Tanrı'ya dönüşü amaçlanan toplantıda O'na dönüp sonsuz kurtuluşa ulaşmıştı. Tanrı'ya dönmeyenlerin dualarının gerçek olması Tanrı'nın bize önceden merhametidir ve böylece Tanrı'nın bize

O'na dönüş ve affa çağrısıdır. „Tanrı'nın sınırsız iyiliğini, hoş-görüsünü, sabrını hor mu görüyorsun? Onun iyiliğinin seni töv-beye yönelttiğini bilmiyor musun?“ (Romalılar 2,4). Birçok asker savaş tehlikesinde Tanrı'nın koruması için dua etmişlerdi, ama ondan sonra çok azı Tanrı'ya dönmüştür. Tehlikeden kurtulduktan sonra Tanrı'yı aramamışlardır.

Petrus uzun süre İsa Mesih'le beraberdi. O Mesih'in olağanüstü eylemlerini görmüş ve ona inanmış olsa bile O'na henüz dönmemişti. Mesih Petrus'un inancını tasdik etmişti. „Ama ben imanımı yitirmeyesin diye dua ettim. *Geri döndüğün* zaman kardeşlerini güçlendir“ (Luka 22,32). İnanç geri dönüş için şarttır, çünkü Tanrı'yı bilmeyen ve O'na güvenmeyen nasıl Tanrı'ya dönebilir? Elçilerin İşleri 11,21 ayetinde de bu sözü ispat eder. „Onların arasında etkin olan Rab'bin gücü sayesinde çok sayıda kişi inanıp Rab'be döndü.“ İnanç ve Tanrı'ya dönüş zaman bakımından birbirlerine yakın olabilirler. Tanrı'ya dönüş çağrımızda, bir çok insanın Sevindirici Haber'i ilk defa bütün yetkisiyle duyduklarında O'na güvenerek ve inanarak bize gelip Tanrı'ya dönüş adımını attıklarını hep görüyoruz. Çoğunlukla insanlar İncil ve Tevrat'ı önceden okuyup hazırlıklı olmakla, birçok Tanrı hakkındaki Hıristiyanlığı içeren kitaplar sayesinde, Hıristiyanlarla ilişkilerle, kiliseye gidip Tanrı'nın sözlerini duymakla ve çevrede inançlıların bir araya gelmesiyle Tanrı'ya dönüş gerçekleşir ve onlar hayatlarını tamamen İsa Mesih'e teslim ederler. Uzun yıllar kilisede çalışanlar bile „iyi“ Hıristiyan olduklarına inanarak Tanrı'ya dönüşü hiç yönelmemişlerdir. Böyle yanılığ içinde olanlar cehenneme götüren fabrikadaki bant üstünde gibidirler.

Özet: Tanrı'nın Egemenliği'ni görmek isteyenler O'na dönmek zorundadırlar. *Ernst Modersohn* bir keresinde şunu demişti: „Ne iyi terbiye, ne de dindarlık hiçbiri Tanrı'ya dönüşü gereksiz kılmaz.“ Herkes Tanrı'ya dönmelidir ki, kalbini ve yaşamını kararlca O'na teslim etsin.“ Sadece Tanrı'ya gerçek dönüş kurtarıcı ve sonsuz yaşama ulaşmak için gerekli adımdır. İsa Mesih bize temsil yetkisini sadece vermedi, üzerimize yükledi de.

6.2.4 Neden Tanrı'ya dönmeliyiz?

Cennete gidebilmek için İsa Mesih'e dönüşün gerekli olduğunu açıklamıştık. Bu önemli hizmeti cennete giden yolu herkese göstermekle Tanrı'ya dönüş yapanlar yapabilirler. Mesih bize bu yetkiyi sadece vermedi, üzerimize de ödev olarak yükledi.

Cennetin anahtarı: Rab İsa Mesih Petrus'a şunu demişti: „Göklerin egemenliğinin anahtarını sana vereceğim“ (Matta 16,19). Bu sadece Petrus'a ait değil, İsa Mesih'e ait olan bütün insanlar için geçerlidir ki, herkes cennetin kapılarını başkaları için açabilir. Her arayana cennete giden yolu gösterebiliriz. Her günahkâra günahlarının affedilebileceğini söyleyebiliriz: „Kimin günahlarını bağışlarsanız bağışlanmış olur; kimin günahlarını bağışlamazsanız, bağışlanmamış kalırsınız“ (Yuhanna 20,23). Biz başkaları için cennetin kapılarını açmak için çağrıldık. Bu hizmet hiçbir makama bağlı değildir. Biz, İsa Mesih'in bütün elçileri olarak bu kudret ve yetkiye sahibiz. Vahiy 1,18 ayetinde İsa Mesih diğer anahtarlardan söz eder: „Ölümün ve ölümler diyarının anahtarı bendedir.“ O bu anahtarı hiç bir kimseye teslim etmedi. Sadece ve sadece anahtar hakimiyeti onun ellerinde. Eğer o anahtar elimizde olsaydı, iyi olmazdı. Aksi takdirde kendimizi ve diğerlerini cehenneme sürüklerdik. Böylece ödevimiz açıkça anlaşılır durumdadır: „Birisi öbürünü cennete götürsün!“ diye Martin Luther söylemişti.

6.2.5 Ne zaman Tanrı'ya dönelim?

Rab İsa Mesih Tanrı'nın sözünü işittikten sonra O'na dönen insanları akıllı olarak açıklar (Matta 7,24). Bu Tanrı'ya dönüş için çok geçerlidir. Mesajın kalbimize girmesiyle karar vakti gelir. „**Bugün** O'nun sesini duyarsanız yüreklerinizi nasırlaştırmayın“ (İbraniler 4, 7). Yeni Antlaşma'da adı geçen *Etopyalı bakan* Tanrı'yı arayan birisi olarak Yeruşalim'e gelmişti. O kendisi için peygamberlerin sözlerini içeren bir tomar satın almıştı. Ama içindeki Tanrı'nın mesajlarını pek anlamamıştı. Filipus peygamber Yeşaya'nın 53,7-8 ayetleri sayesinde İsa Mesih'in

Sevindirici Haber'ini öğrettiği zaman, o hemen kurtuluş teklifini bütün kalbiyle kabul etmişti ve İsa Mesih'e Tanrı'nın Oğlu olarak inanmıştı. Kendisi vaftiz olduktan sonra neşe içinde yoluna devam etmişti (Elçilerin İşleri 8,26-39). O bakan bize çok harika bir önderdir. Tanrı'nın kurtuluşa götüren sözünü duyup da, ertelemeden Tanrı'ya dönen bir kişiydi. Elçilerin İşleri ayetinde diğer başka bir – bize uyarıcı örnek olması gereken – adamdan da söz edilir. *Festus'un* İsa Mesih'e inanç reaksiyonu ise: „Şimdilik gidebilirsin. Fırsat bulunca seni yine çağırırım“ idi (Elçilerin İşleri 24,25). İncil'de Pavlus'u kendine bir kere daha Tanrı'ya dönüş için çağırdığı belirtilmiyor. Festus için hediye fırsat kaçırılmış merhamettir. Günümüzde de birçok insan misyonerlerin çadırına ve Tanrı'ya dönüş toplantılarına gitmelerine rağmen, karar fırsatını ellerinden geçiriyorlar.

Bazıları ise, ölümün eşiğine geldikleri zaman, Tanrı'ya dönebileceklerini sanırlar. İsa Mesih'le birlikte çarınha gerilen eşkıyaya verilen merhamet sayesinde son dakikalarını yaşarken İsa Mesih'e yönelmişti ve ona kurtuluş garantisinin verilmesi çok seyrek istisnalardan biridir. Tanrı'ya dönüş vaktini hiç bir zaman istediğimiz gibi manipüle edemeyiz. Sadece Tanrı bizi çağırdığı zaman O'na dönebiliriz. Bezzel ise bizi şöyle uyarır [K2,11]: „Bugün İsa Mesih'in merhameti O'nun af kudretinde sonsuzdur, ama onun saniyesi kaçınılmazdır.“ Zayıflık, ağır sancılar, ateş deliriumu ile yaklaşan ölüm ve aniden ölümde Tanrı'ya dönüş şansı çok azdır.

Tanınmış rahip *Wilhelm Busch* (burada kısa olarak) çok düşündürücü bir olayı şöyle anlatır [B5,25-28]:

„Gece yarısında telefonun zili beni uyandırdı ki, ölmek üzere olan birisi bir rahibin gelmesini istemişti. Ben ise alelacele hastanede onu görmeye gittim. Yatakta henüz genç birisi yatıyordu. Yanında da karısı telaş içinde oturuyordu. Beni gördüğü zaman kadın ayağa sıçradı. „Sayın rahip, eşime son akşam yemeğini verin!“ demişti. Ölüm hastanın simasını öyle değiştirmişti ki, benim orada olduğumun farkında bile değildi. Dua-

larım ve af sözleri ile onu sonsuzluğa uğurlamak istiyordum: „İsa Mesih’in kanı bizi bütün günahlarımızdan arındırır ...“ Bu sözlerim üzerine hasta yavaşça gözlerini açtı. Eşi ise son akşam yemeği için bana ısrar ediyordu. Koridorda eşine: „Dıştan bir son akşam yemeği seremonisi eşinizi Tanrı’nın hükmünden kurtarır mı?“ demiştim. Eşiniz İsa Mesih’i kurtarıcısı olarak bilirse ve ona inanırsa, son akşam yemeğini yemeden de kurtulmuştur. İsa Mesih’siz son akşam yemeğinin hiç bir anlamı yoktur! Kadın hâlâ son akşam yemeğini ısrar edince isteğini yerine getirdim. Seremoniden sonra hasta huzur içinde yastığına yaslandı. İkisinin baş başa vedalaşmaları için odayı terk edip dışarı çıktım. Yarım saat sonra odaya tekrar girdiğimde beni şaşırtan bir durumla karşı karşıya geldim. Yatağında dimdik oturan hasta bize „Kefeni yırttım! İyiyim!“ diye sesleniyordu. Hastanın elini tutarak: „Sayın beyim, siz ölümün eşiğinde iken, İsa Mesih merhameti ile size geldi. Artık bu kurtarıcıyı bırakmayın!“ dedim. Bunun üzerine çirkin bir sırtıma ile bana bakarak ki, bu sırtıma cehennemini alevi gibi geldi bana, alaycı bir gülümseme ile: „Ah, benim O’na artık ihtiyacım yok! Artık yaşıyorum!“ dedi. Bu inanılmaz sözler üzerine çok sarsıldım. Bütün sözleri boğazımda tıkanıp kalmıştı. Orada bu sözler esnasında hasta aniden kalbini tutarak yavaşça yatağına kaydı. Ölmüştü!

Hamburglu bir misyoner çok enteresan bir istatistik yapıyordu [L2, 81]. Büyük bir hastanede ölüm yatağında Tanrı’ya dönen ve sonra iyileşen hastaların ruhsal yardımcı olarak isimlerini kayıt ediyordu. Bu Tanrı’ya dönüşün hiç birinin gerçekten kalpten bir dönüş olmadığı kanısına varmıştı. Tanrı’ya dönüşleri sadece berbat korkudan kaynaklanıyordu. „Sadece Tanrı’nın isteğiyle çekilen acı, kişiyi kurtuluşla sonuçlanan ve pişmanlık doğurmayan tövbeye götürür (2. Korintliler 7,10). Tanrı’yı üzmeden kaynaklanan keder insanı O’na dönüşe götürür, ama „dünyanın kederi“, bencillik ve korkudan kaynaklanan mızımızlanmak „ölümü getirir“. *Paul Le Seur* insanları yanlış doğrultulara karşı şöyle uyarır [L2, 81]: „Kendi iradesinin etkisi olmadan ölümü sihirli madde olarak görenler ve ölüm sayesinde huzura kavuşacağına inanmakla kendilerini İncil ve Tevrat’a karşı çelişkiye düşürürler.

Ve de böylece ruhsal yardım ve Kutsal Kitap'taki bütün kurtuluş lüzumsuz olur.

6.2.6 Tanrı'ya dönüş pratik olarak nasıl olur?

Tanrı'ya dönüş ile İsa Mesih'e bütün hayatımızın kapsamını devrederiz. O'na hayatımızın tasarruf yetkisini teslim ederiz. Varlığımızın bütün odalarına giriş hakkını O'na veririz. Rab'bizim İsa Mesih hiç bir zaman musallat olmaz, ama kapımızı çalarak bir şahsi dua ile hayatımızın egemenliğini üzerine almasını istememize kadar kalbimizin kapısında bekler (Vahiy 3,20). Yuhanna 1,12 ayetinde ise bu davranış Tanrı'nın çocuğu olmak olarak açıklanır. „Kendisini kabul edip adına inananların hepsine Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi.“ Belki okuyucu olarak şimdi Tanrı'ya dönmem gerektiğini anladım, ama pratik olarak bu nasıl olur diyebilirsiniz. Bunun aşağıda emin olmanız ve kurtulmanız için açıklayalım:

Rab'biniz İsa Mesih'in (Jesus Christus) adını çağırın, yani O'na dua edin. Ama şimdi de ben O'na ömrümde dua etmediğim için, nasıl dua edeyim diyebilirsiniz. Size yardım olarak aşağıdaki bir duayı örnek olsun diye formüle ettik, ama siz istediğiniz gibi kalbinizden ne geçiyorsa O'na öyle dua edebilirsiniz.

„Rab'bim İsa Mesih, anladım ki, hayatımın bütün suçları ile Sen'in ve yaşayan Tanrı'nın önünde var olamam. Sen ise bu dünyaya bizim gibi bütün günahkârları kurtarmak için geldin. Hükümden kurtulmam için çarmıhta ölmekle benim günahlarımın da bedelini ödedin. Sana güvenmekle önünde hayatımın her ayrıntısı ile açık bir kitap gibiyim. Bütün günahlarımı, her kalbimden geçen kötülüğü ve Sana karşı olan vurdumduymazlığımı biliyorsun. Şimdi rica ediyorum, bütün günahlarımı affet ve sana göre iyi olmayan herşeyi benden uzaklaştır. Sana bütün kalbimin temizliği ile teşekkür ediyorum. Sözlerinin hepsinin gerçek olduğuna güvenererek sana inanıyorum.

Rab’bim, rica ediyorum hayatımı varlığıyla doldur. Bana İncil ve Tevrat’ı okurken yol göster ve hayatıma yön ver. Benim iyiliğimi isteyen, Senin koruyucu ellerinde olduğuma eminim. Hayatımın her yanını Sana teslim ediyorum. Düşünce ve eylemlerim, mesleğim ve boş zamanlarım, planlarım ve arkadaşlarım, param ve pulum hepsi Senin koruyucu ellerinde. Günahkâr yaşantıma son verebilmek için yardım et. Ara sıra farkında olmadan günah işlersem, görmeme ve sana itiraf etmeme yardım et. Bana lütfet getiren alışkanlıklar edinmeme yardımcı ol. Sana ve birlikte olduğum insanlara karşı olan dünya görüşümü değiştir. Bana itaatkâr kalp vererek İncil’deki sözlerini anlamama yardım et. Sana Rab’bim olarak inanmak ve yolunda gitmek istiyorum Amin.“

Bu veya bunun gibi bir duayı kalbinizin temizliği ile söylediyse, o zaman siz şimdi Tanrı’nın çocuğu oldunuz: „Kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine Tanrı’nın çocukları olma hakkını verdi“ (Yuhanna 1,12). Böylece Tanrı’nın size söz verdiği gerçek hayat başlamış olur. Bunun haricinde ölümden sonra sonsuz yaşam garantisi de verilmiştir. Bütün cennet İsa Mesih’e dönüşünüze Luka 15,10 ayetinde söylediği gibi işti-
rak eder. „Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde Tanrı’nın melekleri de tövbe (Tanrı’ya dönüş) eden bir tek günahkâr için sevinç duyacaklar.“

Böylelikle size birkaç tavsiye ile iyi bir Hıristiyanlığın başlangıcına yardımcı olalım:

1. İncil ve Tevrat’ı okumak: Tanrı’nın isteğini bilmeniz için her gün İncil ve Tevrat’ı okuyun. İncil ve Tevrat Tanrı’nın tek yetkili kitabıdır. Yeni yaşantınız için bunlar günlük yemeğiniz gibidir. Önce İncil ile başlayın. Yuhanna Sevindirici Haber’i (Evangelium) en uygun olanıdır.

2. Dua: Duanızla İsa Mesih ve Tanrı’ya seslenin. O dualar size çok kuvvet vererek sizi değiştirecektir. Bütün her günlük dertle-

riniz, sevinciniz, planlarınız ve yapmak istediklerinizi dua olarak İsa Mesih'e bildirin. Sizi etkileyen her şey için Rab'binize teşekkür edin. İncil ve Tevrat'ı okumak ve dua ile ruhen dolaşım olur ki, bu sağlıklı bir inanç hayatı için önemlidir.

3. Birlik: Diğer bilinçli İsa Mesih'e inançlılara ilişki kurun ve ilişkinizi koparmayın. Ateşten bir kor alındığı zaman hemen söner. Bizim de İsa Mesih'e olan sevgimiz diğer inançlılar ile birlikte olmayınca, çok çabuk soğuyabilir. İncil'e sadık bir cemaate katılıp orada aktif olun. İncil'e inanan iyi ve canlı bir cemaat inanç yolunuzda gelişmeniz için kaçınılmaz şarttır.

4. İtaat: İncil ve Tevrat'ı okurken hayatınızın yer yönü ve Tanrı ile ilişkiniz için pek çok yardımcı yönergeler bulacaksınız. Öğrendikleriniz hepsini özel hayatınızın bir parçası haline getirin ki, o zaman Tanrı'nın lütfunu göreceksiniz. Tanrı'ya olan sevgimizi O'na itaatimizden başka hiçbir şey sayesinde ispat edemeyiz. „Tanrı'yı sevmek O'nun buyruklarını yerine getirmek demektir“ (1. Yuhanna 5,3).

5. Tanıklık: İsa Mesih'in size olan önemini başkalarına anlatın. Birçok insan kurtarıcı Sevindirici Haber'i henüz kabul etmemiş durumdadır. Onların, bizim önderlik ve tanıklığımıza ihtiyacı vardır. Siz de Tanrı için çalışabilirsiniz.

Bilinçli olarak İsa Mesih'e döndüğünüz ve Tanrı'nın kabul ettiklerinden birisi olduğunuz için sevinin.

6.2.7 Tanrı'ya dönüşün sonucu nedir?

Spurgeon bir keresinde şöyle demişti: „Tanrı'ya dönüş kendisini ışığın karanlık odada gizlenemediği gibi gizlenemez.“ Tanrı'ya dönüş ile yaşamda günaha karşı radikal bir değişme olur. Paul Humburg bu değişmeyi tren deyimleri ile anlatır: „Tanrı'ya dönmeden önce tren planı gibi günah işleriz, ama Tanrı'ya dönüşten sonra her günah bir tren kazasıdır. Tanrı'ya dönen insan bazılarının iddia ettiği gibi günahsız bir yaşam sürmez, ama günahın

rütbesi tamamen değişmiştir. Bu yeni yaşam kendisini yeni bir yaşam bağıntısı olarak gösterir. Hayattaki olaylar Tanrı'nın Egemeliği'nin önemli bir rol oynadığı yeni bir rütbe kazanır. Tanrı'ya dönmüş insanlar Tanrı'nın sözlerine susamıştır ve böylece diğer Tanrı'ya dönmüş insanlar ile birlik ve beraberliği ararlar. „Tanrı'nın ruhuyla yönetilenlerin hepsi Tanrı'nın çocuklarıdır (Romalılar 8,14) ve ruhlarının ürünleri; sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetim, herkese açıkça görünür (Galatyalılar 5,22). Tanrı'ya dönüş böylece eski yaşamın son noktası ve yeni yaşamın iki nokta üstüdür. Yeni Antlaşma bunu şöyle ifade eder: „Bir kimse Mesih'teyse yeni yaratıktır; eski şeyler geçmiş, her şey yeni olmuştur“ (2. Korintliler 5,17). Tanrı'ya dönüş iki şeyi değiştirir: Bu dünyadaki yaşamımız yeni ve anlamlı bir ortam oluşturur. Ve aynı zamanda Tanrı'nın çocuğu olma hediyesine kavuşuruz ki, bu bizi sonsuz yaşamın mirasçısı yapar. *Heinrich Kemner* o konuda şöyle der [K2,44]: „Nasıl yaşarsan, öyle ölürsün. Öldüğün gibi gidersin. Gittiğin yerde de kalırsın.“ Tanrı'nın çocuğu olmak yeniden (ruhen) doğmakla mümkündür. Bu konuda önümüzdeki bölümde bahsedeceğiz.

7. Yeniden doğuş: Tanrı'nın çocuğu olarak doğmak

İnsanların kurtuluşu için üçüncü adım (resim 13 ile kıyaslayın) yeniden doğuştur. *Schlatter'in* isabetli sözü şöyle der: „Tanrı'ya dönüş eski insanın son eylemidir, yeniden doğuş ise yeni bir insanın ilk tecrübesidir.“ Yeniden doğuş Tanrı'nın bizim O'na dönüşümüze yanıtıdır. Kendi dünyaya gelişimize nasıl kendi katkımız olmadıysa, yeniden doğuş da öyle bize olan bir şeydir. Yeniden doğuş sonsuz yitikliğe karşı kaçınılmaz bir olaydır. İsa Mesih enerjik bir şekilde duyurmuştu: „Sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliği'ni göremez“ (Yuhanna 3,3). Biz sadece yeniden doğmakla kurtulabiliriz.

7.1 Yeniden doğuşun işaretleri

- **O Tanrı'nın ruhunun etkisiyle doğuştur:** „Sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse sudan ve Ruhtan doğmadıkça, Tanrı'nın Egemenliği'ne giremez. Bedenden doğan bedendir, Ruh'tan doğan ruhtur. Sana „yeniden doğmalısınız“ dediğime şaşma. Yel dilediği yerde eser; sesini işitirsin, ama nereden gelip nereye gittiğini bilemezsin. Ruh'tan doğan herkes böyledir“ (Yuhanna 3,6+8).
- **O Tanrı'nın hediye ettiği doğuştur:** Fiziksel doğumun tam tersine, yeniden doğuş ile hiç kimse baba olmaz ve o sadece Tanrı'nın etkisidir. Bu bakış açısını özellikle *Johannes Jes-sen* açıkça Alman şivesi ile çok güzel dile getirmiştir [J1].

„Onlar ne kandan,
Ne bedenden,
Ne de insan isteğinden
Doğdular;
Tersine, Tanrı'dan
Doğdular“ (Yuhanna 1,13).

- **O Tanrı'nın sözüyle gerçekleşen doğuştur:** „Çünkü ölümlü değil, ölümsüz bir tohumdan, yani Tanrı'nın diri ve kalıcı sözü aracılığıyla yeniden doğdunuz“ (1. Petrus 1,23).
- **O Tanrı'nın bir çocuğu olmanız için doğuştur:** Fiziksel doğumla bu dünyadaki babamızın çocuğu olarak doğarız. Yeniden doğuşla ise *göklerdeki* Baba'mızın çocuğu oluruz.

7.2 Yeniden doğuş hakkında yanlış fikirler

1. Yeniden doğuş vaftiz ile karıştırılmamalıdır: Çocukların vaftiz edilmesi yeniden doğuş olsaydı, Almanya'nın batı Eyaletlerinde (eski Doğu Almanya hariç) halkın %95'i Tanrı'nın çocuğu olmuş olurdu. Böylece *Hitler*, *Stalin* ve *Mussolini* de kurtulmuşlardan biri olurlardı. Tanınmış Protestan rahip *Wilhelm Busch* böyle bir yanıltıcı düşünce tarzından kesinlikle uzak durmamızı öğütlemeye uyarılmıştı [B4,141]: „Bu yıkıcı bir vaftiz bilgisinin suçu sayılmalıdır. Vicdan telaşlandığı zaman ki, İncil'de adı geçen yitik oğlan misali birisi (günahkâr yaşantısından) geri dönmek zorunluluğunu hissederse, Tanrı'nın Ruhunu kalbini uyandırdığı zaman, ben vaftiz oldum diye vicdani hemen uyuşturur. Her şey harika! Uyanmış vicdan yeniden derin uykuya yatar.“ Bu çok yaygın olan *vaftiz sayesinde yeniden doğuş düşüncesi* günümüzde feci yanılgılardan biridir.

2. Yeniden doğuş reenkarnasyon yani ruh göçü değildir: İsa Mesih'in sözünü: „Sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliği'ne giremez“ (Yuhanna 3,3), *Nikodim* yeni bir vücutla fiziksel doğum olarak anlamıştı. „Yaşlanmış bir adam nasıl doğabilir? Annesinin rahmine ikinci kez girip doğabilir mi?“ (Yuhanna 3,4). İçrekçilik ve Asya dinlerinin etkisiyle bugün birçok insan ruh göçü yoluyla başka bir vücutla yeniden doğuma inanırlar. İncil ve Tevrat'ın hiç bir yerinde böyle bir olaydan söz edilmez. Daha ziyade şöyle der: „İnsanın bir kez ölmesi, sonra da yargılanması kaçınılmaz olduğu gibi, Mesih de birçoklarının günahlarını yüklenmek için bir kez kurban edildi“ (İbraniler 9,27).

3. Yeniden doğuş Hıristiyan eğitimi ile gerçekleşmez: Çocukların Hıristiyan bir ailede büyüyerek çok erken yaşta Tanrı'nın sözlerini öğrenip İncil'in içeriğini benimsemeleri bir lütuftur. Ama onlar böylece yeniden doğmuş olmazlar. Tanrı'nın torunları yoktur, sadece yeniden doğuş yoluyla çocukları vardır. Ünlü İncil ve Tevrat'ın bilirkişisi *Billy Graham* akılda kalıcı bir şekilde şöyle söylemiştir: „Eğer bir garajda doğduysan, hiç bir zaman otomobil olamazsın. Hıristiyan bir ailede doğmakla Hıristiyan olamazsın.“

4. Yeniden doğuş bir kiliseye üye olmakla mümkün olmaz: Eğer İsa Mesih'e aitsek, İncil'e sadık bir cemaatle birlikte olmamız doğaldır. Tanrı'ya yeni dönmüş birisi kendi başına Hıristiyan olabilir miyim diye sorduğu zaman İncil ve Tevrat'ın bilirkişisi uygun şu yanıtı vermişti: „Şişme botla Atlas Okyanusunu geçmeye çalışabilirsin, ama fırtınanın dalgalarına kapılman ve öbür yakaya ulaşamamanın olasılığı çok büyüktür. Canlı bir cemaat içinde olmadan amacına ulaşamazsın.“

7.3 Yeniden doğuşun sonucu

Böylece üç çok önemli ve kurtuluş için gerekli olan konulardan söz ettik. Bilinçli ve şahsen İsa Mesih'e dönenler kendilerini çok zengin sayabilirler ki, onları insanın alabileceği en büyük miras bekliyor. Onlar sonsuza dek Tanrı ile birlik içinde olacaklardır. Cennet ebedi bir mirastır. Resim 13'de açıkladığımız ölüm hattına karşın fiziksel ölüm sonsuz yaşamın başlangıcıdır. Yaşam hattı için ise Filipiler 1,21 ayeti geçerlidir: „Çünkü benim için yaşamak Mesih'tir, ölmek kazançtır.“

Sevindirici Haber (Evangelium) söylenmiş en güzel mesajdır. O Tanrı'nın bize olan sevgisinin mesajıdır ki, o sevinç ve kurtuluşu vaat eder. Bizi cennete götüren mesajdır. Rab'bimiz İsa Mesih'e şahsen – af dileği ve içten dönüşle – inananlar kurtulmuşlardır. Sevindirici Haber'in bir etkisi daha vardır. Ama insanlar Tanrı'nın sözünü duymakla duymazlıktan gelebilirler. Tanrı'nın sözünü duyup da O'na dönmeyenler yargılanacaklardır. İnsan

suç ile yüklü olduğu sürece Tanrı önünde mahkemesinde var olamaz (İbraniler 9,27; Yuhanna 3,36b).Günahın lanet hükmü kurtarılmamış insanların üstündedir. Hıristiyan örf ve adetlerimizle bile İsa Mesih'e dönüş yapmadan sonsuza dek yitikliğin kurbanı kalırız. Dinin uyuşturucu bir etkisi vardır, ama hiç bir zaman kurtarıcı gücü yoktur. Karl Marx din hakkında söylenenleri doğru anlamışsa, o zaman söylediği şu sözünde çok haklıdır: „Din milletlerin uyuşturucusudur.“ Tanrı'nın çağrısını kabul edip de İsa Mesih'e dönersek, bize kurtuluşun kapıları açılmış, sonsuzluğun güneşi doğmuştur ki, böylece ölümden yaşama geçtik (Yuhanna 5,24). İsa Mesih bütün dinlerin sonudur! Din ve İsa Mesih'in Sevindirici Haber'i arasında kararımızı vermeliyiz.

Bir Benzetme: 1990 yılının Mayıs ayında bir seminer gezisi için Macaristan'a giderken Avusturya'da Plabutsch tüneline girmek zorundaydık. 9919 metre uzunluğu ile dünyanın en uzun cadde tünellerinden birisidir. Oradan geçerken hemen hemen bize sonsuz gibi geldi. (St. Gotthard tüneli ise16,32 kilometre uzunluğundadır.) Çıkışa götüren iki tane yol vardı. Birisi Graz şehrinin güneyine, diğeri ise Viyana-Klagenfurt'a götürüyordu. Bu tünelden geçiş bana benzetmeye neden oldu:

Ölümü hepimiz karanlık bir tünel gibi hissederiz. Birçoğumuz ise tünelin sonu olup olmadığını sorarlar. Ölüm tünelinin sonunda „başka bir dünya“ vardır. Ya bizi sonsuz yaşama götüren yola (cennet), ya da sonsuz ölüme götüren yola (cehennem) saparız. Ölüm tüneli de böyledir: Hepimiz tünelden geçmek zorundayız, ama cennete veya cehenneme götüren çıkış için kararımızı tünele girmeden önce vermemiz gerekir.

8. Kalpten inanç: Kurtarıcı ip

Önceki bölümde kurtuluş için gerekli adımlardan söz ettik ki, bunlar Rab'den af dilemek, Rab'be dönüş ve yeniden doğuştu. Ama inanç hakkında, kurtuluş için temel bir önemi olmasına rağmen, çok az açıklama yaptık. Rab'be dönüş ve yeniden doğuş yer ve zamanla ispat edilebilen olayların işaretidir. İnanç ise kurtarılmış insanın yer ve zamanla bağlantısız durumudur. Onun sayesinde kurtuluşa ulaşılır. Bu durumu C.H. Spurgeon resim gibi açıklamıştı [S7]:

Çocuk ve elma: İsa Mesih'i inançla kabul etmek çok kolay bir yoldur. Bunu bir kıyaslama ile açıklayalım. Bir çocuk babasından bir elma alsın. Babası elmayı elinde tutarak, çocuk babasına gelip elmayı almaya karar verdiği zaman, vereceğine söz verir. Bu örnekte güven ve kabul sadece bir elma hakkındadır, ama burada inanç gibi sonsuz kurtuluşla ilişkisi olan kıyaslanabilir bir prensiple karşı karşıyayız. Çocuğun eli elma için ne ise, İsa Mesih sayesinde tamamen kurtuluşa inanç da odur. Çocuğun eli elmayı yaratmaz, daha iyi yapmaz ve hak etmez, ama sadece onu kabul eder. İnanç Tanrı tarafından kurtuluşa sarılmamız için seçilmiştir. Tanrı'ya inancı kabul edenler kurtuluşla, alçak gönüllülükle yetinirler. Böylece kurtuluşu kendileri gerçekleştirdiklerini ve kurtuluşa katkıları olduğunu ileri sürmezler. Tanrı inancı araç olarak seçti, çünkü o insanları Tanrı ile birleştirir. İnsanlar Tanrı'ya güvendiği sürece Tanrı ile insan arasında bir ilişki başlar. Bu ilişki ise lütufa garanti verir. Tanrı'ya inancımız, bizim O'na bağlanmamıza neden olduğu ve böylece ikisi arasında bir ilişki getirdiği için, bizi kurtarır. Yıllar önce geçen bir olay bu görünümü anlamamıza yardımcı olabilir:

Niagara Çağlayanının yukarı tarafında bir bot devrilmişti. Botun içindeki iki kişi ile bot gürüldeyen çağlayana doğru sürükleniyordu. Nehrin kenarındaki birkaç kişiye kazaya uğrayanlara bir organ atmak mümkün olmuştu. Adamın birisi organı sımsıkı tutarak karaya çekilmişti. Diğeri ise organı bırakıp suda yüzen ağaç

gövdesine büyüklüğünden dolayı güvenilir geldiği için sarılmıştı. Ağaç gövdesi ve adam çağlayanın derinliklerine mıknaş gibi çekilmişlerdi. Yardım isteyen ve kurtarıcı nehir kenarı arasında bağlantı kalmamıştı. Büyük bir ağacın gövdesi ona hiç bir kurtuluş getirmemişti. Bu örnekteki gibi insanlar da kendi eylemleri, hayat felsefeleri ve büyük dinlere önem verip güvenmekle kurtulamazlar, çünkü İsa Mesih'e bağlantıları yoktur. Diğer kazazede ise ince urganı sımsıkı tutarak ölümden kurtulmuştu. İnanç – bize ince bir ip gibi görünse bile – öbür dünyanın kıyısına kadar ulaşır ve bu kudretli Tanrı'nın elindedir. Bize kavramamız gereken İsa Mesih adına atılan urgan bizi adil yaparak sonsuz yitiklikten kurtuluşu getirir. Sadece bu adalet Tanrı gözünde geçerlidir, çünkü o Tanrı'nın kendi adaleti ile ilgisi vardır.

İbraniler Mektubu Tanrı'nın hoşnutluğu için inancı gerekli bir şart koşar: „İman olmadan Tanrı'yı hoşnut etmek olanaksızdır. Tanrı'ya yaklaşan, O'nun var olduğuna ve kendisini arayanları ödüllendireceğine iman etmelidir“ (İbraniler 11,6). Hangi inanç burada söz konusudur? Çeşitli inanç türlerini birbirinden ayırt edelim:

8.1 İnanç türleri

1. Batıl inanç: Tanrı'yı hoşnut etmeyen, bu çeşit inanca karşı Eski Antlaşma'da uyarılır: „Aranızda oğlunu ya da kızını ateşte kurban eden, falcı, büyücü, muskacı, medyum, ruh çağırıcı ya da ölülerin ruhlarına danışan kimse olmasın. Çünkü Rab bunları yapanlardan tiksindir“ (Yasa'nın Tekrarı 18-10-12). Radyo rahibi *Richard Kriese* „Okültizme Saldırı“ adlı kitabında okültizmin uygulamalarını uyararak işaret etti ve onu şeytancıl bir etkinlik olduğunu gösterdi [K4]. Batıl inanç çeşitli belirtileri ile halk arasında alay edilse bile, çok yaygındır ve kademe kademe şeytani saldırı sistemi ile yeni bir ofansif darbe gücüne sahiptir ... Uğursuz sayılar, uğurlu sayılar, uğurlu işaretler ve de uğursuz işaretler tahmin edildiğinden daha fazla ciddiye alınırlar. Kara kedi uğursuz olduğu için, baca temizleyicileri ise uğur getirdiği için Almanya'da onlara dikkat edilir. Uğur getiren kolyelere de hiç kimse karşı değildir. Nazarlık, yıldız falı, iskambil falcılığı, sar-

kaçlama falı ve bunun gibileri insanları yitikliğe götüren batıl inancın belirtileridir.

2. Puta inanç: İncil ve Tevrat'ın çeşitli bölümlerinde Tanrı'nın sözünden yoksun milletlerin ve de İsraililerin putlara inancı bir hiç olarak işaretlenmiştir. Yeşaya 44,9-20 ayetinde ayrıntılı bir şekilde bütün put kültlerinin belirti ve değeri hakkında ayrıntılı açıklamalar bulunur:

„Putlara biçim verenlerin hepsi boş insanlardır. Değer verdikleri nesnelere hiçbir işe yaramaz. Putların tanıkları onlardır; Ne bir şey görür, ne de bir şey bilirler. Bunun sonucunda utanç içinde kalacaklar. Kim yararsız ilaha biçim vermek, dökme put yapmak ister? Bakın, bu putlarla uğraşanların hepsi utanacak. Onları yapanlar salt insan. Hepsi toplanıp yargılanmaya gelsin. Dehşete düşecek, utanacaklar birlikte. **Demirci** aletini alır, kömür ateşinde çalışır, çekiçle demire biçim verir. Güçlü koluyla onu işler. Acıkır, güçsüz kalır, su içmeyince tükenir. **Marangoz** ipe ölçü alır, tahtayı tebeşirle çizer. Raspayla tahtayı biçimlendirir, pergelle işaretler, insan biçimi verir. İnsan güzelliğinde, evde duracak bir put yapar. **İnsan** kendisi için sedir ağaçları keser, palamut, meşe ağaçları alır. Ormanda kendisine bir ağaç seçer. Bir cam diker, ama ağacı büyüten yağmurdur. Sonra ağaç odun olarak kullanılır. İnsan aldığı odunla hem ısınır, hem tutuşturup ekmek pişirir, hem de bir ilah yapıp tapınır. Yaptığı putun önünde kapanır. Odunun bir kısmını yakar, ateşinde et kızartıp karnını doyurur. Isınınca bir oh çeker, ‚ıııııııı, ateşin sıcaklığını duyuyorum‘ der.

Artakalan odundan kendine bir ilah, **oyma put yapar**; önünde yere kapanıp ona tapınır. ‚Beni kurtar, çünkü ilahım sensin‘ diye yakarır.

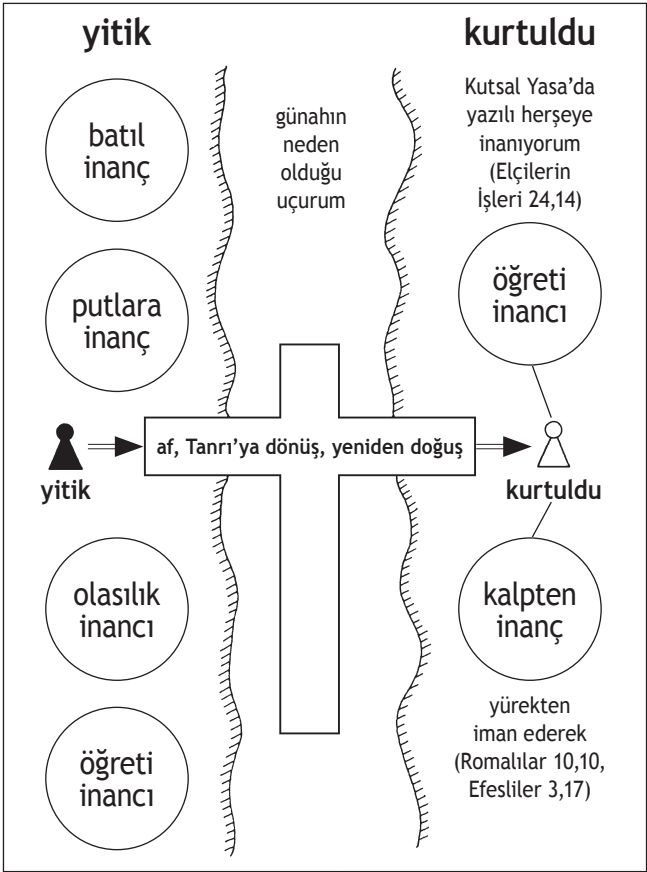
Böyleleri **anlamaz** bilmez. Çünkü gözleri de zihinleri de öylesine kapalı ki, görmez anlamazlar. Durup düşünmez, bilmez, anlamazlar ki şöyle desinler: ‚**Odunun bir kısmını yakıp** ateşinde ekmek pişirdim, et kızartıp yedim. **Arta-**

kalanından iğrenç bir şey mi yapayım? Bir odun parçasının önünde yere mi kapanayım?’ Külle besleniyorlar. Aldanan yürekleri onları saptırıyor. **Canlarını kurtaramaz**, ‘Sağ elimdeki şu nesne aldatıcı değil mi?’ diyemezler.“

Tanrı’nın bütün insanların uydurma kültlerine hükmü şudur: „Hepsi budala, bilgisiz, her kuyumcu yaptığı puttan utanacak. O putlar yapmacıktır, soluk yoktur onlarda. Yararsız alay edilesi nesnelerdir, cezalandırınca yok olacaklar“ (Yeremya 10,14-15). Putlar kurtuluş getirmez. Önceden de söz ettiğimiz gibi bütün dinlere inanç bu kategoriye aittir. Putlar sadece tahta, taş ve metalden yapılmamışlardır. Nitekim çok sık görünmez tanrı olarak tapınılır (Örneğin Hinduizm ve İslam, ama Hıristiyan kültüründe de panteizm, teizm, deizm veya antroposofi).

3. Olasılık inancı: Birisi diğerine rastlayınca şunu sorar: „Ağabeyin evde mi?“ O: „Sanırım evde“ der. İkinci kez sorduğunda: „Evde olup olmadığını bilmiyor musun?“ Yanıt şöyle gelir: „Emin değilim, ama inanıyorum.“ Günlük yaşantımızda „inanmak“ sözünü belirsizlik ve tereddüt ifadesi olarak kullanırız. Böyle ifadeler çok yaygın her şeye inanç olarak piyasaya sürülmüş olur. Bu gibi tereddüt durumlarında „Kesinlikle bilmiyorum!“ veya „Sanırım!“ olarak yanıtlamakla „inanmak“ sözünün gerçek anlamını dejenere etmemiş olur. İncil ve Tevrat’taki „inanmak“ sözü inanılan gözle görünmese de (Yunanca pisteuein= sadık olmak, inanmak, güvenmek) kesin, emin, garantili ve güvenilir demek anlamına gelir. „İman, umut edilenlere güvenmek, görünmeyen şeylerin varlığından emin olmaktır“ (İbraniler 11,1).

4. Öğreti inancı: Bu teoremlere inanmak demektir. Kilisenin fikri ve öğretisi gerçek olarak kabul edilir. Dini dogmalar kabul edilip İncil ve Tevrat bilgisi geniş ölçüde geliştirilmiştir ki, hiç bir zaman kritize edilmez. Böyle öğreti inancı ne krize dayanabilen, ne de kurtarıcı bir inançtır. *Martin Luther* kendi ağır tecrübesi sayesinde öğretilere ve hikâyelere efsane inancı ve faydasızdır demişti: „Tanrı’nın merhametine dayanmayan eylemdir, onu yitikler de yapar.“ Şeytan İncil ve Tevrat’ı çok iyi bilir.

Resim 15: Yitikliğe götüren tarafta inanç çeşitleri. Diğer tarafta İsa Mesih'in çarmıhı sayesinde Tanrı'dan af, O'na dönüş ve yeniden doğuşla kurtuluşa götüren inanç.

O İsa Mesih'i ayartmak için Kutsal Kitap bilgisini araç olarak kullanmak istemişti (Matta 4,1-11). Yeni Antlaşma şeytanın da öğreti inancına sahip olduğunu kanıtlar: „Sen Tanrı'nın bir olduğuna inanıyorsun, iyi ediyorsun. Cinler bile buna inanıyorlar ve titriyorlar“ (Yakup 2,19). İsa Mesih'in Tanrı'nın Oğlu'oldu-

ğunu bilmelerine rağmen (Matta 4,3+6), şeytan hüküm giymiştir (Yuhanna 16,11).

Resim 15 ile gösterilen bütün inanç çeşitleri yitikliğe götürür ve hiç birinin kurtarıcı gücü yoktur. Şimdi ise kurtarıcı İsa Mesih'e kalpten inancı kavramak istiyoruz.

5. İsa Mesih'e kalpten inanç: Bunu bilirsek ve İncil ve Tevrat'ın sözlerini gerçek kabul edip (öğreti inancı) İsa Mesih'le olan kalpten inancımız bir araya gelirse, inancımız bizi kurtarır: „Çünkü insan yürekte iman ederek aklanır, imanını ağzıyla açıklayarak kurtulur. Kutsal Yazı, ‚O'na iman edenler utandırılmayacak‘ diyor ... Rab'bi adıyla çağıran herkes kurtulacak“ (Romalılar 10,10-13). Böyle bir inanç İsa Mesih'e tamamen güvendir. Kafarnahum'dan Romalı yüzbaşı İsa Mesih'e güvendiği için O'nu örnek olarak gösterir (Matta 8,5-13). Kurtarıcı inanç tamamen güvenle irade bağlılığıdır. Tanrı'nın ölçütlerini kabul ederek O'ndan af dileyip, O'na dönüş ve O'nunla ilişki kuranlar O'na şeref vermiş olurlar. İsa Mesih'e kurtarıcı inanç herhangi bir O'nun tasavvuru değil, tutarlı olarak yazılana bağlılıktır: „Kutsal Yazı'da söylendiği gibi, bana iman edenin içinden diri su ırmakları akacaktır,,(Yuhanna 7,38). Kutsal Yazı'dakilere EVET diyenler ve İsa Mesih'e inançla sarılanlar kurtulmuştur. İsa Mesih'e kalpten inanç sayesinde kurtuluşu konu alan önemli yazılar sayesinde ispat etmek istiyoruz:

- Markos 16,16: „İman edip vaftiz olan kurtulacak, iman etmeyen ise hüküm giyecek.“
- Yuhanna 5,24: „Size doğrusunu söyleyeyim, sözümü işitip beni gönderene iman edenin sonsuz yaşamı vardır. Böyle biri yargılanmaz, ölümden yaşama geçmiştir.“
- Yuhanna 3,16: „Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, sonsuz yaşama kavuşsun.“
- Yuhanna 11,25-26: „Bana iman eden kişi ölse de yaşayacaktır. Yaşayan ve bana iman eden asla ölmeyecek.“

- Yuhanna 20,31: „Ne var ki yazılanlar, İsa'nın, Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğuna iman edersiniz ve iman ederek O'nun adıyla yaşama kavuşasınız diye yazılmıştır.“
- Elçilerin İşleri 13,39: „İman eden herkes Musa'nın Yasasıyla aklanamadığınız her suçtan O'nun aracılığıyla aklanır.“
- Elçilerin İşleri 16,31: „Rab İsa'ya iman et, sen de ev halkın da kurtulursunuz.“
- Romalılar 3,22: „Tanrı insanları İsa Mesih'e olan imanlarıyla aklar. Bunu iman eden herkes için yapar. Hiç ayırım yoktur.“
- Romalılar 3,26: „Bunu, adil kalmak ve İsa'ya iman edeni aklamak için şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek için yaptı.“
1. Yuhanna 5,12: „Kendisinde Tanrı Oğlu bulunanda yaşam vardır, kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayanda yaşam yoktur.“

Yukarıdaki yazılar açıklıyor ki; biz

- İnsanların en çoğunun inandıklarına inanmakla
 - Herhangi bir şeye inanmakla
 - Bir şeyi ciddi olarak temsil etmekle
- kurtulamayız.

Sadece

- İsa Mesih'e inanmakla (kime)
 - Kutsal İncil ve Tevrat'ta yazılı olanlara inanmakla (neye)
 - Bütün kalbimizle İsa Mesih'e inanmakla (nasıl)
- kurtuluruz.

8.2 İnancın temeli: İsa Mesih

Her binanın onu ayakta tutan temele ihtiyacı olduğu gibi Tanrı da İsa Mesih'i inanç temeli olarak seçti. „Tanrı Mesih'i kaniyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu“ (Romalılar, 3,25). Sadece bu tek kurtuluşa götüren

yol olduğu için Pavlus şöyle demişti: „Çünkü hiç kimse atılan temelden, yani İsa Mesih’ten başka temel atamaz“ (1. Korintliler 3,11). İsa Mesih’le temeli atılan inanç insan bilinliğinden kaynaklanmaz, sadece Tanrı gücünden kaynaklanır (Romalılar 1,16; 1. Korintliler 2,5). Bu inanç ne insan eseri ne de insan kazanımıdır, aksine Tanrı’nın hediyesidir. İman haberi duymakla, duymak da Mesih’le ilgili sözün yayılması ile olur (Romalılar 10,17). „(Mesih) Tanrı tarafından ölümlerle dirilerin Yargıcı olarak atanan kişinin kendisi olduğunu halka duyurmamızı, buna tanıklık etmemizi buyurdu. Peygamberlerin hepsi O’nunla ilgili tanıklıkta bulunuyorlar. Şöyle ki, O’na inanan herkesin günahları O’nun adıyla bağışlanır“ (Elçilerin İşleri 10,42-43).

İsa Mesih dünya tarihinde eşi ve benzeri görülmemiş yegâne bir kişidir:

- Kendisi hiç bir söz yazmamış olmasına rağmen, O’nun sözleri dört Sevindirici Haber’de dünyanın o kadar çok diline çevrilmiştir ki, dünya literatürünün hiç birisi bu başarıya ulaşamamıştır.
- O’nun hakkında 60 000 biyografi yazılmıştır.
- Hiç bir insanın O’nun kadar çok portresi çizilmemiştir.
- Yeni Antlaşma O’nun 37 mucize yaptığını bildirir.
- O’nun bütün yollarından sadece bir tanesi bilinir: O’nun Yerusâlim’e son gidişi. O çarmıha giden yoldu.

8.3 İnançın safhaları: huzurlu hayat

İnanç Tanrı’dan af dilemekle başlayan ve O’na dönüşle donmuş istatistik gibi değildir. Nitekim bir ömür boyu canlı ve dinamik kalmalıdır. İnançın safhalarını açıklamak istiyoruz:

1. Büyüyen inanç: Bir insan bütün kalbiyle İsa Mesih’e dönerek sonsuza dek kurtuluş bulması bir mucize gibidir. „Şimdi kurtuldum! Şimdi her şey harika! Nihayet başardım! Bununla yetinmek istiyorum!“ demek yanlış bir düşüncedir ki, bu İncil ve Tevrat’ın sözlerine karşıdır, çünkü İsa Mesih’i biz O’nun bize

merhameti sayesinde kabul etmişsek, yeni doğmuş bir çocuğa benzeriz. Yeniden doğan – kaç yaşında olursa olsun – inancında henüz bir bebek gibidir ve büyümelidir. *C. S. Lewis* bir yumurta ile kıyaslama yapmıştı [L3, 43]: „Yumurtanın kuşa dönüşmesi ufak işlerdir, ama uçmayı öğrenip yumurta kalmak çok zordur.“ Elçi Petrus onun için şöyle uyarır: „Öte yandan Rabbimiz ve Kurtarıcımız İsa Mesih’in lütfunda ve O’nu tanımakta ilerleyin“ (2. Petrus 3,18). İnanç „Tanrı Oğlu’nu tanımada birliğe, yetkinliğe, Mesih doluluğundaki olgunluk düzeyine“ (Efesliler 4,13) erişirsin ki, inancımız yaşantımız sağlam olsun. Tanrı’ya dönük yaşantı uygun bir besin ister: „Yeni doğmuş bebekler gibi, hilesiz sütü andıran Tanrı sözünü özleyin ki, bununla beslenip büyüyerek kurtuluşa erişesiniz“ (1. Petrus 2,2). İnanıcı büyümüş insanların da besine ihtiyacı vardır: „Katı yiyecek yetişkinler içindir“ (İbraniler 5,14). „Sütü“ ve „katı yiyeceği“ – ikisini de – İncil’de buluruz. İnancının büyümesini isteyenler ki, Tanrı bunu önerdi, İncil ve Tevrat’ı okumalıdır. Bunu yapan Tanrı’nın lütfünü görür. İncil’in birkaç kanıtı bize yardımcı olsun. *Martin Luther*: „İncil antika değil, modern de değil, o sonsuza dek geçerlidir.“ *Manfred Hausmann*: „Tanrı’nın sözü insanlar tarafından yazıldı, ama insanlar tarafından uydurulmadı.“ O kitapların kitabı olarak da tanımlanır. Onda bütün soğukkanlılıkla ve yanlış anlayamayacak şekilde insanlar hakkında onların görkemini ve mızımlılığının, iyilikseverliğinin ve alçaklığının, hülyalarının ve rezilliğinin gerçeği yazılıdır. O insanları idealleştirmedeği, gerçekçi ve gerçeğe uygun bir şekilde gördüğü için, onun mesajı güvenlidir. Sağlıklı bir şekilde inançta büyümek için dua ve diğer imanlılarla ilişki kaçınılmazdır.

2. İtaatkâr inanç: İsa Mesih’e olan inancımız kendisini O’nun sözlerine itaatkâr olmakla gösterir. İtaat kalpten inancın görünen meyvesidir. İncil: „İnsanlardan çok Tanrı’nın sözünü dinlemek gerek“ der. Bu itaatkârlık bizi her çeşit insan korkusundan kurtarıp, „Tanrı’nın çocuklarının görkemli Özgürlüğüne“ götürür (Romalılar 8,21). İnanç ve itaatkârlık birbirleri ile öyle bağılıdır ki, İsa Mesih itaatkârlığı İncil ve Tevrat içeriğini anlamak için şart olarak koyar: „İsa Mesih onlara, „Benim öğretim

benim değil, beni gönderenindir' diye karşılık verdi. Eğer bir kimse Tanrı'nın isteğini yerine getirmek istiyorsa, bu öğretinin Tanrı'dan mı olduğunu, yoksa kendiliğinden mi konuştuğumu bilecektir“ (Yuhanna 7,16-17). İtaatkâr olmaya hazır olmayanlar inanca hiç bir zaman ulaşamayacaklardır. *Dietrich Bonhoeffer* şöyle demişti: „Sadece itaatkâr olan inançlıdır ve inanan itaat eder.“ Eğer Tanrı'yı seviyoruz desek ve O'nun tekliflerini yerine getirmesek ve O'nun sözlerine güvenmesek, o zaman varlığımız yaşanan yalandır. Tanrı, O'na olan sevgimizi ve inancımızı O'nun sözüne itaatimiz ile kontrol eder: „Tanrı'yı sevmek O'nun buyruklarını yerine getirmek demektir. Onun buyrukları ağır değildir“ (1. Yuhanna 5,3). Örneğin „teistik evolüsyonizmde“ [G2] Tanrı'nın sözüne karşı itaatsizliği görürüz.

3. Deneme ve mücadelede inanç: İnançlı insanlar bu dünyada kendilerini adeta düşman ülkesinde bulurlar. Çevremiz düşünce ve eylemleriyle geniş ölçüde inançsızlar ortamıdır. Çünkü „Kurtar beni ya Rab, sadık kulun kalmadı“ (Mezmurlar 12,2) diye yazar. İnanç kendisini denemede korumak zorundadır: „Ayık ve uyanık olun. Düşmanınız İblis kükreyen aslan gibi yutacak birisini arayarak dolaşüyor. Dünyanın her yerindeki kardeşlerinizin de aynı acıları çektiğini bilerek imanda sarsılmadan İblis'e karşı direnin“ (1. Petrus 5,8-9). Deneme günah değildir. Denemeden başarıyla çıkanlar Rab'bin kendisini sevenlere vaat ettiği yaşam tacını alacaktır (Yakup 1,12).

Çocukluğumdan beri günebakanları çok severdim. Bir keresinde bahçemizin birkaç yerine günebakan tohumları ektiğimizde, yetişen filizler bir inanç benzetmesi gibi oldular. Onların birkaçı evin dibinde, çatının altında kuytu bir yerde gelişmişlerdi. Aniden büyüyerek ince sapları üç metreye kadar yükselmişti. Diğerleri ise kuytu yerden uzakta rüzgârın „saldırısına“ uğramışlardı. Buna rağmen sapları kalın ve damarları kuvvetliydi. Günün birinde bir fırtına gelince evin dibindeki ince saplı „evin kuytusunda korunmuş“ günebakanların sapları kırılıvermişti. Diğerleri ise fırtınanın saldırısına dayanmışlardı. Bunun gibi denemeye dayanan inanç sağlam ve sarsılmazdır.

Resim 16'da gösterilen „kötülüğün ateşli oklarını“ (Efesliler 6,16) iman kalkanı ile geri püskürtebiliriz, böylece etkisiz kalır. Pavlus şöyle tavsiye eder: „İman uğrunda sonsuz mücadeleyi sürdür“ (1. Timoteos 6,12). İdeolojiler birbirlerine saldırırlar, ama inanç başka türdür. O tanıklık ve hizmet ile bu dünyada ve insanlar önünde vuku bulur.

Braunschweig'da, *Richard Kriese'nin* İsa Mesih'e dönüşü çağrı toplantısında şehir merkezinde O'na tanıklık yürüyüşü yapılmıştı. 300 imanlının yürüyüşü Braunschweig kilisesinin önündeki Burgplatz deney meydanında sona ermişti. Oraya ulaştığımız zaman NPD Partisinin (Nazi yandaşları) ve Komünistlerin gösteri yürüyüşü ile karşı karşıya gelmiştik. Çok sayıda polisin orada olup kalkanları ile uzun bir zincir meydana getirmeleri sayesinde, birbirine düşman grupların kavgası önlenmişti. Atılan sloganlar ve ıslık çalmalar nefret yürüyüş gösterisi olduğunu gözler önüne seriyordu. Burgplatz'ın kilise tarafında imanlılar koro için sıraya girmişlerdi. Birçok kurtuluş şarkısı, Tanrı'nın sevgisi ve İsa Mesih'in affetme gücünü anlatan şarkılar söylenmişti. Anladık ki: yitikliğe giden bir dünyada iman mücadelesi ile İsa Mesih'in Sevindirici Haber'ine tanıklık edelim ve sunalım.

4. Zaferde inanç: Eğer zaferden bahsederseniz, galipten de söz etmeliyiz ki, O İsa Mesih'tir. Çarmıhtaki O'nun „Tamamlandı!“ sözü dünya durumunu temelden değiştirdi. Kötü güçler de yenildi. İsa Mesih'in dirilmesinden beri şu sözler geçer: „Ey ölüm, zaferin nerede? Ey ölüm, dikenin nerede?“ (1. Korintliler 15,55). „Bu çocuklar etten ve kandan oldukları için İsa, ölüm gücüne sahip olanı, yani İblis'i ölüm aracılığıyla etkisiz kılmak üzere onlarla aynı insan yapısını aldı“ (İbraniler 2,14). O andan itibaren: İsa Mesih'in ölümü ölümün ölümüdür. İsa'nın ölümden dirilmesi zaferin mührüdür. Neden? Avrupa tarihinden bir olayla bunu açıklayalım.

1815 yılında Müttefikler Waterloo'da (diğer adıyla Belle-Alliance'da) bütün Avrupa'yı zapteden *Napoleon'a* karşı zafer kazanmışlardı. Mareşal *Gneisenau* zafer hakkında özel bir mektup

yazmıştı. Zarfın üstüne de şu yazılmıştı: „Lütfen mühüre bakın!“ Bu mühür savaş akşamında ele geçen arabasında bulunmuş, *Napoleon’un* mührünün baskısı idi. Böylece mağlup *Napoleon* kendi çöküşünü mühürlemişti.

Ölüm karanlık güçlerin, yani şeytanın mührü idi. Mesih ölümü ve yegâne bir şekilde ölümden dirilmesi ile düşmanı (şeytanı) yendi. Güç işareti O’nun elindedir; ölüm ve cehennemin anahtarı O’nun elindedir. O’nun bu zaferine inancımız programlanmıştır. İnancımız Mesih’in diriliş zaferiyle öyle bağlantılıdır ki; Pavlus şöyle der: „Mesih dirilmemişse, bildirimiz de imanımız da boştur“ (1. Korintliler 15,14). O ise gerçekten dirildi ve bundan dolayı imanımız zaferin yanındadır. Birisi şöyle demişti: Eğer inancımız sağlıklı ise yenilemeyiz! Böyle içimizden gelmeyen, ama Tanrı’nın Oğlu’na bağlılıktan doğan zafer güvencesi hakkında elçi Yuhanna bize şöyle seslenir: „Çünkü Tanrı’dan doğmuş olan herkes dünyayı yener. Bize dünyaya karşı zafer kazandıran imanımızdır“ (1. Yuhanna 5,4).

5. Kesinlikte inanç: Her zaman sürekli kiliseye giden insanlara rastlıyorum. Hiç kimse ölmeden önce kurtulup kurtulmadığını bilemez diye iddia ediyorlar. Kiliselerin bile böyle öğretiyi temsil etmesi acınacak bir durumdur. İnsanlar, adamakıllı bir şekilde Tanrı’ya hoşnut edecek bir hayat sürmeye çabalasalar da, böyle bir öğretiye göre sonunda cehennemde kendilerini bulabileceklerini hesaba katmaları gereklidir. Her evli, kesinlikle evli olduğunu bilir. Herkes de hangi devletin vatandaşı olduğundan da emindir. Mantıklı düşünersek – en önemli soru, yani sonsuz kurtuluş hakkında – kesinliğin olmaması doğru olamaz. Gerçekten Tanrı bizim O’nun çocukları olduğumuza emin olmamıza çok önem verir. Onun için elçi Yuhanna şöyle yazar: „Tanrı Oğlu’nun adına iman eden sizlere, sonsuz yaşama sahip olduğunuzu bilesiniz diye bunları yazdım“ (1. Yuhanna 5,13). Yaşantımızda İsa Mesih’e gerçek dönüşü gerçekleştirdiysek, o zaman kesin bir kurtuluş garanti verildi. Onun için isabetli olarak: „Kendisinde Tanrı Oğlu bulunanda (sonsuz) yaşam vardır, kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayanda (sonsuz) yaşam yoktur“ (1. Yuhanna 5,12) diyebiliriz.

9. Sevindirici Haber'in diğer dinlerden ne farkı vardır?

Sevindirici Haber'in İncil'in bakış açısından diğer dinlerden dikkate değer farklarını burada topladık [G3, 84-85]:

1. Bütün dinlerde insanlar Tanrı'ya ulaşma çabası içindedirler, fakat O'nu arayan hiç kimse „Tanrı ile şahsi bir ilişki buldum, kalbim esenlikle dolu, günahlarım affedildi ve sonsuz yaşamı kazandığıma eminim“ diye gerçekten tanıklığını yapamaz. İsa Mesih'in Sevindirici Haber'inde ise Tanrı'nın kendisi insanlara yönelir. Günahın uçurumuna çarımihla köprü kurar ve bize kurtuluş hediye eder. Bunu kabul edenler: „Eminim ki, ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne yönetimler, ne şimdiki, ne gelecek zaman, ne güçler, ne yükseklik, ne derinlik, ne de yaratılmış başka bir şey bizi Rabbimiz İsa Mesih'te olan Tanrı sevgisinden ayırmaya yetecektir“ (Romalıları 8,38-39) diye tanıklık edebilir.

2. Eski Antlaşma'da Kurtarıcı Mesih hakkında kehanetlerin hepsi kelimesi kelimesine (örneğin: Yaratılış 3,15; Çölde Sayım 24,17; Yeşaya 11,1-2; Yeşaya 7,14) gerçekleşti. Hiç bir dinde böyle kehanet bildirileri ve gerçekleşmeleri yoktur.

3. Tanrı bütün dinleri putperestlik ve büyücülük (1. Korintliler 6,9-10; Galatyalılar 5,19-21; Vahiy 21,8) olarak yargıladı. Böyle şeylere hizmet edenler Tanrı'nın hükmünü giymişlerdir: „Aldanan yürekleri onları saptırıyor. Canlarını kurtaramaz“ (Yeşaya 44,20). Tanrı sadece İsa Mesih'e Kurtarıcı olarak yetki vermiştir: „Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum, O'nu dinleyin!“ (Matta 17,5). İsa Mesih doğarken bir melek şöyle söylemişti: „Bugün size Davut'un kentinde bir Kurtarıcı doğdu“ (Luka 2,11).

4. Tanrı İsa Mesih'in kurban olmasını ölüp dirilmesi ile tasdik etti (Romalıları 4,24-25). Hiç bir daha ölmek için mezarını canlı olarak terk eden bir tek İsa Mesih idi: „Diri olanı neden ölü-

ler arasında arıyorsunuz? O burada yok, dirildi!“ (Luka 24,5-6). Bütün din kurucuları öldüler ve hâlâ da ölüler.

5. Dinlerin hepsinde, insanlar kendi eylemleri ile kendilerini kurtarmaya uğraşırlar. Sevindirici Haber ise Tanrı'nın eylemidir. Golgota'daki Tanrı'nın kurtuluş eylemine hiç bir insan katkıda bulunamaz. Bir bedel karşılığı satın alındık (1. Korintliler 6,20). Dinler, Sevindirici Haber'e karşı insanların eyleminin Tanrı'nın eylemine karşı nasılsa, öyle davranırlar.

6. Hiç bir dinde Tanrı gökleri terk edip insanları kurtarmaya gelmez. İsa Mesih'te Tanrı insan oldu: „Söz insan olup aramızda yaşadı. O'nun yüceliğini – Baba'dan gelen, lütuf ve gerçekle dolu biricik Oğul'un yüceliğini – gördük“ (Yuhanna 1,14).

7. Dinler insanları Tanrı'nın katına kapıları kapatırlar (Vahiy 21,8). Öte yandan: „Sevindirici Haber iman eden herkesin kurtuluşu için Tanrı gücüdür“ (Romalılar 1,16).

10. Sevindirici Haber'siz insanlar: Kurtarıldı yada yitirildi?

Önceki bölümde açıklamalar gösteriyor ki, Sevindirici Haber'i duyup da kabul edenler için kurtuluş vardır. Onu kabul etmeyenler için de durum bellidir, çünkü Tanrı'nın sözü yitik ve kurtulanları birbirinden ayıran keskin bir kılıç gibidir. Bizi merak ettiren bir soru daha vardır: Sevindirici Haber'i hiç duymamış olup da, kendi dinlerinin yolundan gidenlere (tanımlama **D1** bölüm 4,2) ne olacak?

Eğer Tanrı'nın sözünden yoksun olan uluslar için ümit varsa, o sözler İncil ve Tevrat'ta bulunmalıdır. Çünkü „Tanrı, kulu peygamberlere sırrını açmadıkça bir şey yapmaz“ (Amos 3,7). Bir sürü temeli İncil ve Tevrat'a dayanmayan kurtuluş öğretilerinin olduğunu görüyoruz. Bunlar bölüm 5'den 8'e kadar yeterince açıkladığımız yolu da aşarlar. Eğer Tanrı diğer yolları da göstermiş olsaydı, insanları başka yolla teselli etmekle ve yapmadığımız misyonerliğin yükü omuzlarımızda hafif olduğu için sevi-nebilirdik. Sonuç olarak arasıra söylenen diğer kurtuluş olasılıklarını kontrol edip İncil ve Tevrat'la ne kadar bağdaştığını veya insanların uydurduğu öğelerin olup olmadığı tespit edilmelidir.

10.1 Ölüler diyarında bildiri: Ondan sonra bir şans?

Ölüler diyarında Sevindirici Haber'in bildirisi olacağı çok yaygın bir kanısı vardır. Buna göre insanlar son bir karar verme olanağına sahip olur ki, onlar Sevindirici Haber'i yaşamında duymamış veya kabul etmemişlerdi. Rahip *Johann Blumhardt* kilisenin bir odasında ölümlere vaaz verdiği söylenir. Böyle öğretilerin ispatı olarak Yeni Antlaşma'daki iki bölüm gösterilir: Efesliler 4,8-10 ve 1. Petrus 3,18-20. Bu ağır bölümleri açıklamaya çalışırsak, izah sınırlarımızı aşabilir. İlgi duyan okuyuculara kitabın sonunda sıralanan kaynakları okumalarını tavsiye ederiz. Burada İbraniler 9,27 ayetinin temel sözünü belirtmek istiyoruz: „İnsanın bir kere ölmesi ve sonra da yargılanması kaçınıl-

maz olduğu gibi, Mesih de birçoklarının günahlarını yüklenmek için bir kez kurban edildi.“ Sevindirici Haber’in ölüler diyarında bildirisi İncil’in hiç bir yerinde yoktur.

10.2 Genel af: İstisnasız kurtuluş?

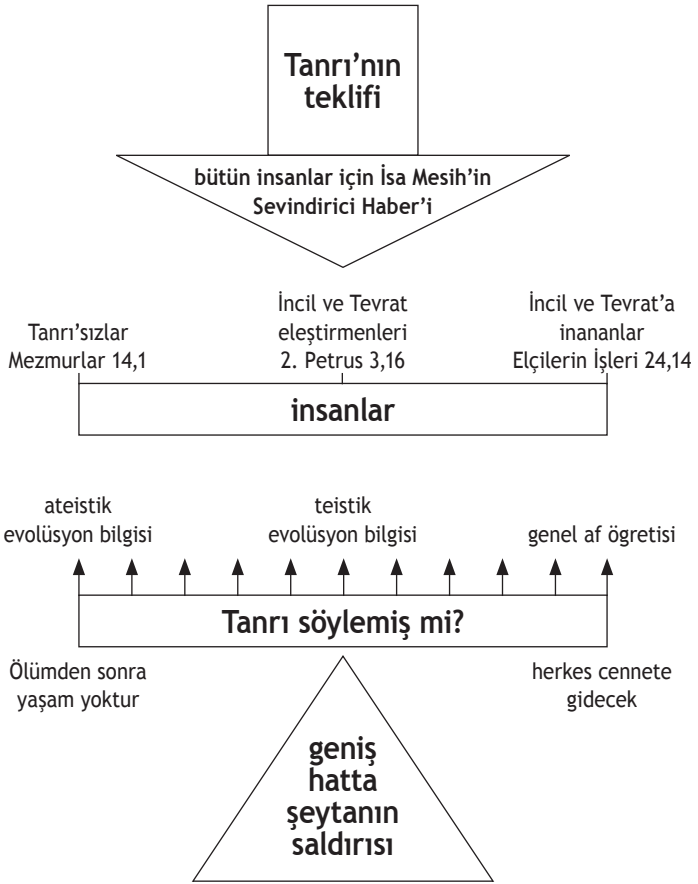
Genel af öğretisi bütün insanların cennette huzura kavuşacağını ileri sürer. İsa Mesih geniş yolun cehennem azabına götürdüğüünü söylerken, ona karşı genel af öğretisi de insanların her yolu sonsuz yaşama, yani cennete götürdüğü ve hatta Tanrı’ya karşı tutumun hiç bir sonucuna katlanmak zorunda olmadıkları ileri sürer. İsa Jahuda hakkında şunu demişti: „O adam hiç doğmamış olsaydı, kendisi için daha iyi olurdu“ (Matta 26,24). Rab’biz Mesih, Yahuda’nın cennete gideceğı belli olsaydı bize söyler miydi? İsbetli bir tercümede ihanet eden Yahuda hakkında: „O adam hiç doğmamış olsaydı, kendisi için iyi olurdu“ diyor. Ama genel afcılar O’nun sözlerini şöyle tercüme ediyorlar: „O adam (yani Yahuda) doğmasaydı, Kendisi (yani İsa Mesih) için iyi olurdu.“ Burada bir tek harfin büyük yazılması (Kendisi) ile sözün anlamı tamamen tersine çevrilmiştir. Elçi Yuhanna ise açıkça şuna tanıklık eder: „Oğul’a iman edenin sonsuz yaşamı vardır. Ama Oğul’un sözünü dinlemeyen yaşamı görmeyecektir. Tanrı’nın gazabı böylesinin üzerinde kalır“ (Yuhanna 3,36). Rab İsa Mesih hep iki sonsuz yerden bahseder, ama cennete davet edip (örneğin Matta 7,13-14; Luka 13,24; Luka 14-16-24 ayetlerinde) cehennemden müthiş şekilde uyarır (örneğin Matta 5,29-30; Matta 7,21-23; Matta 10,28; Matta 18,8, Markos 9,47-48, Luka 16,19-31 ayetleri).

Genel af öğretisinin temsilcileri insancıl argümanları ile bir ömür boyu günah işleyenleri sonsuzluğa dek cehennem azabında tutmak haksızlık olduğunu ileri sürerler. Hiç kimse Tanrı’ya karşı gelemmez (Romalılar 9,20). Sadece Tanrı günahımızın O’nun gözünde ne kadar ağır olduğunu söyleyebilir. René Pache bu konuda şunu der [P1]: „Adem’in ilk günahı ve İsa Mesih’in çarmıhı, ikisi de zaman bakımından sınırlı olay olmalarına rağmen, insanlık için sonsuz etkileri vardır.“

Genel af öğretisinin anlam sisteminde sonsuzluk kavramının belli bir zaman süreci olarak anlamını değiştirmek çok önemli bir rol oynar. Yeni Antlaşma'nın orijinal yazısında „sonsuz“ sıfatı için „aionios“ (veya „aidios“) kelimesi kullanılmıştır. Yeni Antlaşma'da bu sözlerin belirli bir zaman süreci için kullanılabilirliği hakkında anlam bağlantısı vardır (Örneğin Luka 1,70), ama genel olarak sonsuz bir süre anlamındadır. *René Pache* [P1] „sonsuz“ sıfatının 64 kez cennet için kullanılmış olduğunu (örneğin sonsuz Tanrı, sonsuz Tanrı'nın Katı, sonsuz yaşam, sonsuz görkem), ve 7 kez de aynı kelimenin cehennem hakkında (örneğin sonsuz ateş, sonsuz ıstırap) kullanılmış olduğunu tespit etmiştir. Matta 25,46 ayetinde ise İsa Mesih aynı sıfatı hem cennet, (*sonsuz yaşam*) hem de cehennem (*sonsuz ıstırap*) için kullanılarak iki durumda da sonsuz sürecin birbirine denkliğine işaret eder. Genel af öğretisi cehennemde sonsuzluğu belli bir zaman süreci içinde ceza olarak kısaltır ki, bu da sonsuzluk konusunda belli bir zaman sürecini seçtikleri içindir. Bunun gibi öğretilerle İncil ve Tevrat'ı açıklamaktan kaçınmanız tavsiye olunur.

Genel af öğretisi insanları yanlış bir güvenceye sürükler ki, böylece herkes – hangi inançtan olursa olsun – sonunda kurtulacaklarını sanarlar. Bu öğreti Hıristiyanları İsa Mesih'e tanıklık ödevinden uzaklaştırarak Mesih'e çağırıyor ve misyonerliği gereksiz kurban olarak kıymetten düşürür. Bunun yanında insanların sonsuz yaşam perspektifi hakkında ciddi bir konuyu hiçe saymış olur. İncil kıyamet günündeki mahkeme kararının kesin, geri alınamaz ve sonsuza dek olduğunu bildirir. Bir „çok geç!“ vardır. Tanrı İsrail kralı Saul'u itaatsizliği yüzünden reddetmişti (1. Samuel 15,23). Bu karardan Tanrı Saul'un af dilemesine rağmen, geri dönmedi (1. Samuel 15,24-26).

Ayartmalar: Resim 16 şeytanın kurnazlığını gözler önüne serer ki, o şeytan yalancının babasıdır, başlangıçtan beri yalancı, düşman, aslan böğürmesi gibi dolanıp yutmak istediğini arayandır (1. Petrus 5,8). Şeytanın temel ayartma prensibi „Tanrı gerçekten dedi mi?“ (Yaratılış 3,1) ilk günahın beri hiç değişmedi, ama onun saldırısı her şahsa göre ayarlandı. İsa Mesih'i de şeytan ayart-

Resim 16: İnsanların Tanrı'sızlıktan İncil ve Tevrat'a inancına kadar durumu. Herkese kurtarıcı Sevindirici Haber teklif ediliyor ve herkes şeytana uyma çabası içinde „Tanrı bunu söylemiş mi?“ İnsanlar karar verme özgürlüğüne sahiptir.

maya çalıştı. O'na Tanrı'nın Oğlu olarak yetkisine meydan okumakla ayartmaya kalkıştı. „Eğer Tanrı'nın Oğlu'ysan, söyle şu taşlar ekme olsun“ (Matta 4,3+6). Şeytanın kurnaz ayartmasına sadece İsa Mesih Tanrı'nın sözüne sınımsız sarılmakla direndi: „O (Tanrı'nın Kitabı'nda) yazılı!“ Aynı şekilde şeytanın herkes için özel bir ayartma metodu vardır:

- İmanlıları dindarlık ve bin bir çeşit yobazlıkla fiziksel ve dini yönden insan vücudunu hedef alarak ayartır.
- İnanmayanları cehenneme götüren yollarında avutmak ve özendirmekle ayartır.
- Tanrı sözünden yoksun olan milletleri putperestliklerini desteklemekle ayartır.
- Ateistlerin Tanrı'sız dünyasını onların öğretilerini güçlendirmekle ayartır.(örneğin varoluşçuluk, nihilizm(hiççilik) doğal filozofiler, evolüsyon öğretisi).

İncil'e inananların İncil'ini şeytan ellerinden alamadığı için taktik de başkadır: Bütün İncil ve Tevrat geçerlidir, ama şeytan sözlerin anlamını değiştirmeyi ve hatta aksine çevirmesini çok iyi bilir. İlk günahta bu prensip açıkça görülür. Şeytan hiç bir zaman Tanrı'nın sözlerini aynen veya doğru olarak tekrar etmez. Tanrı insanlara bütün yaratıklar (Yaratılış 1,28-30) için – Aden bahçesindeki (Yaratılış 2,16) ağaçlar da dahil – otorite vermişti. Sadece bir tek ağaç, yani iyilik ve kötülüğün bilinci ağacı (Yaratılış 2,17), bu otoritenin dışındaydı. Şeytan ise Tanrı'nın sözünü değiştirerek tam tersine çevrilmiş bir soru yaptı: „Tanrı gerçekten, ‚bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin‘ dedi mi?“ (Yaratılış 3,1). Şeytan harika bir eleştiricidir. Bunun gibi etkilere karşı uyanık olmak gerekir. *Schirrmacher* şöyle vurgulamıştı [S5, 126]: „Eğer Hıristiyanlar İncil ve Tevrat'a karşı olan tutumlarının kurtuluşları için önemli olmadığı kanısında iseler, o zaman kurtuluşlarının İncil'de açıklandığının ve Tanrı'nın sözünün kurtuluş ve mahvoluşumuz için hâkimimiz olduğunun farkına varmadılar. İncil ve Tevrat eleştirisi majesteye hakarettir. Burada ister direkt derinlemesine tartma, ister pratik olarak ona karşı davranma veya dindar metotlarla İncil ve Tevrat'a ilaveler,

değişik yorumlamalar ve kontrol altına almak, ne olursa olsun, bunlar aynı hakaret sınıfındandır. İncil ve Tevrat eleştirisi hoş görülür suç değildir.

İncil ve Tevrat eleştiricilerinin ellerinden şeytan çoktan Kut-sal Kitap'ın bir kısmını veya tamamen hepsini aldı. Onlar kendi teorilerine Tanrı'nın sözünden daha çok güvenirler. Kendi kendilerine vekâlet vererek oradaki sözleri düzeltir, eleştirir, efsaneliğinden uzaklaştırıp anlamsızlaştırırlar. Böylece Tanrı'ya itaat-sizler (1. Samuel 15,23). Onların fikir dünyasına örneğin *teis-tik evölüsyon* öğretisi de aittir [G2]. Bu öğretiye göre insanlar atalarını hayvanlar arasında aramalıdırlar. Ölümü de günahın bedeli olarak kabul etmezler, aksine insanların ileri gelişmesi için gerekli bir evölüsyon faktörü olarak görürler. Kendi tarihsel eleştirici metotları ile İncil ve Tevrat'a uygun bir bağlantıyı kurdukları kanısındalar. Oradaki bütün temel olayları ki, bunu Kut-sal Kitap gerçek olarak bildirir, efsane sınıfına sokarlar, örneğin Adem'in ilk günah işlemesini, Yunus'un balığın karnında oluşunu veya İsa Mesih'in dirilmesini de.

Tanrı'yı inkâr edenler için şeytan İncil ve Tevrat'ı önemsiz bir kitap yaptı. Ona edebiyat açısından belli bir değer payı biçseler de, Tanrı'nın gücünü reddederler. Böylece evölüsyon teorisini kabul ederek bizi ilgilendiren nereden gelip nereye gideceğimiz, hayatın ve dünyanın anlamı ve amacını içeren bütün soruları yanıtlamış olduklarını sanırlar. *Pavlus* ise şöyle der: „Tanrı'nın görünümü olan Mesih'in yüceliği ile ilgili Sevindirici Haber'in ışığı imansızların üzerine doğmasını diye bu çağın ilahı (şeytan) zihinlerini kör etmiştir“ (2. Korintliler 4,4).

İsa Mesih'i bilmeyen, **Tanrı'nın sözünden yoksun milletlere** ise şeytan bin bir din sunar. Onları cinlere inanca, putperestliğe öyle bağlar ki, böylece „cinlere, altın, gümüş, demir, taş ve tah-tadan ne görebilen ve işitebilen, ne de gidebilen putlara taparlar“ (Vahiy 9,20).

10.3 Tanrı'nın merhameti: Sınırsız kavram?

İsa Mesih'i – kendi suçu olmadan – tanımayan ve hakkında çok az ve yanlış şeyleri duyanlar çoktur. Ondan ötürü birçok insan neden Tanrı Sevindirici Haber'in menzili içinde olmayan insanları mahveder diye sorarlar. Argümanları budur, ama O'nun adını hiç duymayanlara kapı her zaman kapalı kalmaz. Tanrı'nın merhameti Sevindirici Haber'in ulaştığı yere kadar ulaşmalıdır.

Misyoner *G.D. Ladds* bu konuda şu yanıtı verir [S1]: „Hayır, kapıyı İsa Mesih'in adını duymayan milyonlarca insana şiddetle kapatmıyoruz ... Sadece çarmıh ve Mesih'in dirilişi bizi kurtarmaya gücü olduğunu vurguluyoruz. Diğer dinlerin kurtarıcı gerçekten mahrum olduklarını da vurguluyoruz. Sevindirici Haber'i hiç duymayan, ama Tanrı'ya yönelerek sonsuz yaşama çabalayan insan kalpleri kurtarılabilir.“ *Ladds* Tanrı'nın böylelerine de İsa Mesih sayesinde kurtuluşu uygun bulduğunu mümkün kılar. Kaç kişiye olduğu belli değildir.

Sözünü ettiğimiz son fikir açıkça – daha önceki genel af öğretisine karşın – Kutsal Kitap'ta ipucu verir. Tanrı'nın merhameti sınırsız menzile sahiptir (Mezmurlar 108,5). Bu demektir ki, biz istersek hem aya giden füzede, hem de 1000 metre derinlikte maden ocağında Tanrı'ya dönebiliriz, ama O'nu reddeden için geçerli değildir (İbraniler 10,29-31). İsa Mesih yoluyla Tanrı'nın şifalı merhameti şahıs olarak görmüştür (Titus 2,11) ve O'nda merhamet menzili en yüksek ölçüye ulaşmıştır: „Kendisinde Tanrı Oğlu bulunanda yaşam vardır, kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayanda yaşam yoktur“ (1. Yuhanna 5,12). Eğer Tanrı'nın İncil'deki ayar işaretini değiştirsek, O'nu yalancı yapmış oluruz (1. Yuhanna 5,10).

Özet: Kendiliğimizden Tanrı'nın merhametini sınırlayamayız ve sınırlamak istememeliyiz. Tanrı'nın merhameti tahmin ettiğimizden daha uzak yerlere kadar ulaşır, ama Kutsal Kitap'ın tanıklığından ileri gidemez, çünkü Tanrı'nın sözü hem kıyamette yargılama gününde, hem de merhamette ebedidir.

10.4 Diğer dinlere inananların mahkemesi: Yargının ölçekleri

Tanrı'nın sözünü bilmeyen, Sevindirici Haber'den habersiz milletler *resim 8'e* göre Tanrı'nın varlığından haberdar eden üç kaynağa sahiptirler: **Yaratıklar** (Romalılar, 1,20), **vicdanları** (Romalılar 2,15) ve **sonsuzluğun sezgisi** (Vaiz 3,11). Yaratıklar Tanrı'nın varlığına tanıklık ederler. Vicdanları ise Tanrı'nın onlara hediye ettiği içten gelen sestir ki, bize şu doğru ve şu yanlış der. İnsanlar doğru olmayan şeyleri yaptıklarında vicdanları onlara suç ve kendilerini yargılama duygusunu verir. Don Richardson'un „Ewigkeit in ihren Herzen (Kalplerinde Sonsuzluk) adlı kitabında [R1] dünyanın bütün milletleri ölümden sonra sonsuz bir yaşam olduğundan haberleri vardır. Tanrı kendisini O'nun sözünü bilmeyen milletleri taniksiz bırakmadı (Elçilerin İşleri 14,17). Vicdanın uyarısına karşı davranmak günahıdır. İnatla günah işleyen vicdanını köreltir. Öyle devam edilirse günün birinde vicdan tamamen ölü gibi reaksiyon göstermez. Bunun gibi sürekli alışkanlıktan ötürü yalan söyleyen insanlar vardır ki, yalan söylediklerinin farkında bile değildirlir.

Tanrı'nın sözünden yoksun olan milletler vicdanlarına göre mi yaşıyorlar? Romalı şair *Q. H. F. Horaz* (M.Ö. 65–2) şuna tanıklık etmişti: „İyi yolu görüyorum ama, kötüsünden gidiyorum.“ Çin'de misyonerlik yapan ünlü *Hudson Taylor* (1832–1905) yıllar boyu Tanrı'nın sözünden bihaber Çinlilerle ilişkisinde kendi vicdanına göre hareket ettiğini iddia eden hiç bir Çinliye rastlamadığını söylemişti. Bu durumu elçi Pavlus şöyle tanımlar:

- Hepsi günahın denetimi altında.
- Doğru kimse yok.
- Anlayan kimse yok.
- Tanrı'yı arayan yok.
- Hepsi saptı.
- Tümü yararsız oldu.
- İyilik eden yok, tek kişi bile.
- Tanrı korkusu yok onlarda.

Tanrı sözünden yoksun milletler de diğer milletler gibi içlerindeki Tanrı'nın varlığı hakkında sezgiye uygun olarak davranmazlar. Tanrı'nın var olduğunu algılamak ve vicdanımız bizi bütün eylemlerimizden sorumlu tutar. İncil ve Tevrat'ta açıklanan Tanrı'nın insanları yargısı için seçtiği ölçekleri inceleyelim. İlk temel kural ise: „Tanrı kesinlikle kötülük etmez, Her Şeye Gücü Yeten adaleti saptırmaz“ (Eyüp 34,12).

Kavramanın ölçğine uygun şekilde: Tanrı'ya; İsa Mesih'e dönüş yapmayan milletlerin sorumluluğu Sevindirici Haber'in ışığında olan milletlerden daha az olduğunu bilmemiz gerekir. Sevindirici Haber'i duyanların Tanrı önünde bambaşka statüsü vardır ki, onlar kurtuluş şansını tanımışlardı. Kabul etmedikleri için de, onların hükmü ağır olacaktır. Rab Luka 12,48 ayetinde şöyle der: „Kime çok şey emanet edilmişse, kendisinden daha fazlası istenecektir.“ İsa Mesih böylece farklı derecede yargılanacaklarını söyler. Pavlus da „Tanrı'nın buyruklarını bilip de günah işleyenlerle“ „Tanrı'nın buyruğunu bilmeyenlerin“ işlediği günah arasında fark olduğunu gösterir. Tanrı insanların otoritesine bakmadan yargılayacağı için cezalarını hafifletici nedenleri de göz önünde tutacaktır.

Eylemlere göre: Tanrı herkesin yaptığı eylemi bildiği için „herkese yaptıklarının karşılığını verecektir“ (Romalılar 2,6). Eylemler hem yapılanlar (Matta 25,34-40) hem de yapılmayan eylemlerdir (Matt 25,41-46). Bütün insanların eylemleri Tanrı'nın kitabında yazılıdır ve böylece Yargı gününde O'na inmayanların hükmünün temelini oluşturur (Vahiy 20,12-13).

Otorite, şan ve şerefe bakmadan: Biz insanlar birbirimizi bir sürü ölçeklere göre değerlendiririz: soyuna, eğitimine, giyimkuşamına, şan-şerefine, unvanına, onuruna, mal-mülküne, şöhretine, milliyetine ve hatta hangi kiliseden olduğuna göre de. Bütün bu saydığımız kriterler Tanrı için geçerli değildir. O'nun „şan ve şerefe“ bakmayan bir prensibi vardır“ (1. Petrus 1,17; Romalılar 2,11; Elçilerin İşleri 10,34).

Adaletli: Tanrı adaletli bir hâkimdir (2. Timoteos 4,8). Vahiy 16,7 ayetinde ise şunu okuyabiliriz: „Evet, Her Şeye Gücü Yeten Rab yargıların doğru ve adildir.“

Günlük olayların çoğunda insanlar iki gruba ayrılır. Küçük bir liste bunu anlamamıza yardımcı olsun:

Tren:	Sigara içenler ve içmeyenler
Yüzme havuzu:	Yüzme bilenler ve bilmeyenler
Spor:	Galipler ve mağluplar
Çalışanlar:	İşçiler ve işverenler
Doktor:	Sağlamlar ve hastalar
Halk istatistiği:	Erkekler ve kadınlar
Trafik polisi:	Ehliyetliler ve ehliyetsizler

Tanrı'nın Yargılama Gününde de insanlar iki gruba ayrılacaktır, ama bu kategoriler yukarıdaki gibi değildir.

İyi ve kötüler – ikisi arasında başka bir şeysiz

İşık ve karanlık – alacakaranlıksız

Kurtulmuş ve mahvolmuşlar – yarı yarıya kurtulmuşsuz

Tanrı'nın çocukları ve şeytanın çocukları – ikisinden bağımsız

Affedilen ve affedilmeyen günahkârlar – ara basamaksız

Cennetin mirasçıları ve cehennemde mahvolanlar – Arafatsız (cennet ve cehennem arasındaki yer olmadan)

Adaletli ve adaletsizler – ikisi arasında orta adaletli olmadan

Lütuflu ve lanetliler – yarım lütuflu olmadan

İrlanda'lı yazar *C.S. Lewis* [L3,64] sonuçta Yargı Gününü bir formül olarak şöyle anlattı: „Sonuçta iki çeşit insan vardır: birincisi Tanrı'ya: ‚İstedğin olsun‘ diyenler, ikincisi de Tanrı'nın onlara ‚İstedğin olsun!‘ diyenlerdir.“ İncil sonsuz kalacağımız yer hakkında kesin ikiye bölünmüş olarak açıklamasına rağmen, kurtarılanlar ve mahvolanlar arasında kademe farkı vardır.

Kurtarılanlar: İsa Mesih cennetin küçükleri ve büyüklerinden söz eder (Matta 5,19). Bir kısmı kurtarılacak, ama „ateşten geç-

miş gibi olacaklar“ (1. Korintliler 3,15). Çünkü hayatları, kurtulmuş olmalarına rağmen, Tanrı gözünde boş ve verimsiz kalmıştır. Kurumlulukları ve dışarıya karşı takındıkları tavırlar („tahta, kuru ot, saman“) arıtan Yargı Gününün ateşinde varlığını koruyamazdı. Tanrı'nın gözünde yaptıkları değersizdi. Diğerleri için ise şu geçerlidir: „Bilgeler gök kubbe gibi, birçoklarını doğruluğa döndürenler yıldızlar gibi sonsuza dek parlayacaklar“ (Daniel 12,3). „Ekenle sulayanın değeri birdir. Her biri kendi emeğinin karşılığını alacaktır“ (1. Korintliler 3,8; 1. Korintliler 3,14; Vahiy 2,10; Vahiy 3,21). Bu durum emanet edilen paraların benzetmesiyle açıklanır (Luka 19,11-28). Tanrı Katında „göremek“ farklı olmasına rağmen „kurtuluş“ (günahları affedilmiş olmak) herkes için aynıdır. Bu durumu Rab İsa Mesih bağda çalışan işçilerin benzetmesi ile açıklamıştır (Matta 20,1-15).

Mahvolanlar: Bu felakette de kademeler vardır. Rab İsa Mesih Horazin ve Beytsayda şehirlerinde kendisini özellikle Tanrı'nın Oğlu olarak tanıtmaya rağmen, insanlar O'na dönmemişlerdi. Böylece onlara Yargı Günü hakkında vaaz vermişti. Diğer insanlara nazaran Tanrı'ya çağrışı duyanları daha ağır bir hüküm bekler: „Sizlere yapılan mucizeler Sur ve Sayda'da yapılmış olsaydı, çoktan çul kuşanıp kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. Size şunu söyleyeyim, Yargı Gününde sizin haliniz Sur ve Sayda'nın halinden beter olacaktır“ (Matta 11,21-22). Sodomlular da Kapernaumlulara karşın başka bir sonuçla yargılanacaklardır. Daima kendini haklı çıkaranlar ve ikiyüzlü kâhinler daha ağır bir hüküm giyeceklerdir (Matta 23,13-33). Bir seri katilin hükmü ile İsa Mesih'e değer vermeyen „normal vatandaşın“ hükmü de farklı olacaktır. Sevindirici Haber'i duyup da kabul etmeyenler ile onu hiç duymamış olanların durumu da aynı olmayacaktır.

10.5 Tanrı'nın sözünden yoksun milletler mahvolurlarsa: hangi nedenden?

Sevindirici Haber'i duyup da Tanrı'ya dönmeyenler, mahvolacaklardır. Onu kabul etmeyenler hâlâ diğer insanlarla (doğal insan) aynı seviyededirler:

- Suç ve günahlarından ötürü ölü, gazap çocukları, umutsuz ve Tanrı'sız (Efesliler 2,1+3+12)
- „Şeytanin yönetimi“ altında (Elçilerin İşleri 26,18)
- Karanlıkta yaşayan (Elçilerin İşleri 26,18)
- Afsız (Elçilerin İşleri 26,18)
- Mirassız (Efesliler 5,5)
- „O'na iman eden yargılanmaz, O'na iman etmeyen çoktan yargılanmıştır“ (Yuhanna 3,18).

Bu sözleri Tanrı'nın sözünü bilmeyen milletler hakkında görmezlikten gelemeyiz. Onlar mahvolacaklar mı?

- Eğer yanlış bir ülkede doğduysalar?
- Eğer Sevindirici Haber'i hiç duymadıysalar?
- Eğer İsa Mesih için karar verme şansını bulamadıysalar?
- Eğer bilmedikleri bir mesajı kabul etmedikleri için?

Bunun yanıtı HAYIR! Misyoner *J.O. Sanders* İncil'e dayanan bir yanıt verir [S1,63]: „Eğer Tanrı'nın sözünden yoksun milletler mahvolurlarsa, o zaman diğer insanların mahvolmasına neden olanlardan dolayı mahvolurlar, çünkü hepsi günahkâr olduğu için. Bütün insanlar günahkâr bir özyapı ile doğdular. „Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kalır“ (Romalılar 3,23). İnsanlar „doğuştan“², ister Tanrı'nın

2 Yeni Antlaşma insanları üç gruba ayırır:

1. psychikos (Yunanca): Aklının hakim olduğu, yani aklını, ruhunu kullanan fiziksel insan olup Tanrı'nın ruhunu kavramayan kişi (Yakup 3,15; 1. Korintliler 2,4). Öyle insan dünyasal arzuları ile Tanrı'sız yaşar. Yeniden doğuşu yaşamadı ve kurtuluşa ulaşamadı. Böyle yaşam zincirinde Adem ve Havva'dan beri bütün insanlar yaşar. Bunun gibi doğal insan gerçi okumuş, şirin, kibar, güzel konuşan ve yardımsever olabilir, ama İncil ve Tevrat'ın içindeki sözler ona gizli kalır, yani kavrayamaz.

sözünden yoksun balta girmemiş ormanda yaşasınlar, isterse yüksek teknikli uygarlığın ortasında, yaşayan Tanrı'yı aramaz, kutsallığını ve ışığını sormazlar. Düşünceleri sadece: „Tanrı'ya ,benden uzak dur‘ derler, ,Yolunu öğrenmek istemiyoruz!“ (Eyüp 21,14).“ Böylece insanlar kendi kafalarına göre put yaratırlar – *Goethe'nin* „Prometheus“ adlı eserinde izah ettiği gibi. O dinlerin yolunda kendi istek ve düşüncesine göre gider. Bu konuda Eski Antlaşma'da şu yazılıdır: „Öyle yol var ki, insana düz gibi görünür, ama sonu ölümdür.“ (Süleyman'ın Özdeyişleri 14,12). *R. E. Speer* şunu söylemişti [S1]: „İnsanlar Sevindirici Haber'i duymadıkları için acınacak durumda değil, insan oldukları için. İnsanlar Sevindirici Haber'i duymadıkları için günahkâr değildirler. Sevindirici Haber'i duysalardı ve kabul etselerdi, kurtarılırlardı.

Misyoner ve en çok satılan „Glühende Retterliebe“ adlı kitabın yazarı *Oswald Smith* şöyle yazar [S6,109]: „Tanrı'nın sözlerinden yoksun milletler Sevindirici Haber'i duymadıkları sürece mahvolmasalardı, o zaman onları bilgisizliğin karanlığında bırakmak daha iyi olurdu. Sadece İsa Mesih'i bütün bilinç ve isteği ile reddedenler mahvolacaksa, o zaman onlara hiç bir zaman Sevindirici Haber'i vermeyelim. Onları bilgisizliğin içinde bırakmak, lanet hükmünü getirmekten daha iyidir. Ama İncil insanların İsa Mesih'siz mahvolacaklarını ve **tek** ümit ve kurtuluşları sadece Sevindirici Haber'de olduğunu öğretir. Her durumda Sevindirici Haber'i duymamış olanlara bildirmek doğrudur. Çünkü İsa Mesih şöyle demişti: „Gidin, bütün ulusları öğrencim olarak yetiştirin“ (Matta 28,19-20).

2. pneumatikos (Yunanca): Bu yeniden doğuşla yenilenmiş doğal insandır. Ruhsal insandır ki, Kutsal Ruh'la doludur ve Tanrı ile yakın ilişki içinde yaşar (Efesliler 5,18-20). O „İsa Mesih sayesinde“ yeni bir yaratıktır, sonsuz yaşamın mirasçısı (1. Yuhanna 5,12) İncil ve Tevrat'ın ruhsal boyutunu anlar (1. Korintliler, 2,15-16). Tanrı'nın sözlerine de susamıştır.

3. sarkios (Yunanca): O etsel insandır, yani imanı sayesinde yenilenmiş insan olsa da, „etin isteklerine göre“ davranır (Galatyalılar 3,3). O Mesih'de küçük çocuk olarak kalır (1. Korintliler 3,1-4) ki, sadece basit gerçekleri („süt“) alabilir.

10.6 İsa Mesih doğmadan önce insanlar: Çok erken mi yaşadılar?

Yeni Antlaşma kesin ve açıkça İsa Mesih'siz kurtuluş olmadığını söylediği için, birçok insan şu soruyu sorarlar: Eski Antlaşma yıllarında, yani İsa Mesih'in doğumundan önce yaşayanlara ne olacak? Çok erken mi yaşadılar, yoksa Mesih kurtarıcı olarak dünyaya çok geç mi geldi? Burada da yukarıdaki bölümdeki gibi aynı neden geçerlidir: Hiç kimse, çok erken yaşadıkları için mahvolmadı, sadece günahlarından ötürü Tanrı'nın onlara bildirdiği sözüne ve vicdanlarına itaatsiz oldukları içindir.

Nuh'un çağdaşları tufanda kötülüklerinden dolayı yok oldular. Tanrı'nın çağrısına uymamışlardı: „Ruhum insanda sonsuza dek kalmayacak, çünkü o ölümlüdür“ (Yaratılış 6,3). Sodom ve Gomora hakkında Tanrı „Günahları çok ağır!“ (Yaratılış 18,20) der ve onların yıkımının sebebi de günahlarıydı. Aynı şekilde Tanrı af dileyenleri O'nun sözünden yoksun Ninovalılar gibi kurtarır (Yunus 3,5-10). Eski Antlaşma zamanında, İsa Mesih Golgota'da kurtuluşa yetkisini almadan önce kurtuluş temeli ne idi? Tanrı'nın kurtuluş hikâyesini anlayabilmek için İncil'deki yorum prensiplerini göz önünde bulundurmak zorundayız.

Eski Antlaşma'sız (Mesih'in Eski Antlaşma hakkında işaretine bakınız: Matta 21,42; Matta 22,29; Yuhanna 5,39) Yeni Antlaşma'yı pek kolay anlayamayız. Onsun da (Tanrı'nın Yeni Antlaşma'ya Yeremya 31,31 ayetinde işareti) Eski Antlaşma'da geçen olayları yeterince düzene sokamayız.

İlk günahтан hemen sonra gelecek kurtarıcıya işaret edilir (Yaratılış 3,15). Mesih'in geleceğini bildiren müjdeler zinciri, Golgota'da çarmıhta Tanrı'nın kurtuluş planı „Tamamlandı!“ sözü ile gerçekleşinceye kadar kopmaz (örneğin Yaratılış 49,10; Mezmurlar 22; Yeşaya 53, 1-12; Zekeriya 9,9). İncil bize gökyüzüne bir bakmamızı mümkün kılar ki, orada Eski Antlaşma'nın iman şahitleri de vardır: „İbrahim'i İshak'ı, Yakup'u ve bütün peygamberleri Tanrı'nın Egemenliği'nde ...“ (Luka 13,28). Onların

kurtuluş dayanağı aynı şekilde Mesih'in kurban edilmesi gerekesidir. „Çünkü boğalarla tekelerin kanı günahları ortadan kaldıramaz“ (İbraniler 10,4). Kan akıtmaksızın günahların affı olmadığı için (İbraniler 9,22), Eski Antlaşma'nın hayvan kurbanları İsa Mesih'e işarettiler. O Tanrı'nın kuzusu, harika, kusursuz kurbandı. İbraniler 9,15 ayetinde Mesih'in Eski Antlaşma'nın kurtuluş kefaletini yerine getirdiği yazılıdır. „Bu nedenle, çağrılmış olanların vaat edilen sonsuz mirası almaları için Mesih Yeni Antlaşma'nın aracısı oldu. Kendisi onları Eski Antlaşma zamanında işledikleri suçlardan kurtarmak için fidye olarak öldü.“ *Pavlus* da Mesih'in kurban edilmesinin her zamanı içeri kapsayan etkisi olduğuna şahitlik eder: „Tanrı Mesih'i, kaniyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu. Böylece adaletini gösterdi. Çünkü sabredip *daha önce işlenmiş* günahları cezasız bıraktı. Bunu adil kalmak ve İsa'ya iman edeni aklamak için şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek amacıyla yaptı“ (Romalılar 3,25-26). Mesih'ten önceki zamanda insanlar aynı şekilde İsa Mesih yolu ile, eğer af dileyip Tanrı'ya bugün olduğu gibi itaat ettikleri zaman, kurtuluşa ulaştılar. İbraniler 4,2 ayetinde de insanlara Mesih gelmeden önce karar için kurtuluş haberinin bildirildiğine işaret edilir. „Çünkü onlar gibi biz de iyi haberi (Yeni Antlaşma zamanı) aldık. Ama onlar (Eski Antlaşma zamanı) duydukları sözü imanla birleştirmedikleri için bunun kendilerine bir yararı (kurtuluş) olmadı.“

İncil ve Tevrat'ta isimleri geçen ve çeşitli kurtuluş zamanına ait olan üç insan yolu ile onların Tanrı'ya itaati sayesinde kurtulduklarını göstermek istiyoruz.

1. Eyüp: Onun yaşadığı zamanda Musa'nın kanunları (10 buyruk) bile açıklanmamıştı. O vicdanına göre davranırdı: „Eyüp kusursuz, doğru bir adamdı. Tanrı'dan korkar, kötülükten kaçınırdı“ (Eyüp 1,1). Tanrı'ya inancını dar gününde de yitirmedi: „Rab verdi, Rab aldı, Rab'bin adına övgüler olsun!“ (Eyüp 1,21).

2. Davut: Onun yaşadığı yıllarda insanlar Tanrı'nın buyruklarına itaat etmek ve af dilemekle kurtulmuşlardı. İsa Mesih'e

henüz dönüş yoktu, ama Davut „Tanrı’nın gönlüne uygun bir adamdı“ (Elçilerin İşleri 13,22), çünkü alçak gönüllü ve hatalarından ötürü af dileyip Tanrı’ya geri dönebilen bir adamdı.

3. Lidya: Onun zamanında İsa Mesih’in Sevindirici Haber’inin kabulü kurtuluş için bir ölçektir. Tanrı’nın insanlar için kurtuluş hikâyesi İsa Mesih ile gerçekleştiği için, sadece O’nun aracılığı ile Tanrı’ya giden yol vardır (Yuhanna 14,16). Lidya Tanrı’dan korkan ve O’nu arayıp tapan birisi idi, ama İsa Mesih’in Sevindirici Haber’ini henüz duymamıştı. Pavlus’tan onu duyduğu zaman, derhal kabul etmesiyle kurtuluşa kavuşmuştu (Elçilerin İşleri 16,14-15).

İncil ve Tevrat’ta isimleri geçen bu üç kişinin Tanrı’ya kesin bir inancı vardır. Tanrı’nın onların yaşadığı zamanda söylediklerine uyarak kurtulmuşlardı. Ama kurtuluşun temeli onlarda da İsa Mesih’e dayanır. Bunu yukarıdaki bölümde açıklamıştık.

10.7 Birçok bebekler ve çocuklar: Erken mi öldüler?

İncil Mesih’in ikinci gelişinden sonra bin yıllık bir barış çağından ve Mesih’in egemenliğinden söz eder ki, o zaman insanların lütuflu (uzun) bir ömre ulaşacaklarını bildirir: „Orada birkaç gün yaşayıp ölen bebekler olmayacak, yaşını başını almadan kimse ölümü tatmayacak. Yüz yaşında ölen genç, yüz yaşına basmayan kişi lanetli sayılacak ... Boş yere emek vermeyecekler, felakete uğrayan çocuklar doğurmayacaklar, çünkü kendileri de çocukları da Rab’bin kutsadığı soy olacak“ (Yeşaya 65,20+23).

Günümüzde ise, hep bebeklerin ve çocukların iyilik ile kötülüğü birbirinden ayırt edebilecek yaşa gelmeden öldüğü, bir zamanda yaşıyoruz. Bunlar hastalıklardan, açlıktan, savaşlardan, kazalardan, kürtajdan kısacası bütün yaşamımıza egemen olan bugünün ıstırapları sonucunda ölümü tadarlar.

Bu çocukların ruhları erken öldükten sonra nerededir? Ortaçağda, vaftiz edilmeyen çocukların lanete, yani cehenneme git-

Resim 17: *Matta 18,14: „Bunun için, göklerdeki Baba'nız da bu küçüklerden hiçbirinin kaybolmasını istemez.“*

tiği öğretisi vardı. Bu öğreti İncil ve Tevrat'tan mı kaynaklanıyor? Her şeyden önce vaftiz değil, insanların İsa Mesih'e inancı kurtarıcı güce sahip olduğu, vurgulanmalıdır. Çocuklar konusunda kesin yanıtı İsa Mesih'in kendisi vermişti: „Bırakın çocuklar bana gelsin, onlara engel olmayın! Çünkü Tanrı'nın Egemenliği böylelerininindir!“ (Luka 18,16).

Mesih'e birçok bebek ve çocuk getirilmişti. Elçileri çocukların Mesih'in başını ağrıtip O'nun Tanrı'nın sözünü bildirme ödevine engel olacaklarını düşünüyorlardı. Ama Mesih çocukları özellikle Tanrı'nın Egemenliği'nin mirasçıları olarak vurgulamıştı. Böylece „çok erken“ ölen çocukların Tanrı'nın yanında olduğunu sonucuna varabiliriz.

11. Ne yapalım? Tanrı'ya dönüş veya misyon!

İncil, İsa Mesih'den başka göğün altında insanları kurtarabilecek hiç bir ad olmadığını söyler (Elçilerin İşleri 4,12). İsa Mesih olmadan ümit yoktur. Dünyanın bütün dinleri İncil'in ışığında, ne yazık ki, yanlışlığa götüren insan icadı olarak kendilerini kanıtlarlar. Bu konuyu dördüncü bölümde ayrıntılı bir şekilde açıklamıştık (*Resim 12*). Eğer bir insan kendi adaleti ile Baba'mız Tanrı'nın iltifatına erişebilseydi, o zaman İsa Mesih'in çarmıhta ölmesine hiç gerek kalmazdı. Dinlerin yolu cehennemde mahvolmaya götüren yoldan kurtarma gücüne sahip değildir. Bundan ötürü de Tanrı insanların uydurduğu çözümü değil de, kendi çözümünü teklif etti. Sadece O'nun çözüm yolu bizi sonsuz mahvoluşa götüren yoldan kurtarabilir ve bu ise İsa Mesih'in Sevindirici Haber'idir. Eğer İncil'in bize cehennem hakkında söylediklerini reddedersek, ne Tanrı'nın Sevindirici Haber'inin içeriğini kavramaya kudretimiz olur, ne de onun kıymetini anlamaya. Aynı şekilde iyi niyetle uydurulan genel af öğretisi ve ölümler diyarında Sevindirici Haber duyuruşu gibi kurtuluş yollarını yüksek tutarlı ve kıymetli bir çek ile kıyaslayabiliriz, ama böyle çekin Tanrı'nın bankasından teminatı yoktur.

İnsancıl tasavvurlar veya Tanrı'nın yolları: Pek çok durumlarda yanlışlığa kapılarak gerçeği göremeyiz. Bazen de kendi tasavvurlarımızı Tanrı yolu ile karıştırırız. Kurtuluş konusunda yanlışlığa uğrarsak, sonucu bizim için fecidir. İncil ve Tevrat yanlış, aldatıcı ümit ve yanlış görüngüden sakındıran örneklerle doludur. Suriyeli Yüzbaşı *Naaman* da Tevrat'ta adı geçen ve İsrail'de hastalığına şifa bulan birisidir (2. Krallar 5-1,27). Çadır misyoneri ve Kutsal Kitap bilirkişisi *Paul Meyer* özellikle örnek olarak yanlış görüngülere bu konuda işaret eder. Taslak olarak Kutsal Kitap'ta isimleri geçen yedi kişiyi gözlerinizin önüne getirelim:

- *Naaman*, değerli Suriyeli yüzbaşı kahramanlıkları ile kral ve halk arasında yüksek itibara sahiptir. Üniformasındaki çok sayıda madalyalar, kudret, şeref, takdir ve popüleritesinin sembolüdür. Hiç bir eksiği yoktur, *ama görüngü yanıldır*: cüzzamlıdır!
- *İsraili kız* ise *Naaman* tarafından karısına „enteresan suvenir“ olarak İsrail’den hizmetçi olarak getirilmişti. Genç yaşlarda İsrail’den zorla götürülen kız, ailesinden ve memleketinden uzak ve bağlantısız olarak, alışlagelmiş ibadet ve tapınaktan da yoksun, yabancı bir ülkede bütün basit hizmetçilik işleri yapmakla ömrünü geçirmek zorundadır. Böyle şartlar altında yaşayan birisinin efendisine karşı inatçı, öfkeli ve kin dolu olabileceği kanısı olabilir, *ama görüngü yanıldır*: Genç kız, efendisine sevinçle yaşayan Tanrı’dan anlatır ve O’nun büyük peygamberinin yardımı ile şifa bulabileceğinin mümkün olacağını söyler.
- *Suriye kralı* ise yüzbaşının Tanrı’nın peygamberi sayesinde şifa bulabileceğini duyunca yüzbaşını peygambere yollayacağı kanısı olabilir, *ama görüngü yanıldır*: Kendi diplomatik ilişkilerine güvenerek İsrail kralına yüzbaşısına şifa bulması için mektup yazar. O ise yanlış yerde şifa arar.
- *İsrail kralına Naaman* kıymetli hediyeler ve büyük bir heyetle gelir. Bu dikkate değer takdir ve rağbete İsrail kralı sevinebilirdi, *ama görüngü yanıldır*: İsrail kralı ise bu durumu kendisine karşı sinsice atak olarak yorumlar.
- Tanrı’nın peygamberi *Elisa*’nın *Naaman*’a elini koyarak dua edeceğini ümit eder, *ama ümit aldattıcıdır*: *Elisa*, *Naaman*’a görünmez. Kapıya hizmetçisini göndererek, *Naaman*’a tuhaf gelen bir mesaj iletirir: *Naaman*’a yedi kere Şeria (Jordan) Nehrinin kirlı suyuna temizlenmesi için dalmasını söyler.
- *Naaman*’ın *uşakları* ise şefi öfke içinde görürler. Çünkü *Naaman* şifası için peygamberden dua ümit ederken, pey-

gamber ona hizmetçisi aracılığıyla onur kırıcı bir şey yapmasını söyler. Naaman'ın uşakları cesur yüzbaşıyla her zaman ve mutlaka aynı fikirdeydiler. Onun uşakları bu sefer de yüzbaşıyla aynı fikirde görünse de, *görüngü yanıldır*: Uşaklar peygamberin önerisine katılarak Naaman'ı ikna etmeye çalışırlar. Şifa karşılığı olarak bolca para ödemeye veya başkomutan olarak kahramanca bir eyleme hazırdır, ama bedava şifa için kendisi için onur kırıcı itaat adımına güvenmez.

- *Gehazi* İsrail'de uzun zamandan beri büyük peygamberin yanında Tevrat öğrencisidir. Kutsal Kitap'ı çok iyi bilir ve Tanrı'yı hoşnut eden ne olduğundan da haberi vardır. Gehazi peygamberin evinde şifa bulmuş birisi olarak Naaman'ın geldiğini görür ki, peygamberi para ve hediyelerle ödüllendirmek için gelmiştir. Tevrat okulunun fakirliğine rağmen, peygamber Elisa, Naaman'a ders olsun diye, yoluna devam etmesini söyler. Çünkü Tanrı'nın şifası bedavadır ve merhamete dayanır; itaat ile kabul edilmelidir. *Gehazi* ise bunu ilk önce anlaması gerekirdi, *ama görüngü aldattıdır*: Gehazi kendi kafasına göre yüzbaşının kervanının peşinden koşarak, Naaman'ın servetinden faydalanmadan geçip gitmesine gönlü yatmaz. Açgözlülük ve cimrilik başına belâ olur ki, Tanrı'nın hükmü Gehazi'ye cüzzam getirir.

Yukarıdaki örneklerde görüyoruz ki, insanlar çeşitli durumlarda tamamen alışılmamış davranışlarda bulunabilirler. Çok kere-sinde kendimizi doğru yolda zannetsek de, görüngü yanıldır. En trajik durum ise, insanların Tanrı'nın yolunda olduğu kanısı olup yanlış olarak keşfedilmesidir (Süleyman'ın Özdeyişleri 16,25). Kendisini inançlı sanar, ama sadece sahtedir.

Öyle insan,

- „şerefli birisi“ olarak tanınan, kendi fikrine göre „doğru işler yapan ve kimseden korkmayan“ birisidir. Hiç bir insanı öldürmediği, hiç zina işlemediği için övünerek, sevgi dolu Tanrı'nın onu reddetmeyeceği kanısı vardır. *Ama görüngü*

aldaticıdır. Mesih'in dağ vaizi böyle davranışları kendisini haklı çıkarmanın yitikliği olarak öylelerin maskesini indirir.

- kendi inşa ettiği güvenlik içinde yaşar. İsa Mesih adına çok şey yapmıştır, *ama görüngü aldaticıdır*: Cennetin kapısı ona kapalıdır, çünkü Tanrı'nın dileğini sormaktansa, kendisini yükseltmek istemiştir. Böylece İsa Mesih ona: Ben seni bir kere bile tanımadım demeyecek, ama *hiç* tanımadım diyecektir. (Matta 7,23).
- Tanrı'ya inandığını itiraf eder. Onun inancını reddedenlere karşı kendisini başarılı bir şekilde savunur, *ama görüngü aldaticıdır*: Tanrı'ya dönüş hiç yapmamıştır ve onun için de yitiktir.
- Sevindirici Haber'i duymuş ve Hıristiyanlığı iyi bir şey olarak kabul eder. Hemen misyoner olarak çalışma teklifinde bulunur, *ama görüngü aldaticıdır*: İkinci adım birinci adımdan önce atılmadığı gibi, Tanrı'ya dönüş olmadan da kimse misyoner olarak Tanrı'ya hizmet edemez.

Biz de çok kolay, insanlar hakkında yanlış izlenimlerde bulunabiliriz. Ondan ötürü aşağıda sözünü ettiğimiz hangi gruptan olduğumuzu kontrol edip ona göre hareket edelim:

Henüz Tanrı'ya dönmemiş olan insan: Burada Ağıtlar 3,40 ayetinde geçen sözler geçerlidir: „Davranışlarımızı sınavıp gözden geçirelim, yine Rab'be dönelim.“ İncil ve Tevrat'ın mesajı kurtuluşu hedef alır. Ondan dolayı herkes İsa Mesih'in kurtuluş teklifini kabul etmeye çağrılıyor. „Musa'nın Yasası'yla aklanmadığımız her suçtan O'nun aracılığıyla aklanır“ (Elçilerin İşleri 13,39). Gardiyanın „Kurtuluşa ulaşmak için ne yapmalıyım?“ sorusuna (Elçilerin İşleri 16,30) bizim için de geçerli olan yanıt şudur: „Rab İsa'ya iman et, sen de ev halkın da kurtulursunuz“ (Elçilerin İşleri 16,31). Tanrı'nın Oğlu Mesih'e O'ndan af dileği, dönüş ve kalpten inançla yönelmek bizi sonsuz yitikliğimizden kurtarıp sonsuz yaşama ulaştırır. O'nu kabul edenler en büyük

hayat değişimi yaşarlar ve böylece bakış değişiminden adım değişimine geçerler. Gardiyan hakkında Mesih'e dönüşünden sonra şunları okuyoruz: „Tanrı'ya inanmak onu ve evindekilerin hepsini sevinçle boğmuştı“ (Elçilerin İşleri 16,34). Eğer İsa Mesih'e inanca ulaşamadıysak, bizim için de Mesih'in şu sözü geçerlidir: „Sen de öyle yap!“ (Luka 10,37).

Tanrı'ya dönüş yapmış olan insan: Eğer kendimizi inançlı sayabiliyorsak, o zaman Tanrı bize en güzel ödevi emanet etti ki, biz Tanrı'nın Mesih adına elçisiyiz“ (2. Korintliler 5,20). Bu hizmet üç kez işaretlenmiştir:

a) **Golgota'da kurtuluşumuz için teşekkür:** Kendimiz kurtulduğumuz için minnettarlıktan ötürü diğerlerini de kurtuluşa götüren Mesih inancına çağırmaktan başka bir şey yapamayız. Tanrı'ya minnettar kişiler O'na teşekkür borcu olmayanlardan daha başka çalışırlar. Herkes için olasılıklar farklı olsa da, Tanrı herkese ona göre vazife verir.

b) **Sevgi hizmeti:** Tanrı'ya her hizmet yetkiyle sadece İsa Mesih'e sevgi ile olur (Yuhanna 21,16). Rab için bütün eylemlerde sevgi işletme yayı gibi bir rol oynamalıdır.

c) **Tanrı'nın teklifi üzerine elçilik hizmeti:** Tanrı bizi kendi görevlisi olarak seçti: „Biz Tanrı'nın emektaşlarıyız“ (1. Korintliler 3,9). Bu ne demektir? Görevlendiren ve emektaş arasında karşılıklı bağlılık ilişkisi vardır. Birisi diğeri olmadan bir şey yapamaz. Açıkçası Tanrı'sız hiç bir şey yapamayız. Bu Tanrı için de mi geçerlidir? O bizziz bir şey yapamaz mı? Kudretli Tanrı'nın bize bağımlı olduğu düşüncesi kavranabilir değildir. Gerçekten O'nun bizim emektaşlığımıza gereksinimi var mıdır? Tanrı koskoca uzayı yoktan bir tek kudretli sözü ile yarattığı zaman insanlara ihtiyacı yoktu (İbraniler 11,3). O yaşamı yarattı, ama insanlara dünyayı doldurmayı, korumayı ve ona egemen olmaları için tayin etti. Tanrı kurtuluş eylemini de **kendisi** gerçekleştirdi. Yapayalnız Tanrı'dan uzak Mesih çarmıhta çiviyle asılı idi. Sadece **kendisi** bütün dünyanın suçunu yüklen-

mekle kurtuluşu tamamladı, ama bizi herkese O'nun Sevindirici Haber'ini iletmemiz için emektaş olarak görevlendirdi. Bu vazife hakkında şu ayetlerde yazılıdır: Matta 28,19-20; Markos 16,15-16; Elçilerin İşleri 1,8.

(O'nun yardımı ile) yapmadığımız şeyler yapılmamış kalır, çünkü

„Ama iman etmedikleri kişiyi nasıl çağıracaklar?
Duymadıkları kişiye nasıl iman edecekler?
Tanrı sözünü yayan olmazsa, nasıl duyacaklar?“

(Romalılar 10,14)

„Demek ki, iman haberi duymakla, duymak da Mesih'le ilgili sözün yayılması ile olur.“

(Romalılar 10,17)

Wycliff İncil ve Tevrat çevirmen broşürü üstünde bizi düşündürmeye yönelten bir Kızılderili ve misyoner arasında geçen aşağıdaki diyalog vardır.

„Çocukken İsa Mesih'in kim olduğunu biliyor muydun?“
diye Kızılderili bana sormuştu.

„Evet!“ demiştim

„Yani, baban da mı O'nun kim olduğunu biliyordu?“

„Evet!“

„Deden de mi?“

„...“

Kızılderili bir süre susmuştu.

Nihayet konuşmasını başlatmıştı:

„Babamla dedem O'nu bilmek çok isterlerdi? Neden geç geldiniz?“

Hepimiz Tanrı'nın, emektaşları, elçileri ve görevlileriyiz. O bize kudret verir, sevgisiyle teşvik eder ve mahvolacakları kurtarma isteğini verir. Tanrı'nın Sevindirici Haber'i bildirmek için melek ve diğer yaratıklara ihtiyacı yoktur. Kendi planına göre O **bizi** atadı. İnsanlara verilen en büyük görev de budur.

Asya gezim sırasında, büyük Çin Seddi'nin önünde dururken, hayret etmeden duramadım. Bu duvar 5000 km uzunlukta ve aydan çıplak gözle görülebilen dünyanın tek projesidir. Bir Çin imparatoru bu duvarı yapmak için görevlendirmişti. Çin'in kuzey sınırını kapatan bu set aşağı yukarı bir yüzyıllık inşadan sonra tamamlanabilmişti. Bugün ise bu seddin turistlere atraksiyon olmaktan başka hiç bir önemi yoktur.

Tanrı'nın görevlendirmesi ise tamamen farklıdır:

- **Yer bakımından en geniş kapsamlı görev:** Bu görev hemen yakınımızdaki komşudan dünyanın sonuna kadar ulaşır. Sevindirici Haber'e ihtiyacı olan her yerde insan vardır. Nereye gidersek gidelim – ister yurtiçi isterse yurtdışı olsun – İsa Mesih'in elçisi olarak da gideriz. Şahsi sohbetlerimiz ve birlikte götürdüğümüz literatür ile „Mesih'in mektubu“ olarak yaşantımızın şahitliği ile gittiğimiz yerlerde O'nun ismini duyurma olanağımız vardır. (Yabancı dilde literatür çeşitli ülkelerin misyon merkezlerinden istenebilir.)
- **Zaman bakımından en geniş kapsamlı görev:** Şimdiye kadar zaman bakımından geniş kapsamlı İsa Mesih'in Sevindirici Haber'ini bütün dünyaya yayma görevi kadar geniş kapsamlı bir görev verilmemiştir. Dünya döndükçe, Tanrı mesajı ile insanları görevlendirecektir. Mesih'in son akşam yemeği sözlerinde şöyle der: „Rab'bin gelişine dek, Rab'bin ölümünü ilan edin“ (1. Korintliler 11,26). Mesih'in yeniden gelmesi ile görev bitmiş olacaktır.
- **Sonsuz etkili görev:** İnsancıl görevler geçicidir. Evvelden önemli istek iken, nesiller sonrası veya bazen de birkaç yıl sonra önemini kaybederek unutulur. Tanrı'nın Egemenliği'nde ise bu başkadır. İsa Mesih adına sunulan bir bardak soğuk suyun bile sonsuza dek önemi vardır (Matta 10,42). İnsanlara Baba'nın (Tanrı) evini bulmalarına yardımcı olmak, ne kadar çok sonsuzluğa dek sevince boğacak?

Resim 18 *Filipinler’de tropik ormanda Luzon adasında Dumagat kavmi misyonu (misyoner Helmut Keller, DMG)*

Tanrı’ya hizmette hepsi önemlidir: İncil bunu tarımcılıkta ve inşaatta kullanılan terimlerle açıklar: pullukla sürmek, tohum ekmek, bitki dikmek, sulamak, hasat etmek, kurmak, inşa etmek, iç içe yerleştirmek gibi. Diğer etkinlik alanında ise çeşitli yeteneklerin iştirakını gerektirir. Bu hizmet baştan savma yapılmamalıdır (Yeremya 48,10), aksine Tanrı elimizde bulunan bütün olanakları ve bütün şahsiyetimizi bekler. Misyoner ve Afrika araştırmacısı *David Livingstone* (1813–1873) kendi şahitliğini şöyle yapmıştı: „Bütün varım yoğum, Tanrı’nın Egemenliği’nin genişletilmesi için değeri olsun.“ Bu görevde bütün yeteneklere, eylemlere ve olasılıklara gereksinim vardır. Tanrı sadakatimizi arar. Öte yandan bizim yaratıcılık zenginliğinin de önemi vardır. Oswald Smith eylemlerimizi üç G olarak [S6] tanımlamıştı. Geben (vermek), Gebete (dualar), Gehen (gitmek). Misyon hizmetinin yurtiçi ve yurtdışında maddi şartlarına katkıda bulun-

mak için ya veren oluruz, ya da kendimiz Sevindirici Haber'i yaymayı üstleriniz. Her iki durumda da Tanrı'nın Egemenliği'nin genişletilmesi için dua etmek iyidir. Üç G birbirlerine zıt görev değildir, aksine birbirlerini desteklerler.

Karl Lagershausen (Okyanus Ötesi Misyona Birliği) misyon için dua hakkında şunu itiraf eder [O1, 59]: „Dünyayı kapsayan dualar fırladığın kendi etrafında dönmesinden daha çok faydası vardır. Hıristiyanlar da böyle realist olabilirler. Ama şahsen ben dünyada dua edenler birliğinin dışında kalmak istemiyorum.“ Böylece şahsi eylemlerin gereksiz olmayacağını vurgular. Para ve dualar „Gehen“ (gitmek) için yedek olmaz, çünkü dışarıda da dua edilir. Hayat fedakârlığı para fedakârlığını uygun yapar.

Eğer Tanrı görevinde çalışmazsak, kendimizi suçlu duruma sokarız: „Bugün müjde günü. Oysa biz susuyoruz. Gün doğuncaya dek beklersek, cezaya çarptırılacağımız kesin“ (2. Kralar 7,9).

İsa Mesih'in bize verdiği görevi kabul edersek ve sahip olduğumuz gücümüzle yerine getirirsek, o zaman O'nun yeniden gelişini sevinçle bekleyebiliriz. O bize Matta 25,21 ayetinde olduğu gibi şunu söyleyecek: „Sen küçük işlerde güvenilir olduğunı gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim.“

12. Gökler (cennet): Amacımız!

Şimdiye kadar bütün bölümlerde nasıl ve kimin cennete gidebileceği konusundan söz ettik. Böylece ünlü karnaval şarkısının sözleri gibi „Hepimiz, hepimiz cennete gideceğiz“ genel af öğretisi İncil ve Tevrat'ın ışığında yalan olarak ortaya çıktığını görürüz. Bir de cenneti miras alacakların ne beklediği konusu ile meşgul olalım.

İncil sonsuza dek olacağımız yer hakkında bizi karanlıkta bırakmaz. O cennet konusunda tek bilgi kaynağıdır. Önce o konuda insancıl tasavvurları Tanrı'nın açıklamasından önce reddetmeliyiz.

Cennet

- Kızılderililerin „sonsuz av yeri“ değildir.
- Babilonluların „gümüşten gökyüzü ülkesi“ değildir.
- Yunanlıların „yeraltı dünyası“ veya „mutluların adası“ değildir.
- Müslümanların „lüks hayatı“ değildir.
- Mısırlıların „ölülerin gölge diyarı“ değildir.
- Budistlerin „Nirvanası“ değildir.

Aradaki çeşitli farkları gözetmeden – ilkel kavimlerden başlayıp uygar milletlere kadar – Bütün dinlere baktığımız zaman, onların ortak bir yanı olduğunu keşfederiz. Hepsinde de sonsuzluğun sezgisi vardır. Bunun neden böyle olduğunu *Richard Wurmbbrand'ın* anlaşılır bir şekilde anlattığı küçük bir hikaye ile açıklayalım [W2]:

„Bir sonbahar günü karga ile bir yaşındaki kırlangıç sohbet ediyorlardı. Karga kırlangıca: „Bakıyorum, uzun bir gezi için hazırlık yapıyorsun. Nereye uçuyorsun?“ Kırlangıç ise şöyle der: „Burası soğudu. Donabilirim. Daha sıcak bir ülkeye uçuyorum.“ Bunun üzerine karga kırlangıç ile alay edercesine: „Ama doğumunu düşün. Bir kaç ay önce burada doğ-

muştun. Buradan daha sıcak, üşüdüğün zaman seni koruyan bir ülkenin olduğunu nereden biliyorsun?’ Kırlangıç şöyle demişti: ‚Kalbime daha sıcak bir iklim isteğini koyan beni aldatmış olamaz. Ona inanıp uçuyorum.‘ Ve sonuçta kırlangıç aradığını bulmuştu.“

İnsan kırlangıçtan daha kıymetlidir. Mezmurlar 8,6 Tanrı’nın insanların yaratılış düzeni hakkında durumu açıklar: ‚Neredeyse bir tanrı yaptın onu, başına yücelik tacı koydun.“

İlk günahattan sonra da insanlarda sonsuzluğun sezgisi kaldı. Her insanda program gibi kalan sezgi hakkında Eski Antlaşma şöyle yazar: ‚O her şeyi zamanında güzel yaptı. İnsanların yüreğine sonsuzluk kavramını koydu“ (Vaiz 3,11). Ulusların (din yoluyla) şahitliği Tevrat’taki bu sözü ispat eder [R1]. Ama o sadece sezgidir. İnsanlar bu sezgiyi zengin fantezi güçleri ile yaşadıkları yere göre tasvir ettiler. Buna göre avcı Kızılderililer sonsuzluğu birçok av hayvanının olduğu uçsuz bucaksız bir av yeri olduğunu hayal ederler. *Muhammed’in* cennet tasavvuru ise çölde yaşayan Arapların zevkine göredir. Kuzey Vietnam’ın komünist devrimcisi *Ho Chi Minh* (1890–1967) ölümden sonra bir yaşama inanıyordu. Öldükten sonra vasiyetnamesi ünlü komünistler önünde okunduğu zaman, şu cümleye rastlanmıştı: ‚Yoldaşlarım Marx, Lenin ve Engels ile buluşmaya gidiyorum.“ Fundalık şairi olarak bilinen *Hermann Löns* (1866–1914) kendi bakış açısından sonsuzluğun sezgisini bir şiirinde dile getirmişti.

Bir ülke biliyorum, hiç gitmediğim bir yerde;
Gümüş gibi berrak suyu, akar durur orada,
Çiçekleri açar, kokusu temiz,
Renkleri de narin ve nefis ...
Bir kuş da öter o uzak yerde,
Bir ezgi ki, bilmediğim biri;
Hiç duymadım, ama fısıltısı belli,
İyi bilirim kuşun söylediğini;
Hem yaşamdan, hem ölümden,
En büyük sevinçten, en derin çileden öter o kuş;

Her neşeden, her gamdan,
Zaman sevincinden, sonsuzluk acısından ...
Ulaşırsam uzağa, o uzak yere,
Açar çiçek gibi hayat benim elimde;
Açmazsa, öter kuş ölüm ezgisinden
Öterdi yaşamdan, acılı ve çileli.“

Cennetin gerçek özelliklerinin bütün zenginliği ise tasavvur gücümüzün dışındadır. Ondan ötürü Pavlus Tanrı'yı tanımadan önce: „Tanrı'nın kendisini sevenler için hazırladıklarını hiç bir göz görmedi, hiçbir kulak işitmedi, hiçbir insan yüreği kavramadı“ (1. Korintliler 2,9). İnanmaktan görmeye geçişten sonra, cennetin mirasçılarının her birine sürpriz ne kadar daha büyük olacaktır? Saba kraliçesi Süleyman'ın zenginlik ve görkemimi hayretle gördüğü zaman, itiraf etmekten geri kalamamıştı: „Büyük bilgeliğinin yarısı bile bana anlatılmadı“ (2. Tarihler 9,6). İsa'ya bağlıların cenneti görüp miras aldıkları zaman bu hayret ne kadar büyük olacak? Tanrı cennet kapısını sözüyle araladı ki, şimdiden görkemini belirtisini sezebilelim. Bu konuda söylenenleri bir derleyelim:

12.1 Cennet: Baba evi

İsa Mesih elçilere açıkladığı zaman, evlerini hazırlamak için gideceğini söylemişti: „Baba'mın evinde kalacak çok yer var. Öyle olmasa size söylerdim. Size yer hazırlamaya gidiyorum“ (Yuhanna 14,2). Cennet İncil ve Tevrat'ın bir çok bölümünde açıklandığı gibi, Tanrı'nın oturduğu yerdir:

Yaratılış 24,7:	„Rab, göklerin Tanrısı.“
Nehemya 1,5:	„Ey göklerin Tanrısı Rab!“
Mezurlar 115,3:	„Bizim Tanrımız göklerde dir.“
Matta 6,9:	„Göklerdeki Babamız.“

İsa Mesih'in oturduğu yer de göklerde dir. Oradan bu dünyaya gelmişti (Yuhanna 3,13; Yuhanna 6,38), göğe çıktıktan sonra orada kalmıştır (Luka 24,51; Elçilerin İşleri 1,11). Elçileri ile

son buluşmasında, Baba'sına gideceğini bildirmişti. Yeniden gelişinde oradan gelecek ve kendine ait olan insanları alacaktır.

İnsanların kalacak yeri olmayıp her türlü emniyetten yoksun kaldıkları zaman, durumu korkunçtur. „Tanrı öldü!“ diyen nihilist filozof *F. Nietzsche*, yurtsuzluğun üzüntüsünü şöyle dile getirmişti:

„Dünya – bin çöle bir kapı – sessiz ve soğuk!
Senin kaybettiğini kaybedenler
Hiçbir yerde duramaz!
Şimdi durursun solgun
Kış yürüyüşüne lanetli,
Soğuk gökyüzünü arayan
Duman gibi,
Vay haline yurtsuz adam!

İnsanlar dünyanın bütün define ve servetlerini biriktirse, şeref, şan ve ünvana kavuşsalar, yine de sonunda hiç bir şey kalmaz. Hiçbirisi de kalbi dolduracak güçte değildir. Bütün dünyasal servete rağmen o kalp, Mesih yoluyla dengesine oturmadığı sürece boş, aldatılmış ve yurtsuz kalır. Tanrı bizi yurdumuza hazırladı. Son yurdumuz O'nun yanıdır. Bu fani dünyada kalıcı bir yurdumuz yoktur (İbraniler 13,14). Bu dünyada „yabancı ve konuk“ olarak (1. Petrus 2,11) kalacağız, çünkü „vatanımız göklerde“ (Filipiler 3,20). Gökler sonsuz yurdumuzdur. Orası sonsuz yaşamın, kurtarılanların evidir. Gökler İsa Mesih'in olduğu yerdir. Mesih'in kesinlikle isteği ise: „Ben neredeysem, bana hizmet edenler de orada olacak“ (Yuhanna 12,16). Yuhanna 17 ayetinde Rab Baba'sına şu duayı eder; „Baba, bana verdiklerin de bulunduğum yerde benimle birlikte olmalarını ve benim yüceliğimi, bana verdiğin yüceliği görmelerini istiyorum“ (Yuhanna 17,24).

12.2 Gökler (cennet): sonsuz sevginin olduğu yer

Tanrı'nın karakteri sevgidir ve ondan ötürü gökler (cennet) de sevginin olduğu yerdir. „*İnanç, ümit ve sevgi*“ bir Hıristiyan'ın

temel dileğidir, „ama sevgi bunların en üstünüdür“ (1. Korintliler 13,13). *İnanç* görmek ile sonuçlandığı zaman biter. *Ümit* de sonsuzlukta gerçekleştiğı için biter, ama „*sevgi asla* son bulmaz“ (1. Korintliler 13,8). En büyük sevgiyi Tanrı'nın kendisi, Tanrı iken insan olup çarmıhta bütün günahkârlar için ölmekle ispat etti. „Hiç kimsede, insanın, canını dostları uğruna vermesinden daha büyük bir sevgi yoktur“ (Yuhanna 15,13). Mesih bize de sevgi teklifini ödev olarak verdi. O sevginin kapsamı geniştir ki, kardeşten düşmana kadar herkesi kapsar. Hiç kimse İsa Mesih'i sevmeyen birisi olarak ona inanan, yani Hıristiyan olamaz. Rab bu konuda emaresini şöyle koymuştur: „Beni seven sözüme uyar“ (Yuhanna 14,23). Mesih *Petrus'a* bilgisi ve belâgatı hakkında değil, sadece sevgisi hakkında soru sormuştu: „Yuhanna Oğlu Simun Petrus, beni seviyor musun?“ (Yuhanna 21,17). İnsanlar genellikle beğendiklerini terk ederler, ama asla sevdiklerini. Aklen emin oldukları şeyleri inkâr edebilirler, ama asla kalbin derin köşesinde yatanları. *C.H. Spurgeon* [S8,27] şunu vurgulamıştı: „Yaşadığımız sürece, yaptıklarınız Mesih sevgisi ile olsun! Sevgi ile parmaklarınız etki gösterecek, beynin sevgisi, gözlerin sevgisi, ellerin sevgisi, sevgiyle mücadele, sevgiyle dua edin, sevgiyle konuşun, sevgiyle yaşayın.“

Gökler harika bir sevginin olduğu yerdir. Tanrı'nın kendisi kişiyi canlandıran sevgidir. O'nun sevgisi gökleri dolduracaktır. Çocukun birisine göklerin ne olduğu sorusu sorulmuştu. O göklerin karakterini uygunca bilerek: „Orası, orada herkesin birbirini sevdiği yerdir!“ yanıtını vermişti.

12.3 Gökler (cennet): artık lanetten uzak

Dünya ilk günahın getirdiğı sonuçların etkisi altında iken, göklerde „lanet son bulacak“ (Vahiy 22,3). Her şey harika (1. Korintliler 13,10) ve hiç bir şey günahın getirdiğı uçurumu hatırlatmayacaktır. Tanrı'nın kendisi her şeyi yeniden yapacak: „Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ıstırap olacak. Çünkü önceki düzen ortadan kalktı“ (Vahiy 21,4). Bütün sıkıntı veren şey-

ler nihayet defedilecek. Orada gerçek huzura kavuşulacak. Hiç bir şey özlenmeyecek. Değiştirmek veya düzeltmek istediğimiz hiç bir şey olmayacak. Her şey harika olacak. Saatler bizi telaşa sokup akan giden zamanı hatırlatmayacaklar. Sınırlılık sonsuzlukta kaybolacak. „Tanrı nerede?“ sorusu, O aramızda olduğu için sorulmayacak. Şüpheciler olmayacak, çünkü inançtan (Tanrı'yı) görüş olacak. Tanrı ile yüz yüze olacağız. Gelecek son-suza dek şimdiki zaman olacağı için, gelecek korkusu hiçbiri-mizi saramayacak. Teselli için korkmayacağız, çünkü bütün ıstı-rap çekenler mutluluğa kavuşacak. Ölüm konusunda ise sadece bir tebessümle – onu yendiğimiz için – yanıt vereceğiz. Hiç kim-senin dar günü görmeyeceği için, bağırma, çağırma duymayaca-ğız. Her ıstırap ve acının nedeni günah olmayacak. Yeni yara-tılış eski günahın izlerini taşımayacak. Şehir surlarının kapı-ları artık kapanmayacak, çünkü hırsızlar da olmayacak. Hiç bir polis, araştırma, hapisane, kilit ve sürgü olmayacak. Hiç bir ölü yıkayan ve gömen olmayacak ki, herkes sonsuz yaşama kavu-şacak. Hiç bir doktor, hastane, bakteri, ateş ve salgın hastalıklar tanınmayacak. Ne Kızıl Haç, ne ilk yardım istasyonu, ne de cer-rahlar olacak. Kazalar, felaketler ve savaşlar toptan tarihe karışa-cak. Düzeni bozuk hiç bir topluluk olmayacak. Orada ne alkolik-ler, ne uyuşturucu ne de hap müptelaları olacak. Dilenciler, kör-ler, dilsizler, sağırklar ve topallar olmayacak. Ne dil ayırımı, ne ırk, ne eğitim farkı, ne düşmanlık, ne egoizm, ne de cimrilik ola-cak, çünkü hepimiz „Mesih görüldüğü zaman O'na benzer ola-cağız“ (1. Yuhanna 3,2).

Ne kadar harika bir yer! Bizi oraya özlem ve sıla hasreti sarmı-yor mu?

12.4 Gökler (cennet): sonsuz sevinç şöleni

İsa Mesih ilk mucizesini bir düğün şöleninde yapmış olması tesadüf değildir (Yuhanna 2,1-11). Düğün şöleni sevincin kayna-ğıdır. Benim doğduğum Doğu Prusya'da düğünler bir gün değil, tam üç gün boyunca kutlanırdı. Gökler de sınırsız düğün şöleni-dir. İsa Mesih, Tanrı'nın Kuzu'su, ilk geldiğinde dünyanın bütün

günahını sabırla kuzu gibi yüklenen damattır. O'na inanıp bağlı olanlar – onun bütün milletler, kavimler ve ırklar arasından seçip kurtardığı – ise gelindir. Her şeyi sevinç sarmıştır: „Sevinelim, coşalım! O'nu yüceltelim! Çünkü Kuzu'nun düğünü başlıyor, gelini hazırlandı“ (Vahiy 19,7). İncil'de bahsedilen yitik oğul benzetmesinde olduğu gibi: „Böylece eğlenmeye başladılar“ (Luka 15,24). Göklerde sevinç sonsuz ve boyutları bizim kavrayamayacağımız boyuttadır. *C.H. Spurgeon* [S8,150]: „Dünyada sevincimiz cezir esnasındaki en alçak su seviyesinden yüksek değildir, ama göklerdeki sevincimiz gayzer gibi çağlar.“ Burada sevinç ruhun meyvesidir (Galatyalılar 5,22). Pavlus, Rab'de her zaman sevinin, demişti (Filipiler 4,4). Göklerde sevinç harika ve yeryüzü ile kıyaslanabilecek nitelikte değildir.

Göklere bir bakışla dünyanın en büyük acısı eriyip gider: „Kanım şu ki, bu anın acıları, gözümüzün önüne serilecek yücelikle karşılaştırılmaya değer“ (Romalılar 8,18). Bizi deneme ve zulümler üzere göklere, sonsuz sevince bakış bize dayanmaya yardımcı olmalıdır. „Sınanmanız için size giydirilen ateşten gömleği, size garip bir şey oluyormuş gibi yadırgamayın. Tersine, Mesih'in acılarına ortak olduğunuz oranda sevinin ki, Mesih'in görkemi görüldüğünde de sevinçle coşacaksınız“ (1. Petrus 4,12-13). Sevinç göklerin iklimidir, Rab'in huzurunda ise „bol sevinç“ vardır (Mezmurlar 16,11). Rab yeniden gelişinde O'na bağlı olanlara söyleyeceği bu sözleri duymak ne mutlu an: „Gel efendinin şenliğine katıl!“ (Matta 25,21). Düğün şöleninde bizim için inanılmaz bir şey olacak: Rab bize misafirleri olarak hizmet edecek: „Size doğrusunu söyleyeyim, efendileri beline kuşağı bağlayacak, kölelerini sofraya oturtacak ve gelip onlara hizmet edecek“ (Luka 12,37). Uzayın ve diğer canlıların yaratıcısı, Tanrı'nın Oğlu majeste ve görkemiyle bizi kurtarmak için her şeyi yapmış olan O, şimdi de bize hizmet edecek. Bu düşünceyi yazmaya bile cesaret edemiyorum, ama Rab'bin kendisi bu sözleri söyledi.

İncil'de adı geçen büyük şölen benzetmesinde olduğu gibi (Luka 14,16-24), Rab'bin ne kadar çok göklerdeki sonsuz düğün şöleni

Resim 19: „... her ulustan, her oymaktan, her halktan ve her dilden“ (Vahiy 7,9).

için bizi misafir olarak kazanmak istediğini gösterir. Herkes en güzel ve en büyük şölene İsa Mesih'in misafiri olmaya davetlidir. Birisine iyilik yapmak istediğinizde, hiç o iyiliğiniz reddedildi mi? Şölenlerin şölenini reddetmek ne kadar tehlikelidir! „Bunun üzerine ev sahibi öfkelenerek ...“ (Luka 14,21). Bin bir bahane ile daveti reddedenler gökleri görmeyecekler. Böylece gökler boş mu kalacak? Hayır, düğün şöleni bütün görke miyle olacak. Rab İsa Mesih misafirlerini bütün ülkelerden geleceğini bildirir: „İnsanlar doğudan, batıdan, kuzeyden, güneyden gelecek ve Tanrı'nın Egemenliği'nde sofraya oturacak“ (Luka 13,29). Yeryüzünde yaşarken çeşitli milletler ve ırklardandılar,

şimdi ise Tanrı'nın ailesi olacaklar. Yuhanna'nın gördüğü ise: „Bundan sonra gördüm ki, her ulustan, her oymaktan, her halktan, her dilden oluşan, kimsenin sayamayacağı kadar büyük bir kalabalık tahtın ve Kuzu'nun önünde duruyordu. Hepsi de birer beyaz kaftan giymişti“ (Vahiy 7,9).

Kenanlıların bir düğününde **O**'nun vakti gelmişti. Bugün ise Rab bize sesleniyor: Kuzu'nun düğün şöleni davetine, sonsuz sevinci kabul etmek için, **sizin** vaktiniz geldi.

12.5 Gökler (cennet): batmayan güneş

Eski Antlaşma'nın son bölümü sonsuz güneş dikkatimizi çeker:

„Ama siz, adıma saygı gösterenler için ışınlarıyla şifa getiren doğruluk güneşi doğacak“ (Malaki 4,2).

Güneş İsa Mesih'tir. Yeniden görkemle gelişi O'na inançlıların doğan güneşidir. Bu sonsuzluk güneşi doğmadan önce, „Güneş kararacak, ay ışık vermez olacak, yıldızlar gökten düşecek, gök-sel güçler sarsılacak“ (Matta 24,29). Böylece zaman bakımından sınırlı görevleri bitmiş olacak: „... önceki gökle yeryüzü ortadan kalkmıştı“ (Vahiy 21,1). Yeni bir zaman başlayacak.

Bugünkü dünya ışığını yaratılmış güneşten alır. Işık yaşam için zaruri bir şarttır. Tanrı'nın karakteri ise ışıktır (1. Yuhanna 1,5), ondan ötürü yeni yaratılışın en önemli simgesi de ışıktır. Göklerde yaratılmış bir güneş olmayacak, ama Tanrı'nın kendisi ışık olacak. Peygamber *Yeşaya* bunu şöyle bildirmişti: „Gündüz ışığın güneş olmayacak artık, ay da aydınlatmayacak seni; çünkü Rab sonsuz ışığın, Tanrı'n görkemini olacak. Artık güneşin batmayacak, ayın çekilmeyecek, çünkü Rab sonsuz ışığın olacak, sona erecek yas günlerin“ (Yeşaya 60,19-20).

İncil'in son bölümlerinde, İsa Mesih'in hem bu dünyanın ışığı olduğu (Yuhanna 8,12), hem de sonsuzluğun ışığı *olacağı* düşüncesi kendisini açığa vurur: „Aydınlanmak için kentin

güneş ya da aya gereksinimi yoktur. Çünkü Tanrı'nın görkemi onu aydınlatıyor. Kuzu da onun çırasıdır“ (Vahiy 21,23). Tanrı'nın Kuzu'su dünyanın günahını yüklenmiş olan, şimdi adalet güneşi olarak parlayacak. Bu dünyada gece ve gün ritmi programı içindeyiz, orada ise „Artık gece olmayacak!“ (Yahiy 22,5).

Romalı ve Alman İmparator *Karl V* 1516–1556 yılına kadar *Karl I* aynı zamanda İspanya kralı idi. Meksika ve Peru'yu zapt etmekle İspanyol kolonilerini temelini atmıştı. Egemenliği Orta Amerika'dan İspanya'ya kadar ulaşıyordu. Gururla şunu söylemişti:

„Benim ülkemde güneş batmaz!“

Onun sözünün doğru olmadığını bir yana bırakırsak, egemenliği de çoktan battı. Tanrı'nın Egemenliği'nden, Göklerden şu sözler söylenebilir: Orası tek „*batmayan güneşli*“ bir ülkedir.

13. Son belirtme

Bu kitapta yaşadığımız günlerde çok hareketli tartışmalara neden olan konuları ele aldık. Uluslararası turizm ve medya aracılığı ile informasyon yayılması bizim çeşitli dinlerle karşı karşıya gelmemizi sağlar. Ve sonuçta kafamızı kurcalayan soru çıkar: Dinlerin bin bir çeşit yolunun hepsi kurtuluşa götürmez mi, hepsi otomatik olarak Tanrı'nın sonsuzluğuna ulaştırmaz mı? Tanrı, sonuçta herkesin O'nu aradığını kabul etmeyecek mi? Gerçeğin çeşitli yüzü yok mu?

Alman yazar *Lessing*, Nathan der Weise isimli eserinde Ringparabel, yani yüzük parabolü adı olarak bilinen eğitici anlamda, Sevindirici Haber'i Tanrı'ya giden tek ve yegâne yol olarak kritize etmişti. Bu yanılgıya ünlü kilise temsilcileri de katılmışlardı. Geçmişte „İdea-Spektrum“ adında (H.12/91, 20.3.91, s.7), Protestan birliği bilgi servisinde „Tanrı kendisini her dinde bulur mu?“ isimli başlıkla bir haber yayınlanmıştı. Haberde şöyle diyordu: „Protestan Akademisi Loccum müdürü *Hans May* Hıristiyanlığın Tanrı'ya götürülen tek yol kesinlik talebinden geri çekilmesini savunuyordu. Bu talep emperyalist ve kolonici grupları temsil eder. „Biz kimiz ki, kesin gerçek bizde olduğunu iddia edebilelim?“ Onun yerine dinlerin „gerçek rekabeti“ hakkında konuşalım.“ Heidelbergli teoloji profesörü *Theo Sundermeier*'e göre bütün dinler Tanrı'nın „dünya faaliyeti“ dir. İdea'nın oradaki karikatürü (dört çocuk babasının etrafında oturarak soruyorlar) isabetli şekilde İncil'e karşı olan dünya görüşünü bu karikatürü yayınlamakla vurgulamıştı. Çocuklar babalarına soruyorlardı: „Baba, neden biz sadece senin çocuklarınız? Kesin talebinden vazgeç!“

Bunun dışında bazı „Hıristiyan“ öğretmenler tarafından özel kurtuluş yolları icat edildi ki, biz bunları 10. bölümde ele aldık. İnsandan kaynaklanan kurtuluş yollarının trajedisini –ister dinler yoluyla, isterse Hıristiyanlar tarafından nakledilsin – feci yanılgısında görüyoruz. Sonsuz yaşama gidiyorum diye inanır-

ken, insan kendisini aldatıcı ve yanlış öğretilerden dolayı yitilikte bulur (Yahuda 4+11).

Açıkta duran soruları Tanrı'nın vahiy ettiği sözlerin ışığında yanıtlamaya çalıştık. Bu kitap hem arayanlara, hem de Tanrı'ya inanç ile bağlılara göre tasarlanmıştır. O'nun sözünün sadık şahidinin alıntılarını yapıyoruz, ama daha önemlisi ise Tanrı'nın kendisi yeterince bizimle konuşmasıdır. Tanrı'nın bize söylediklerini vurgulamaya çalışıyoruz; sustuğu yerde aynı şekilde çekingen durma sorumluluğunu yüklendik. Sadece Kutsal Yazı'dan yanılmanın bir çok yüzü olduğunu öğrenebiliriz, ama gerçeğin bir tek yüzü vardır. Mahvoluşa giden birçok yol vardır, kurtuluşa giden yol ise bir tekdir. İsa Mesih'in *Pilatus* ile konuşmasında (Yuhanna 18,33-38) gerçeğin ne çok yönlü, ne de ulaşılmaz bir şey olduğu açığa çıkar. Ama gerçek Tanrı'nın Oğlu İsa Mesih'in şahsında kabul edilebilir veya reddedilebilir.

Din ile Mesih'in Sevindirici Haber'i arasındaki farkı, Almanya'da büyük Tanrı'ya dönüş çağrısı toplantıları ile ünlü Kanadalı *Leo Janz* etkili bir şekilde şunlara işaret etti:

„Binlerce din vardır, ama bir tek Sevindirici Haber. Dinleri insanlar uydurdu, ama Sevindirici Haber Tanrı'nın düşüncelerinin vahiyidir. Dinler insanlar tarafından yapıldı, ama Sevindirici Haber Tanrı'nın hediyesidir. Dinler insanların fikridir, Sevindirici Haber ise Tanrı'nın bildirisidir. Din, genelde günahkâr bir insanın Tanrı için bir şey yapmak istediğinin hikâyesidir. Sevindirici Haber, kutsal Tanrı'nın günahkâr insanlar için ne yaptığını anlatır.

Din Tanrı'ya arayıştır. Sevindirici Haber İsa Mesih'in insanları arayışının müjdesidir: İnsanoğlu (İsa Mesih) yitikleri aramak ve mutlu etmek için geldi.

Dinlerin en iyisi bile dıştaki nesnelere önemini vurgular. Sevindirici Haber ise insanları içten değiştirmekle başlar.“

Sevindirici Haber'in insanları nasıl kurtardığını genişçe ve adım adım açıkladık. Kurtuluşa Sevindirici Haber sayesinde hakkı-

mız yoktur, ama o sadece merhamettir. Ondan ötürü Tanrı'nın mahkemesini kendi ölçeklerimize göre yorumlamak bize düşmez. Çünkü „O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmazdır“ (Romalılar 11,33) diye yazar. Onun sözleri kalıcı doküman olarak hizmetimizdedir. İsteriz ki, okuyucular bütün açıklamalarımızı İncil ve Tevrat yoluyla kontrol etsin ve ona göre davransın.

İLAVE

Ölümden sonra bir kurtuluş yolu daha var mı?

Bölüm 10.1'e bağlantı olarak İncil'deki iki yazıyı detaylı olarak açıklamak istiyoruz, ki bu iki mısra ara sıra Sevindirici Haber'in ölümden sonra ölümlere bildirisi olarak da kabul edilir.

1. Efesliler 4,8-10 mısraları

„Bunun için Kutsal Yazı (Mezmurlar 68,18) şöyle der: Yükselerek çıktı ve tutsakları peşine taktı, İnsanlara armağanlar verdi. Şimdi bu ‚çıkıtı‘ sözcüğü, Mesih önce aşağılara, yer-yüzüne indi demek değil de nedir? İnen de O'dur, her şeyi doldurmak üzere bütün göklerin çok üstüne çıkan da O'dur“ (Efesliler 4,8-10).

Bu sözleri eski Hıristiyanlar önemli bulmuşlardı. *Apostolik inançta* İsa Mesih hakkında şöyle yazar:

„... çarmıha gerildi, öldü, gömüldü, ölümler diyarına aşağıya indi, üçüncü gün ölümden dirildi ve göklere çıktı ...“

Yukarıda sözünü ettiğimiz Efesliler ayetindeki mısradaki Mesih'in ölümler diyarında hiç bir bildiri etkinliğini göremeyiz. Bunun dışında ayette açıklama göremiyoruz. Buna karşın İsa Mesih'in zaferi bütün boyutları ile vurgulanır: O en derin derinliklerden göklere kadar her şeye egemenliğini almak için adımladı. Koloseliler 2,15 mısraları bu başarıyı bütün güçler üstüne zafer olarak açıklar: „Yönetimlerin ve hükümlerinin elindeki silahları alıp onları çarmıhta yenerek açıkça gözler önüne serdi.“ Çarmıha gerildikten sonra üç gün boyunca Mesih'in vücudu topraktaydı (Matta 12,40). Bu derinlikten göğe çıktı. Ölümün ve ölümler diya-

rının anahtarı sadece onun elindedir (Vahiy 1,18). Başarısı ile her akla gelebilen gücü yok etti (1. Korintliler 15,55). O'na gökyüzünde ve yeryüzünde bütün yetki verildi (Matta 28,18). Bu *Kralların Kralı* önünde her şey eğilip alta sıralanmalıdır. Çeşitli güçler etkisini gösterse de, bu Rab'bin önünde günün birinde herkes diz çökecek: „Öyle ki, İsa Mesih adına gökte, yerde ve yer altında bütün dizler çöksün“ (Filipiler 2,10).

1. Petrus 3,18-20 mısraları

Yeni Antlaşma'da bu mısralar en zor anlaşılındır. Bu mısraları çeşitli tercümelere okuyalım: „Nitekim Mesih de bizleri Tanrı'ya ulaştırmak amacıyla doğru kişi olarak doğru olmayanlar için günah sunusu olarak ilk ve son kez öldü. Bedence öldürüldü, ama ruhça diriltildi. Ruhta gidip bunları zindanda olan ruhlarla da duyurdu. Bir zamanlar Nuh'un günlerinde gemi yapılıırken, Tanrı'nın sabırla beklemesine karşın bu ruhlar söz dinlememişlerdi. O gemide birkaç kişi, daha doğrusu sekiz kişi suyun içinden kurtuldu“ (1. Petrus 3,18).

1. Giriş: Yukarıdaki yazı hemen hemen hiç incelenmemesine rağmen, çok sayıda yazılanları aşan bir spekülative yorumlara neden olmuştur. *Jürgen Kuberski* [K5] net bir şekilde beş ayrı yorumu birbiri ile karşılaştırdı. Aşağıda İncil'in bizden beklediği çekingenlikle davranmak istiyoruz. Konuyu zorlaştıran buna uygun paralel bir yazının olmamasıdır. (İncil'i tercüme eden) *Martin Luther'e* göre oradaki bazı mısralar karanlığa bürünmüş olarak kaldı: „Yeni Antlaşma'dakinden daha garip bir metin, anlaşılmasız bir söz ki, St. Peter'in ne demek istediğini kesinlikle bilmiyorum.“

Görüyoruz ki, Grekçe ana metinde „gözetmek“ (*portheis*), „duyurmak“ (*epheerixen*) ve „söz dinlememek“ (*apeitheesain*) kelimeleri grammer zamanı da Aorist olarak yazılmıştır. Bu demek ki, geçmişte olup bitmiş bir olaydır. „zindanda ruhlar“ ise ölümler diyarındaki ölümlerin ruhlarıdır. Onlar Kutsal Yazı'nın ispatına göre pasif yaratık veya yok olmuş hiç değildir, aksine

gerçek varlıklarını bütün hafıza (Luka 16,28)ve algılama gücü (Luka 16,23-24) ile sürdürürler. Size burada Kutsal Yazı'nın bütün şahitliğine uygun görünen yorumunu belirtmek istiyoruz. Yani Tufan soyunun yaşadığı yıllarda insanlara „*Mesih Ruhü*“ (1. Petrus 1,11) ile duyuruldu.

2. Mesih Ruhü ile bildiri: İsa Mesih dünyada iken insanlara direkt, başka bir insanı aracı olarak kullanmadan konuşuyordu. Onun zamanından önce ve sonra dünyada Tanrı'nın seçtiği insanlar Mesih'in Ruhü ile görevlerini yapmışlardı. Böylece Mesih'in Ruhü hem eski Antlaşma'nın peygamberlerinde (1. Petrus 1,10-11), hem de Mesih'in dirilişinden sonra Sevinçli Haber'i yayan elçilerde aktif idi. Örneğin Mesih şahsen Efeslilere gitmedi, ama buna rağmen „O gelip hem uzakta olan sizlere hem de yakındakilere esenliği müjdeledi“ (Efesliler 2,17). Mesih bu sözleri O'nun Ruhü Pavlus'da olduğu için Pavlus yoluyla söylemişti. Elçilerine Mesih: „Sizi dinleyen beni dinlemiş olur“ (Luka 10,16) demişti.

Aynı şekilde *Nuh'un* itaatsiz çağdaşlarına tufandan ölmeden önce Tanrı'nın sözleri söylenmişti. Onlar 120 yıl boyunca „*doğruluk yolunu bildiren Nuh'un*“ (2. Petrus 2,5) Tanrı'dan af ve O'na dönüş çağrısını duymuşlardı. *Mesih'in Ruhü* Nuh'da idi ve ondan etkisini gösteriyordu (1. Petrus 1,11). Böylelikle Nuh yoluyla uyarın İsa Mesih idi. İnsanlar Tanrı'nın büyük sabrına rağmen, itaatsizdiler. Şimdi ise ölümler diyarında Tanrı'yı diğer reddedenler ile mahkemelerini bekliyorlar (2. Petrus 2,3-6). Yahudilerde de tufanda ölenlerin hepsinin tamamen ve nihayet mahvoldukları geçerli sayılır. Tanrı'nın sözlerinin bildiri karakter bakımından kurtuluş teklifidir. Tufanda yitirilenler hükümlerini aldıkları için onlara ikinci bir defa bildiri İncil ve Tevrat'in öğretisine uymaz. Bu sonucu aşağıdaki 1. Petrus 4,5-6 metni de destekler: „Onlar, ölümleri de, dirileri de yargılamaya hazır olan Tanrı'ya hesap verecekler. Çünkü ölümler bedence öbür insanlar gibi yargılsın, ama ruhça Tanrı gibi yaşasın diye Müjde onlara da bildirildi.“ Burada da gramer bakımından Grekçe „Aorist“ zaman, yani geçmiş zaman kullanılmıştır.

Bu demektir ki, şimdi ölü olanlara geçmişte, belli bir zamanda onlar yaşarken Tanrı'nın sevindirici sözü bildirilmiştir. Sözü edilen metinler, Sevindirici Haber'in ne şimdi ölülere bildirilip bildirilmeyeceği, ne de ileride bildirileceğini açıklar. Diğer bir bakış açısı yukarıdaki metnin yorumu için önemlidir: Neden Nuh'un çağdaşları burada söz konusudur?

3. Tufan çağdaşları; uyarı olarak kulağımıza küpe: Tufan mahkemesi Yeni Antlaşma'da söz konusudur ve böylece bellekte kalıcı ve uyarıcı bir örnektir. 2. Petrus 2,4-7 ayetinde mahvolanlar ve kurtarılanlar yan yana koyulur. Mahvolanlardan üç örnek grubunu seçtik.

- Düşmüş melekler (şeytanlar)
- Tufan çağdaşları
- Sodom ve Gomoralılar

Tufan mahkemesinde sadece sekiz insan kurtarılmıştı. Sodom ve Gomora şehirlerindeki Tanrı'nın ateş yargısından ise sadece Lut ile iki kızı kurtulmuştu. Lut'un eşi de kurtulmuştu, ama itaatsizliği yüzünden o da ölmüştü. Bu olaylar kulağımıza küpe olsun. Demek ki:

- „Böylece tanrısızların başına geleceklere bir örnek verdi“ (2. Petrus 2,6). Tanrı'nın hem kurtuluş sözü, hem de hüküm sözü gerçekleşmekle sonuçlanır.
- Örnekler gösteriyor ki, Tanrı'nın mahkemesi, küçük bir kesim kurtuluş teklifini kabul etse de, yerine gelir. Hiç bir şeyden ötürü Tanrı'nın sözünün ciddiliği hafife alınmamalıdır.

Rab, İsa Mesih de Tanrı'nın iki mahkemesini „Nuh'un günlerinde“ (Luka 17,26) ve „Lut'un günlerinde“ (Luka 17,28) O'nun yeniden gelişinde olacağı gibi uyarıcı bir örnek olarak kullanmıştı. İnsanlar geçmişte Tanrı'nın mahkemesini görenler gibi günlük hayatın olayları ile – yemek, içmek, almak, satmak, ekmek ve inşa etmek gibi işlerle – meşgul olacaklar ki,

öylece Tanrı'yı unutacaklar. Gelecekteki Tanrı'nın mahkemesinde – geçmişteki mahkemeleri gibi – aynı sözler söylenecek: „... hepsini yok etti“ (Luka 17,27+29). Sadece inancı sayesinde kurtarılanlar yaşayacaklar. Nuh zamanında bu böyle idi ve o günümüz için de geçerlidir.

Tanrı'nın geçmişteki mahkemesinde özellikle kurtarılanlara dikkatimizi çeker. İncelediğimiz 1. Petrus 3,18-20 ayetine 21. mısra da aittir: „Bu olay (tufan) vaftizi simgeliyor. Bedenin kirden arınması değil, Tanrı'ya yönelen temiz vicdanın dileği olan vaftiz, İsa Mesih'in dirilişi ile şimdi sizi kurtarıyor.“ Tanrı'nın çağrısını dinleyenler, itaat edenler ve kurtuluş yerine gidenlerdir. Nuh'un günlerinde tufanda sadece sekiz şahıs „suyun içinden kurtulmuştu“. Tanrı Nuh'un gemisini sudan kurtuluş için talimat olarak vermişti. Gemi ve su burada sinonimdirler: Gemi kurtuluş, su ise ölümü simgeler. Eski Antlaşma'nın tufan olayı ile Yeni Antlaşma'da vaftiz birbirine denktir. Mesih'e güvenen ve ona vaftiz edildiğimizde (Romalılar 6,3) kurtarılmıştır. 1. Petrus 3,18-20 ayeti böylece bir bağıntı oluşturur: Kurtuluş olayında Yeni Antlaşma'dan bilinen vaftiz Eski Antlaşma'da sekiz kişinin – Tanrı'nın mahkemesinden – tufandan kurtulması olayının kopyasıdır.

4. Yanıltıcı öğretiler: Ünlü İncil öğretmeni *H.L. Heijkoop* bu bölümde ele aldığımız ayetler hakkında [H1, 333+335] şöyle der: „Tanrı'nın hiç bir sözü bu bölümde ele aldığımız metinler kadar bağlantıları yok edilerek kötüye kullanılmadı. Bu metinler hakkındaki yanıltıcı öğretiler, Mesih'in ölümü ile dirilmesi arasındaki zamanda, yani vücudu mezarda iken veya dirildikten sonra, insancıl ruhu ve canı ile – ölümler diyarına giderek orada bildiride bulunduğudur. Yorumcuların bir kısmına göre Mesih mahvolanlara gelecek mahkemeyi bildirmek için, diğer kısmına göre de, ölü imanlılara tamamlanan kurtuluş mesajını bildirmek için olduğu ileri sürülür. Ama en yaygın fikir ise, O'nun imansızlara – ki bu sırf tufanda ölenler için değil – yeniden Sevindirici Haber'i kurtulabilmeleri için bildirdiğidir.“

Eğer 1. Petrus 3,18-20 ayeti bize Mesih'in ölüler diyarında genel bir bildiri yaptığını söyleseydi, orada: „Böylece Mesih Sur ve Sayda kentleri zamanında yaşayıp ruhları zindanda olanlara Sevindirici Haberi bildirdi“ diye yazardı. Sur ve Sayda şehirlerinde yaşayanlara – Tufan çağdaşlarının aksine – bildiride bulunan yoktu. Luka 16,19-31 ayetinde adı geçen *zengin* ölüler diyarında iken „Baba İbrahim, bana merhamet et!“ diye bağırdığında, beklenen kurtuluş bildirisinin geleceğine hiç bir şey işaret etmez. Tam tersine o zenginin cehennemdeki berbat durumu dünyadaki davranışının nedenine bağlanır. Özellikle tufan çağdaşları hakkında anlatımların (İncil'de) olmasının nedenini bir önceki bölümde açıklamıştık.

Özet: İncelediğimiz Efesliler 4,8-10 ve 1. Petrus 3,18-20 metinlerinden özetle şunu çıkarabiliriz.

- Mesih, çarmıha gerilmesi ve dirilmesini kapsayan zaman içinde „derinliklere (ölüler diyarına)“ de inmiştir (Matta 12,40; Romalılar 10,7; Efesliler 4,8-10). Orada ne yaptığını İncil bildirmez. İhtimal dahilinde olan 1. Korintliler 15,55+57; Koloseliler 2,15; Vahiy 1,18 metinlerinde direkt bir şey anlaşılmaz, ama gerekirse Mesih'in genel bir başarı bildirisinde bulunduğu sonucuna varılabilir.
- Sevindirici Haber'in kurtuluş amacıyla ölüler diyarında bildirildiğini kısa metinlerden çıkarmak mümkün değildir. *Petrus* Nuh'un çağdaşlarını „itaatsiz“ olarak nitelendirir. Bu söz sadece Tanrı'nın sözünü yeteri kadar bilenler için söylenebilir. Tanrı sabırlıdır. Onlara Tanrı'ya dönüş için uzun bir müddet verilmişti, ama onlar direterek suçlarını daha da ağırlaştırdılar. Tanrı'nın uyarısı Nuh'un zamanında gözle görülür bir işaretti ki, bu Nuh'un gemisinin inşasıydı. Onlar 120 yıl boyunca itaatsizliklerine bağlı kaldılar. Günahlarının sınırını aştıkları zaman ki, bu Tanrı'dan af dilememekten gelir, Tanrı'nın hükmü gerçekleşti. Şansları ise kaybolmuştu.

- *Scofield* İncil tercümesinde 1. Petrus 3,19 metni hakkında yapılan yoruma katılıyoruz: „Bu demek ki, Mesih Kutsal Ruh ve Nuh yolu ile Eski Antlaşma yıllarında kurtarılmamış insanlara konuşmuştu (1. Petrus 1,10-11). Onların ruhları şimdi zindandadır. Rab, Mesih’in çarmıha gerildikten sonra ölümler diyarındaki kurtarılmamışlara bildiri yaptığı ve onlara ikinci bir şans verdiği teorisi, o yazıda yoktur.“
- Ölüm hattının arkasında karar olasılığı olsaydı, o zaman İncil bu önemli gerçeği bize gizli tutmazdı. İncil daha çok buradaki hayatımızı bir kere yaşayacağımızı ve sonra mahkemenin geleceğine işaret eder: „İnsanın bir kez ölmesi, sonra da yargılanması kaçınılmaz olduğu gibi, Mesih de birçoklarının günahlarını yüklenmek için kurban edildi“ (İbraniler 9,27).

Literatür kaynakları

- [B1] Bamm, P.: Eines Menschen Einfälle
Droemer Knauer, 6. Auflage 1978, 126 S.
- [B2] Beck, H. W.: Schritte über Grenzen zwischen Technik
und Theologie,
Hänssler Verlag, Neuhausen-Stuttgart,
1979, 255 S.
- [B3] Bellinger, G. J.: Knaurs großer Religionsführer
Droemer Knauer, 1990, 431 S.
- [B4] Busch, W.: Verkündigung im Angriff
Aussaat Verlag, Wuppertal 1968, 196 S.
- [B5] Busch, W.: Man muss doch darüber sprechen
Quell Verlag, Stuttgart 1950
21. Auflage 1987, 91 S.
- [D1] Deutsches
Patentamt: Blatt für Patent-, Muster- und
Zeichenwesen
Herausgegeben vom Deutschen
Patentamt, 92. Jahrgang, März 1990
- [G1] Gitt, W.: Das biblische Zeugnis der Schöpfung
Hänssler Verlag, Neuhausen-Stuttgart,
8. Auflage 2004, 188 S.
- [G2] Gitt, W.: Schuf Gott durch Evolution?
Christliche Literatur-Verbreitung,
Bielefeld, 8. überarb. Auflage 2009,
160 S.
- [G3] Gitt, W.: Fragen, die immer wieder gestellt
werden
Christliche Literatur-Verbreitung,
Bielefeld, 23. Auflage 2011, 192 S.
Sorular – Her zaman sormak istediğim
sorular
1. Turkish edition, 186 S.
- [H1] Heijkoop, H. L.: Der erste Brief von Petrus
Verlag E. Paulus, Neustadt/Weinstr.,
1966

- [H2] Herrman, K.: Der Dampfspatenpflug
Kultur & Technik, H. 1, 1981, S. 26-31
- [J1] Jessen, J.: Dat Ole un dat Nie Testament in unse
Moderspraak
Vandenhoeck & Ruprecht,
Göttingen, 4. Auflage 1968
- [K1] Kaplan, R. W.: Der Ursprung des Lebens
dtv-Taschenbuch, 1972, 318 S.
- [K2] Kemner, H.: Jesus trifft dich überall
Brunnen Verlag GmbH, Gießen und
Basel 1971, 79 S.
- [K3] Kemner, H.: Gott baut auf allen Straßen
Brunnen Verlag GmbH, Gießen und
Basel, 2. Auflage 1972, 87 S.
- [K4] Kriese, R.: Okkultismus im Angriff
Hänsler Verlag, Neuhausen-Stuttgart,
4. Auflage, 1988, 224 S.
- [K5] Kuberski, J.: Eine „Höllenfahrt Jesu“?
– Zur Auslegung von 1. Petrus 3,18-20 –
Bibel und Gemeinde (1988), H. 2,
S. 181-197
- [L1] LBS (Hrsg.): Patentierte Lebensqualität von anno
dazumal; Ausgefallene Einfälle für
besseres Bauen, mehr Wohnkomfort,
Sicherheit und leichteres Leben.
Zum Patent angemeldet 1877–1928
Begleitbroschüre zur gleichnamigen
Ausstellung
- [L2] Le Seur, P.: Die Zukunft der Toten nach dem Sterben
Aussaat Verlag, Wuppertal
10. Auflage 1976, 136 S.
- [L3] Lewis, C. S.: Grundsätze – Aphorismen und
Gedanken
Brunnen Verlag GmbH, Gießen und
Basel, 1985, 79 S.

- [O1] Oehlschläger, D. (Hrsg.): Mission – ein Lebenskonzept?
K. Lagershausen: Warum kommt ihr erst jetzt?
Brunnen Verlag GmbH, Gießen und Basel, 1973, 70 S.
- [O2] Ostermann, E.: Das Glaubensbekenntnis der Evolution
Häussler Verlag, Neuhausen-Stuttgart, 1978, 64 S.
- [P1] Pache, R.: Das Jenseits
R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1973, 224 S.
- [P2] Padberg, L. v.: Dialog zwischen Christentum und Weltreligionen
Bibel und Gemeinde 87 (1987), H. 1, S. 37-45
- [P3] Pahls, W.: Der große Unterschied zwischen Religion und Evangelium
Evangelisationspredigt im 2000-Mann-Zelt in Wienhausen bei Celle am 5. August 1981
- [R1] Richardson, D.: Ewigkeit in ihren Herzen
Verlag der Liebenzeller Mission, Bad Liebenzell, 1983, 240 S.
- [R2] Ruhl, K.-G.: Brauner Alltag 1933–1939 in Deutschland
Droste Verlag, Düsseldorf, 1981, 167 S.
- [S1] Sanders, J. O.: Und die Menschen ohne Evangelium
Brunnen Verlag GmbH, Gießen und Basel; Überseeische Missionsgemeinschaft (ÜMG) Zürich, 2. Auflage 1978, 87 S.
- [S2] Schirrmacher, T.: Marxismus – Opium für das Volk?
Schwengeler Verlag, Berneck, 1990, 147 S.
- [S3] Schirrmacher, T.: Die Religion des Nationalsozialismus factum (1989), H. 11/12, S. 506-510

- [S4] Schirmmacher, T.: Trinity in the Old Testament and Dialogue with the Jews and Muslims Calvinism Today (1991), Vol I, No. 1, S. 24-27
- [S5] Schirmmacher, T.: Bibelkritik und Sünde oder: Der Sündenfall und der Aufstand gegen den Schöpfer. Bibel und Gemeinde (1991), H. 2, S. 121-127
- [S6] Smith, O.: Glühende Retterliebe Verlag und Schriftenmission der Ev. Gesellschaft für Deutschland, Wuppertal-Elberfeld, 10. Auflage 1972, 187 S.
- [S7] Spurgeon, C. H.: Ganz aus Gnaden J. G. Oncken Verlag, Kassel 3. Auflage 1965, 95 S.
- [S8] Spurgeon, C. H.: Hast du mich lieb? Christliche Literatur-Verbreitung, Bielefeld, 3. Auflage 1986, 287 S.
- [T1] Tanner, W.: Altern und Tod aus der Sicht der Biologie Biologie in unserer Zeit, 10(1980), S. 45-51
- [U1] Unfred, D.: Evolution als Religion factum (1985), H. 9, S. 12-14
- [W1] Wagner, R.: Novelle „Ein Ende in Paris“ (Wagner über Beethoven, 1813–1883)
- [W2] Wurmbrand, R.: Erreichbare Höhen Stephanus Edition, Seewis/Uhldingen 1. Auflage 1978, 464 S.

İsim listesi

A

Adenauer, K.	7
Aristoteles	25
Ashcroft, J.	50
Atta, M.	46

B

Bamm, P.	64
Barth, K.	56
Bebel, A.	28,60
Beck, H. W.	71
Bellinger, G. J.	30
Berdjajew, N.	30
Berner, U.	30
Bezzel, H.	68,84
Blumhardt, J. C.	108
Bonhoeffer, D.	103
Brecht, B.	55
Buddha	40,41
Busch, W.	84,91

C

Capra, A.	19,21
Cicero, M. T.	25,29,36
Coutelle, A.	17,20

D

Dittmann, C.	17
--------------	----

E

Elsas, C.	29
Engels, F.	135

F

Friedrich der Große	69
---------------------	----

G

Gneisenau, A. N. v.	104
Goethe, J. W. v.	54,120
Graham, B.	92

H

Haehnel, G. E.	17
Hausmann, M.	102
Hegel, G. W. F.	54
Heijkoop, H. L.	151
Hitler, A.	31,91
Ho Chi Minh	135
Horaz, Q. H. F.	115
Humburg, P.	88
Huxley, J.	33

J

Janz, L.	145
Jessen, J.	90

K

Kant, I.	54
Kaplan, R. W.	60
Karl I	143
Karl V	143
Kemner, H.	41,71,74,75,79,89
Keutmann, D.	17,20
Koch, R.	12
Kriese, R.	95,104
Kuberski, J.	148

L

Ladds, G. D.	114
Lagershausen, K.	133
Lenin, W. I.	135

Le Seur, P.	85	S	
Lessing, G. E.	28,54,62,144	Sanders, J. O.	119
Lewis, C. S.	78,102,117	Saupe	15
Livingstone, D.	132	Schirach, B. v.	31
Löns, H.	135	Schirmmacher, T.	29,30,63,112
Luhmann, N.	30	Schlatter, A.	90
Luther, M.	8,33,83,97,102,148	Schlette, H. R.	30
M		Schopenhauer, A.	27
Marx, K.	93,135	Schweier	15
May, H.	144	Schwilk, H.	55
Meyer, J. R.	20,65	Scofield, C. I.	153
Meyer, P.	125	Smith, J.	38
Michael, R.	17,18	Smith, O.	120,132
Modersohn, E.	82	Speer, R. E.	120
Muhammed	38,46,47, 50,51,52,135	Spurgeon, C. H.	68,88, 94,138,140
Mussolini, B.	91	Stalin, J. W.	91
N		Sundermeier, T.	144
Napoleon	104,105	T	
Nietzsche, F.	137	Tanner, W.	60
O		Taylor, H.	115
Ostermann, E.	33	Thimme, L.	78
P		V	
Pache, R.	109,110	Voltaire	28
Padberg, L. v.	64	W	
Pahls, W.	38,81	Wagner, R.	31
Pasteur, L.	12	Walser, M.	56
Plato	25	Wurmbrand, R.	134
R		Wycliff	130
Rominger, W.	49	Z	
Röntgen, W. C.	13	Zuse, K.	14,15
Rousseau, J. J.	28,54		

Resimlerin kaynakları

- Resim 1: Österreichisches Landwirtschaftliches Wochenblatt, 5 (1879), S. 61, Bildarchiv der Max-Eyth-Gesellschaft, c/o Universität Hohenheim, siehe auch Literaturzitat [H2]
- Resim 2: Museum für Verkehr und Technik, Berlin
- Resim 3: Siemens-Pressbild, Siemens AG, München, Zentralstelle Information, Informationsnummer HL 1290.403 d
- Resim 4, 5 ve 6: siehe Literaturzitat [L1]
- Resim 17 ve 19: Fritz Fankhauser, vgl. Seite 106 bzw. 119 aus dem Buch von Michael Griffiths, Fritz Fankhauser: Asien im Wandel, Brunnen-Verlag, Gießen und Basel
- Resim 18: Missionar Helmut Keller, Philippinen (Deutsche Missionsgemeinschaft, Buchenauerhof, 74889 Sinsheim)